

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

100'üncü Birleşim 24 Haziran 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	559
II.- GELEN KÂĞITLAR	560
III.- YOKLAMALAR	615,616
IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	568,570
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugünkü birleşiminde kürsüye vekâlet etmesi nedeniyle konuşması	568:569
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, vefat eden 22'nci, 23'üncü, 26'ncı ve 27'nci Dönem Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e ilişkin konuşması	570
V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	569,571,572
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	569:570,571:572,572:573
1.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Aydın'a yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	569:570

- 2.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Siirt'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması 571:572
- 3.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, 26 Haziran Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Tokat'a geliş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması 572:573

VI.- AÇIKLAMALAR**572,573,582**

- 1.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, İsrail ile İran arasında ateşkes sağlandığı haberlerine ilişkin açıklaması 572
- 2.- Tekirdağ Milletvekili Nurtan Yontar'ın, 2024-2025 eğitim öğretim yılına ilişkin açıklaması 572
- 3.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Kültür Yolu Festivali'nin tanıtım materyallerine ilişkin açıklaması 573:574
- 4.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır'lı çiftçilerin mağduriyetlerine ilişkin açıklaması 574
- 5.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'ün, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması 574
- 6.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, gübre fiyatlarındaki artışa ilişkin açıklaması 574
- 7.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması 574:575
- 8.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, TMO'nun açıkladığı buğday taban fiyatına ilişkin açıklaması 575
- 9.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, kapanan şirket sayısına ilişkin açıklaması 575
- 10.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması 575
- 11.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, gerçek enflasyona ilişkin açıklaması 576
- 12.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, mevsim normallerinin üzerindeki sıcaklıklara ilişkin açıklaması 576
- 13.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, nakliye yapan şoförlerin maliyetlerine ilişkin açıklaması 576
- 14.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, Tekirdağ'da sınava giren çocuğunu bekleyen bir babanın sözlerine ilişkin açıklaması 576:577
- 15.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, öğretmenlerin 25 Haziran Çarşamba günü başlatacakları yürüyüşe ilişkin açıklaması 577
- 16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'lı çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 577
- 17.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve cezaevlerindeki sorunlara ilişkin açıklaması 577
- 18.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, cezaevindeki Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık'a ilişkin açıklaması 578
- 19.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, İsmail Hakkı Tonguç'a ilişkin açıklaması 578

20.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Bakırköy Cezaevindeki Ayşe Panuş'a ilişkin açıklaması	578
21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve Gazze'ye ilişkin açıklaması	578
22.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'da sekiz yıl önce heyelan nedeniyle çöken grup yoluna ilişkin açıklaması	579
23.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, yerli ve millî savunma sanayisine ilişkin açıklaması	579
24.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Sağlık Bakanının 7 maddede Türkiye Yüzyılı vadettiğine ilişkin açıklaması	579
25.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ekonomik baskı yaratan geleneksel uygulamalara ve vefat eden TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e ilişkin açıklaması	579:580
26.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, uyuşturucu tehdidine ilişkin açıklaması	580
27.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, kamu işçilerinin eylemine ilişkin açıklaması	580
28.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin'deki gençlerin sorunlarına ilişkin açıklaması	580
29.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars Sarıkamış'ın Beşyol köyündeki su sorununa ilişkin açıklaması	581
30.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, iklim yasasına ve Maden Yasası'nda yapılacak değişikliklere ilişkin açıklaması	581
31.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve Raman Dağı'nda katledilen yıllık atlarına ilişkin açıklaması	581
32.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve Van'da suya yapılan zamma ilişkin açıklaması	581
33.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, uyuşturucu bağımlılığına ilişkin açıklaması	582
34.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve KESK'in ülke genelinde başlattığı eylemlere ilişkin açıklaması	582
35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve İsrail'in yarattığı gerilime ilişkin açıklaması	582:583
36.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, deprem illerindeki yerinde dönüşüm süresinin uzatılması talebine ilişkin açıklaması	583
37.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması	583
38.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması	583
39.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, iklim kanununa ilişkin açıklaması	583:584

40.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'nin Konuralp bölgesine ilişkin açıklaması	584
41.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, esnaf ve sanatkârlara ilişkin açıklaması	584
42.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, kamuda tasarrufa ilişkin açıklaması	584
43.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Osmaniye Belediye Başkanı İbrahim Çenet'in sosyal medya hesabından paylaştığı haritaya ilişkin açıklaması	584:585
44.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni çalışma haftasına, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, hayatını kaybeden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, Amasya Genelgesi'nin 106'ncı yıl dönümüne, uyuşturucuyla mücadeleye, İsrail'in İran'a saldırılarına ve İklim Kanunu Teklifi'nin yeniden gündeme alınması kararına ilişkin açıklaması	585:587
45.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 98'inci Birleşimde Genel Kurulda yaşananlara ve turizm sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması	587:588
46.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni yasama döneminde görev üstlenen milletvekillerine, vefat eden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, şehit Eren Bülbül'e, İsrail'in İran'a yönelik saldırılarına ve Türkiye'nin stratejik konumuna ilişkin açıklaması	588:589
47.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, vefat eden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, İstanbul'da düzenlenen "Barışın Yolunu Açmak" isimli konferansa, Şam'da Mar İlyas Rum Ortodoks Kilisesi'ne düzenlenen saldırıya, tutuklanan Avukat Mehmet Pehlivan'a ve Çağlayan Adliyesi önünde avukatlara yönelik müdahaleye ilişkin açıklaması	589:591
48.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, yeni dönemde görev yapacak Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve kürsüdeki Kâtip Üyelere, vefat eden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, 23 Haziran 2019 seçimlerinin 6'ncı yıl dönümüne, tutuklanan Avukat Mehmet Pehlivan'a ve baroların Çağlayan Adliyesinden başlattığı yürüyüşe, İstanbul 5. İdare Mahkemesinin Ekrem İmamoğlu'nun diplomasına ilişkin ara kararına ve Recep Tayyip Erdoğan'ın yirmi iki saat evvel paylaştığı "tweet"e ilişkin açıklaması	591:593
49.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve yeni dönemde görev alan tüm milletvekillerine, vefat eden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, Hatay'ın ana vatana katılımının yıl dönümüne, İsrail'in saldırılarına, yerli ve millî savunma sistemlerine, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	593:594

50.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 594:595

51.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 595

52.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 595:596

53.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 596

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 582

A) ÇEŞİTLİ İŞLER 582

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Antalya Büyükşehir Belediyesi Gençlik Meclisi üyelerine “Hoş geldiniz.” denilmesi 582

VIII.- ÖNERİLER 597

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 597:615

1.- YENİ YOL Grubunun, İstanbul Milletvekili Elif Esen ve 22 milletvekili tarafından, bağımlı bireylerin tedavi, rehabilitasyon ve toplumsal entegrasyon süreçlerine ilişkin mevcut politikaların yeterliliğinin değerlendirilmesi, bağımlılıkla mücadelede kurumlar arası eş güdümün sağlanması, çocuklara ve kadınlara yönelik hizmetlerin güçlendirilmesi, bakım ve refakat süreçlerinde yaşanan sorunların giderilmesi, yürütülen programların etkisinin ölçülmesi ve önleyici hizmetlerin yaygınlaştırılması amacıyla 24/6/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 597:602

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, ABD'nin İsrail-İran çatışmasına müdahalesiyle ortaya çıkan gelişmelerin Türkiye ve bölge açısından siyasi, ekonomik ve güvenlik yönleriyle ele alınabilmesi için genel görüşme açılması amacıyla 24/6/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 602:610

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, akaryakıt zamlarının nedenlerinin araştırılması amacıyla 24/6/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 610:615

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, 2023 yılından bu yana uygulanan trafik cezalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/28814) 617:618
- 2.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, ÖSYM tarafından belirlenen 2025 yılı sınav ücretlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29036) 619:620
- 3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, kamu kurum ve kuruluşlarının kullandığı kiralık binalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29158) 621:622
- 4.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, PTT'nin giderlerine ve mali durumuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29159) 623:624

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açıldı.

Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden, alınan karar gereğince, 24 Haziran 2025 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 14.01'de birleşime son verildi.

Tekin BİNGÖL

Başkan Vekili

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 169

23.06.2025 Pazartesi

Milletvekili Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; 3201 Sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu ile 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3168) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

2.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3169) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2025)

3.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; Engelliler Bakanlığı Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (2/3170) (İnsan Haklarını İnceleme; Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2025)

4.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in; Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3171) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2025)

5.- Hür Dava Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Zekeriya Yapıcıoğlu ve 3 Milletvekilinin; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda ve 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3172) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2025)

6.- Konya Milletvekili Konur Alp Koçak'ın; Konya İline Bağlı Yeniceoba Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/3173) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2025)

Rapor

1.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın (10/983), SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya (10/984), DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli (10/985), İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta (10/986), MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay (10/987), AK Parti Grubu adına Grup Başkanı Sivas Milletvekili Abdullah Güler, Grup Başkanvekili Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta ve Grup Başkanvekili Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu (10/988); Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu (S.Sayı: 211) (Dağıtma tarihi: 23.06.2025)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının teşkilat yapısında değişiklikler öngören bir kanun teklifine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/29157) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

2.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, kamu kurum ve kuruluşlarının kullandığı kiralık binalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/29158) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

3.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, PTT'nin giderlerine ve mali durumuna ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/29159) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

4.- Muğla Milletvekili Cumhuri Uzun'un, eski Ağrı Belediye Başkanının yaptığı bir sosyal medya paylaşımına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29160) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

5.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, kamu bankalarından kullandırılan kredilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29161) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

6.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'de görülen bir çocuk istismarı davasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29162) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29163) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

8.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 2016 yılında Mardin'in Derik ilçesinde yaşanan bir olayla ilgili görülen davaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29164) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Buca 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29165) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2025)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29166) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2025)

11.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevindeki ağır hasta mahkumların durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29167) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2025)

12.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevindeki mahkumlara ağız içi arama yapılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29168) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2025)

13.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, doğum yardımı başvurularına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29169) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

14.- Tekirdağ Milletvekili Nurtan Yontar'ın, kamu kurumlarında engelli personel istihdamına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29170) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

15.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, çocuklara yönelik fiziksel ve psikolojik şiddete karşı alınan önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29171) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

16.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, bir fabrikada çalışan işçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29172) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

17.- Tekirdağ Milletvekili Nurtan Yontar'ın, güvenlik görevlilerinin iş kolunun SGK tarafından değiştirilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29173) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

18.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Tuz Gölü'nün korunmasına yönelik çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29174) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

19.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartın'ın, Hakkari ilinin içme suyu ihtiyacına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29175) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

20.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, Karşıyaka Stadyumu Projesi için yapılan yer tahsis talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29176) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

21.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, hakkında ÇED gerekli değil kararı verilen Antalya'daki maden, enerji santrali ve orman kampı projelerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29177) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

22.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden sonra Adıyaman'da inşa edilen bazı konutlarda çalışan işçilere ücretlerinin ödenmediği iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29178) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

23.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Yayladağ ilçesinde bulunan bir mahallenin altyapı sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29179) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

24.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın İskenderun ilçesinin imar planında yeşil alan olarak belirlenen alanlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29180) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

25.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, yurtdışına eğitim için gitmek isteyen kişilerin vize başvurularında sosyal medya paylaşımlarının incelenmesi prosedürüne ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29181) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

26.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, ülkemizdeki kaya gazı arama ve üretim faaliyetlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29182) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

27.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine doğalgaz altyapısı kurulması talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29183) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

28.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Antalya'da faaliyet gösteren maden işletmelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29184) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

29.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın elektrik ve internet altyapısının iyileştirilmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29185) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

30.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, son üç yılda protestolara katıldığı için KYK yurtlarından işi kesilen öğrencilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29186) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

31.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine KYK yurdu yapılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29187) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

32.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, Karşıyaka Stadyumu Projesi için yapılan yer tahsis talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29188) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

33.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, enflasyonla mücadele politikalarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29189) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

34.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, geniş tanımlı işsizlik verilerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29190) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

35.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, Dikili Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi Projesi'nin kredi onayına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29191) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

36.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Antalya'nın Muratpaşa ilçesindeki bir okul arazisinin amacı dışında kullanıldığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29192) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

37.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, ticari taksilerde kredi kartı ile yapılan ödemelerde hizmet bedeli alınmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29193) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

38.- Tekirdağ Milletvekili Nurtan Yontar'ın, gıda ürünlerindeki KDV oranlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29194) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

39.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 2024'ten bu yana Tarım Kredi Kooperatiflerinden sıfır faizli kredi kullandırılan kişilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29195) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

40.- Muğla Milletvekili Cumhuriyet Uzun'un, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve bazı ilçe belediye başkanlarının afiş ve posterlerinin toplatılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29196) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

41.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'de kimliği belirsiz kişilerce dağıtılan broşürlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29197) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

42.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, çakar kullanımına izin verilecek araçlar ile ilgili bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29198) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

43.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Türkiye tarafından terör örgütü olarak tanımlanan örgütlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29199) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

44.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, AFAD bünyesindeki arama kurtarma personelinin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29200) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

45.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, radar sistemleri ile hız denetimlerinin yaygınlaştırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29201) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

46.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, basın özgürlüğüne ve RTÜK tarafından uygulanan yaptırımlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29202) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

47.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, TRT'ye bağlı televizyon ve radyo kanallarında siyasetçilere ayrılan sürelerle ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29203) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

48.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Antalya'nın Muratpaşa ilçesindeki bir vakıf arazisinin amacı dışında kullanıldığı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29204) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

49.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, eğitim sisteminin yapısal sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29205) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

50.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, eski bir rektörün usulsüzlük yaparak haksız kazanç elde ettiği yönündeki iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29206) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

51.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul'un Ataşehir ilçesindeki bir lisenin gerçekleştirdiği projeye ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29207) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

52.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, son 5 yılda disiplin cezası alan üniversite öğrencilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29208) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

53.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, profesörlük unvanı iptal edilen bir akademisyene ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29209) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

54.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde yürütülen eğitim faaliyetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29210) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

55.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, ücretli öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29211) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

56.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, bazı özel okulların öğrenci sayılarına dair iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29212) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

57.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Antalya'nın Muratpaşa ilçesindeki bir okul arazisinin amacı dışında kullanıldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29213) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

58.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars'ta okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29214) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

59.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerde Hatay'ın İskenderun ilçesinde yıkılan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29215) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

60.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Yayladağı ilçesi Kışlak Mahallesi'nde okul inşa edilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29216) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

61.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Bakanlığın ve bağlı kuruluşlarının lojman sayısının artırılması talebine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29217) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

62.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, otizmlili çocukların sağlık kurulu raporu almak konusunda yaşadığı zorluklara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29218) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

63.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerde Hatay'ın İskenderun ilçesinde hasar gören bir sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29219) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

64.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, ecza depolarının rekabeti engelleyici uygulamalarda bulundukları iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29220) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

65.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Atatürk Havalimanı'nın teknoparka dönüştürülmesi kararına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29221) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

66.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde bulunan sanayi sitesinin hizmet binası ve güvenlik altyapısı ihtiyacına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29222) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

67.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari ilinin içme suyu ihtiyacına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29223) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

68.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, son 5 yılda Kars ilindeki tarımsal üretime dair çeşitli verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29224) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

69.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, pestisit kullanımına dair yapılan denetimlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29225) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

70.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Trakya bölgesinde kuraklığa karşı alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29226) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

71.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul'da Sazlıdere Barajı çevresinde kamulaştırılan arazilerle ilgili davalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29227) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

72.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, 29 Mayıs 2025 tarihinde Antalya'nın Serik ilçesinde gerçekleşen dolu yağışından etkilenen çiftçilerin mağduriyetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29228) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

73.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, TMO'nun Uşak'ın Ulubey ilçesine bir ofis açması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29229) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

74.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, ihracat öncesi pestisit incelemesi yapan laboratuvarlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29230) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

75.- Muğla Milletvekili Cumhuri Uzun'un, Muğla'da olası orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29231) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

76.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 2024'ten bu yana Tarım Kredi Kooperatiflerinden sıfır faizli kredi kullandırılan kişilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29232) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

77.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Bartın Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen bir ihaleye ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29233) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

78.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, deterjan üretimi ve ticaretine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29234) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

79.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, yurt dışından ithal edilen ürünlerin denetimine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29235) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

80.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Uludağ Üniversitesi - Görükle Metro Hattı Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29236) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

81.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, basın özgürlüğüne ve RTÜK tarafından uygulanan yaptırımlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29237) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2025)

82.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, PTT'nin giderlerine ve mali durumuna ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/29238) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2025)

No: 170

24.06.2025 Salı Milletvekili Teklifi

1.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş ve İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut ile 108 Milletvekilinin; Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3174) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:24.06.2025)

Genel Görüşme Önergeleri

1.- DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İsrail'le olan ikili ilişkilerin ve anlaşmaların gözden geçirilerek Filistin'de halkın temel ihtiyaçlara erişiminin engellenmesi sebebiyle ortaya çıkan insani ihtiyaçların giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/83) (Başkanlığa geliş tarihi:17.06.2025)

2.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İran-İsrail arasındaki çatışmaların Türkiye'ye yönelik etkilerinin tespit edilerek vatandaşların güvenliği için dış politikada atılacak adımların görüşülmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/84) (Başkanlığa geliş tarihi:17.06.2025)

3.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 22 Milletvekilinin, Ortadoğu'daki gelişmelerin ve İsrail'in saldırgan politikasının kapsamlı bir şekilde görüşülerek Gazze'ye insani yardım ulaştırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/85) (Başkanlığa geliş tarihi:17.06.2025)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan ve 20 Milletvekilinin, cezaevlerine kadınlara yönelik yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken yasal ve idari tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2802) (Başkanlığa geliş tarihi:12.06.2025)

2.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü ve 19 Milletvekilinin, Bingöl ilindeki eğitim altyapısında yaşanan sorunların araştırılarak eğitsel ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2803) (Başkanlığa geliş tarihi:13.06.2025)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar ve 19 Milletvekilinin, 2010-2024 yılları arasında yaşanan maden kazalarının nedenlerinin araştırılarak benzer kazaların önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2804) (Başkanlığa geliş tarihi:13.06.2025)

4.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu ve 22 Milletvekilinin, okullarda yaşanan akran zorbalığının nedenlerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2805) (Başkanlığa geliş tarihi:16.06.2025)

5.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Murat Emir'in, ekonomide yaşanan yapısal sorunların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2806) (Başkanlığa geliş tarihi:17.06.2025)

6.- DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, enflasyonun ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak asgari ücretin ekonomik koşullara göre iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2807) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

7.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 Milletvekilinin, muhtemel orman yangınlarına karşı hazırlık ve mücadele aşamalarında yaşanan sorunların araştırılarak yangınların önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2808) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

8.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 22 Milletvekilinin, ticaret ve sanayi sektöründe yaşanan sorunların topluma etkilerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2809) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

9.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan ve 23 Milletvekilinin, masumiyet karinesinin ihlali ve basın yoluyla kişilik haklarına yönelik saldırıların yarattığı sorunların tespit edilerek çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2810) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

10.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez ve 27 Milletvekilinin, Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan heyelan, sel ve taşkın felaketlerinin nedenleri ile etkilerinin araştırılarak bu felaketlerin engellenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2811) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

11.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez ve 22 Milletvekilinin, fındık üreticilerinin yaşadığı sorunların tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2812) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

12.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez ve 22 Milletvekilinin, Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki çay tarımı ve sanayisinin karşılaştığı sorunların araştırılarak çay üretiminin sürdürülebilirliğinin sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2813) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

13.- Samsun Milletvekili Murat Çan ve 19 Milletvekilinin, şeker pancarı üretimi ve şeker endüstrisi alanlarında yaşanan sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2814) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

14.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak ve 20 Milletvekilinin, Ankara'daki bazı derelerin üstlerinin kapatılarak kanalizasyon sistemine dahil edilmelerini neden olduğu doğal ve beşeri sorunların araştırılarak sel ve taşkınların engellenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2815) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

15.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren ve 20 Milletvekilinin, Türkiye'de kenelerle ve Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığıyla mücadelede kullanılan yöntemlerin etkinliğinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2816) (Başkanlığa geliş tarihi:18.06.2025)

16.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 Milletvekilinin, emniyet teşkilatı personelinin yaşadığı sorunların araştırılarak polis intiharlarının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2817) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2025)

17.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve 20 Milletvekilinin, 13 Haziran 2025 tarihinde Mardin Mazıdağı ve İzmir Karaburun’da çıkan yangınlar başta olmak üzere ülke genelinde çıkan yangınların nedenlerinin tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2818) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2025)

18.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi ve 19 Milletvekilinin, Batman Ovası ve ülke genelinde yaşanan kuraklığın yapısal nedenleri ve sonuçlarının tüm boyutlarıyla araştırılarak iklim krizine karşı üreticinin korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2819) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2025)

19.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve 20 Milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2820) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2025)

24 Haziran 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100'üncü Birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugünkü birleşiminde kürsüye vekâlet etmesi nedeniyle konuşması

BAŞKAN - Öncelikle sizleri ve değerli halklarımızı, bütün kadınları, emekçileri saygılarımla selamlıyorum.

Buradan, cezaevlerindeki bütün arkadaşlarımıza; Sevgili Figen Yüksekdağ'a, Sevgili Selahattin Demirtaş'a, Sevgili Leyla Güven'e, bu sıralarda olması gerekirken cezaevinde tutulan ve Hatay halkının iradesi olan Sevgili Can Atalay'a, Sevgili Selçuk Kozağaçalı'ya, tutuklu Belediye Başkanları Sayın Ekrem İmamoğlu'na, Sevgili Ahmet Özer'e, Sevgili Bekir Kaya'ya, Sevgili Ahmet Selçuk Mızraklı'ya ve isimlerini tek tek sayamadığım herkese; yoldaşlarımıza, dostlarımıza selamlarımı gönderiyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Bildiğimiz üzere, yakın zaman önce Türkiye Büyük Millet Meclisi çok kıymetli bir üyesini, halkımız kıymetli bir evladını, bizler de çok kıymetli bir dostumuzu, yoldaşımızı kaybettik. Bugün öncelikle Sırrı Süreyya Önder'i huzurunuzda bir kez daha rahmetle, en içten duygularıyla ve minnettarlığımıyla saygıyla anıyorum. Sırrı Başkan demokratik, adil, çoğulcu bir yönetim anlayışıyla, hakikati her zaman ince bir zekâyla ortaya koyan mizahi üslubuyla alışlagelmiş siyasetten farklı bir tarzı Meclis zemininde mümkün kıldı, siyasetin yasa yapmaktan daha fazlası olduğunu gösterdi bizlere; siyasetin esas olarak insanlara ulaşabilme, diyalog kurabilme sanatı olduğunu tüm hüneriyle hepimize gösterdi; herkesi ortak duyguda, hissiyatta birleştirmeyi başardı. Çatışma ve kavga için sarf edilen sözler onun lügatinde zarar ziyandı. Söz onun dilinde eşsiz bir muhabbetin mücevherleriydi. Onun hakikatle buluşan sözü yıkmak için değil, onarmak ve yapmak içindi. O, bu Meclise ötekileştirilenlerin, ezilenlerin sesini, mutlunun mutsuza olan borcunu; hakikati, hakkaniyeti taşıdı ve bu Meclise aslında halkı taşıdı. O bir şifacıydı, bu ülkenin en derin, en çok kanayan yaralarını çok iyi biliyordu ve bu yaralara bir çare olunması için çabalıyordu. Bu nedenle barışa çok inandı, barışın tarafında durdu, barış için yürüdü; çok kıymetli bir barış emekçisiydi. "Barış, soylu bir çabadır ama iyilik değildir. Bir hayat felsefesi olarak barışı savunmak gerekir." derdi. Barışı nasıl savunduğunun en yakın tanığıyım. Her zaman için çok cesur, çok samimi, çok emektar, çok fedakârdı. Kimsenin ölmeyeceği bir barış imkânı için yüreği elinde mücadele verdi. Barışı kendi yaşamından öncelikli tuttu.

Kıymetli dostum ve yol arkadaşımдан bu görevi bu şekilde devralmak benim için duygu yüklü, çok ağır bir durum fakat onun bıraktığı yerden devam etmek, onun bizlere bıraktığı birlikte yaşam ve barış iradesini sürdürmek için çaba içinde olmak benim için bir onurdur. Bu görev benim için bir makam değil, bir emanettir. Onun barış hayali benim yolumdur ve onun anısı yolumuza her daim ışık tutacaktır.

Ben dostluğuna, yol arkadaşlığına, demokrasi ve barış mücadelesine omuz verdiği her anına huzurlarınızda sonsuz teşekkürler ediyorum; ruhu şâd olsun, devri daim olsun.

Yine, bir süre önce kaybettiğimiz 23'üncü Dönem Hakkâri Milletvekilimiz, mücadele ve yol arkadaşımız Sevgili Hamit Geylani ve onun şahsında daha önce hayatını kaybetmiş Parlamento üyelerinin hepsini teker teker saygıyla, minnetle ve şükranla bir kez daha anıyorum.

Yakın zamanda kaybettiğimiz değerli bir insan, Manisa halkının evladı olan, hizmette herkese eşit yaklaşan, herkese dokunan Manisa Belediye Başkanı Ferdi Zeyrek'i de buradan saygıyla anıyor, Manisa halkına bir kez daha başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Sayın milletvekilleri, değerli halkımız; ben de bu kürsiye vekâlet ederken demokratik ilkelere bağlılıkla, tarafsız ve eşitlikçi bir tutumla yol alacağım. Gayretim, halk iradesinin gerçek manada Parlamento zemininde tecelli etmesi üzerine olacaktır. Ülkenin dört bir yanından tüm farklılıkların, başta kadınların, ezilenlerin, yok sayılanların sesinin bu zeminde yükselmesi ve duyulması için çaba sarf edeceğim. Her siyasi düşüncenin, her fikrin kendisini özgürce ifade edebilmesi için çoğulculuğu ve katılımcılığı esas alan bir anlayış içerisinde olacağım.

İçinden geçtiğimiz bu zorlu süreçte ülke ve bölge barışının inşa edilmesi adına Türkiye Büyük Millet Meclisinin üzerine düşen tarihi sorumluluğu yerine getirmesi elbette ki elzemedir. Ortak vatanda 86 milyonun geleceğini yakından ilgilendiren onurlu bir barışı sağlamak istiyoruz. Bu temelde, hukukun üstünlüğünü, temel insan haklarını ve demokratik bir toplumu esas alan demokratik yasalarla ve toplumsal mutabakata dayalı yeni bir toplumsal sözleşmeyle eşit ve demokratik bir yaşamı inşa etmek Parlamentonun önünde duran en önemli gündem maddesidir. Bu tarihî sorumluluk için mesai yapmak en büyük temennimdir. Kalıcı bir barış, bugün ülkemizin ve yakın bölgemizin, tüm Orta Doğu'nun en acil ihtiyacıdır. Bundan hareketle, barış ikliminin kalıcılığı ve demokratik çözüm sürecinin güvenli bir zeminde ilerleyebilmesi için hukuki ve siyasi zeminde atılması gereken temel adımların en önemli adresi tabii ki Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

Sayın milletvekilleri, inanın ki 28'inci Dönem Parlamentosunun üyeleri olarak bizler onurlu bir barışı ve demokratik bir cumhuriyeti 86 milyona hediye edebiliriz; bunun önünde hiçbir engel yoktur, bunu hep birlikte başaracağımıza yürekten inanıyorum. Özellikle bu konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin zimmetinde olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sözlerimi sonlandırırken Sevgili Sırrı Süreyya Önder'in bıraktığı yerden sizlere, tüm Parlamentoya şu çağırımı yapıyorum: Gelin hep birlikte barışın önderi olalım. Bu vesileyle, yürüteceğimiz yasama çalışmalarının barışa, huzura, eşitlik ve demokrasiye vesile olmasını diliyor, başarı dilekleriyle birlikte bir kez daha sizleri saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim. Konuşma süreleri beşer dakikadır.

Gündem dışı ilk söz, Aydın'a yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'a aittir.

Buyurun Sayın Sarıbaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Aydın'a yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

SEDA SARIBAŞ (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aydın ilimize yapılan yatırımlar hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi olarak yirmi üç yıldır hiçbir vatandaşımızın dili, dini, ırkı veya dünya görüşü ayrımı yapmaksızın "Halka hizmet, Hakk'a hizmettir." düsturuyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ülkemizin dört bir yanında olduğu gibi Aydın ilimizde de kararlılıkla bu hizmetleri sürdüreceğiz.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız tarafından projelendirilen Aydın Huzurevi yüzde 90 oranında tamamlanmıştır. Bu kıymetli yatırım, sosyal refahı artırmaya yönelik irademizin ve vatandaşımıza olan bağlılığımızın somut bir göstergesidir.

Ulaştırma alanında Ege Bölgesi'nin ulaşım haritasını tekrar şekillendiren 163 kilometrelik Denizli-İzmir Otoyolu'nun Denizli-Aydın etabını açtık. Bu proje sayesinde halkımıza daha güvenli, hızlı ve konforlu bir ulaşım imkânı sağladık; aynı zamanda bölgesel kalkınmaya da katkı sunduk.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ifade ettiği gibi, ya bir yol bulacağız ya da bir yol açarak Aydın'ın her bir ilçesine sayısız eser, yatırım ve proje kazandıracacağız.

Aydın İl Emniyet Müdürlüğü'nün yeni hizmet binası 23 Ekim 2024 tarihinde yapılmış olup inşaat süreci de devam etmektedir.

Geçtiğimiz aylarda Adnan Menderes Stadyumu için bir protokol imzaladık. Bu yatırım sayesinde Aydınspor'a da önemli bir yatırım gerçekleştirecek, gençlerimize daha fazla spor yapma imkânı sunacağız. Proje, ilimizin sosyal ve kültürel gelişimine de ayrıca katkı sağlayacaktır.

Sağlık Bakanlığımız tarafından Aydın'a 26 hastane, 5 ağız ve diş sağlığı merkezi, 36 birinci basamak sağlık tesisi olmak üzere 67 adet sağlık tesisi kazandırılmıştır. Son teknolojiyle donatılmış 950 yatak kapasiteli Aydın Şehir Hastanemiz bu yıl hizmete girecektir. 75 yataklı Çine Devlet Hastanesi vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur. 110 yataklı Didim Devlet Hastanesinin ek binası Allah nasip ederse önümüzdeki aylarda açılacak. Sağlık alanındaki yatırımlarımızla sadece bugünü değil, geleceğimizi de inşa edeceğiz.

Kültür ve Turizm Bakanlığımızın çalışmalarıyla Afrodiasias Antik Kenti 2017 yılında Unesco Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilmiştir. İlimize kültür varlıklarının korunması ve yaşatılması için yaklaşık 402 milyon TL destek sağlanmıştır. Merhum Başbakanımızın hatırasını yaşatmak üzere hazırlanan ve milletimizin demokrasi mücadelesine ışık tutan Adnan Menderes Demokrasi ve Etnografya Müzesi 2022 tarihinde Cumhurbaşkanımızın katılımıyla açılmıştır. Bu önemli eser hem tarih bilincimizi diri tutmakta hem de Aydın'ımıza kültürel anlamda çok büyük bir katkı sağlamaktadır.

Eğitim AK PARTİ iktidarlarının en öncelikli başlıklarından biri olmuştur. 2003 yılından bu yana Aydın'ımıza 311 yeni okul kazandırılarak toplamda 4.345 dersliği çocuklarımızın hizmetine sunduk. Sadece bugünü değil yarının Türkiye'sini de hep beraber inşa ediyoruz. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından Aydın'a 4.900 konut inşa edilmiştir.

Aydın tarım alanında Türkiye'nin önde gelen merkezlerinden biridir. Son yirmi üç yılda Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından ilimize 144 milyar liralık tarımsal destek ve yatırım yapılmıştır.

Yeni adalet sarayının tahsisi için 35 bin metrekairelik alanla ilgili trampa işlemleri tamamlanmış, imar planları oluşturulmuştur; yasal süreçlerin ardından proje başlayacaktır.

Aydınlı hemşehrilerimiz, iktidarımızın her döneminde kalkınmanın ve hizmetin en güçlü şahitleri olmuştur. Yirmi üç yıldır, yerel yönetimler başta olmak üzere yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı büyüme politikalarımızı sürdürüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEDA SARIBAŞ (Devamla) - Sayın Başkanım, bir dakika var mıdır?

BAŞKAN - Tabii ki.

Buyurun tamamlayın.

SEDA SARIBAŞ (Devamla) - Elbette ki bütün bunların ötesinde bir kadın olarak, bir anne olarak Filistin'de şehit olan annelerimizi, kadınlarımızı, çocuklarımızı rahmetle anıyorum; katil İsrail'i şiddetle kınıyorum. Bu süreç içerisinde inandığı davası için güçlü bir duruş sergileyen, mazlum coğrafyaların umudu Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a da şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Saribaş.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, vefat eden 22'nci, 23'üncü, 26'ncı ve 27'nci Dönem Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, biraz önce yaptığım konuşmada bir başsağlığı daha dilemem gerekiyordu. Bugün Parlamento önünde cenazesi kılınan; 22'nci, 23'üncü, 26'ncı ve 27'nci dönem Manisa Milletvekilliği yapan İsmail Bilen arkadaşımıza da Allah'tan rahmet diliyorum, mekânı cennet olsun. Ailesine güç ve sabır diliyorum.

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)****2.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Siirt'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması**

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Siirt'in sorunları hakkında söz isteyen Siirt Milletvekili Sayın Sabahat Erdoğan Sarıtaş'a aittir.

Buyurun Sayın Sarıtaş. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bizleri izleyen değerli halklarımızı saygıyla selamlıyor, daha önce defalarca bu kürsüden ismimizi anons eden, yakın zamanda yitirdiğimiz sevgili Sırrı Süreyya Önder'i saygıyla özlemle anıyor, yeni Başkan Vekilimiz Sayın Pervin Başkan'a yeni görevinde başarılar diliyor; ayağı, sözü barış getirsin diyorum. "..."¹ Başkan.

Siirt'in dağ gibi büyüyen, her geçen gün derinleşen ve artık görmezden gelinmeyecek hâle gelen sorunları var. Bunların başında da Siirt'in can damarlarından biri olan fıstık üretiminin karşı karşıya kaldığı çok boyutlu kriz geliyor. Siirt fıstığı sadece bir tarım ürünü değil, bu toprakların bereketi, Siirtli üreticilerin alın teri, şehrin ekonomik geleceği ve istihdam kaynağıdır. Ancak ne yazık ki tüm bu stratejik öneme rağmen fıstık üreticisi kaderine terk edilmiştir. En büyük sorun, üreticinin yeterli şekilde desteklenmemesidir, Siirt'in fıstığından ilk dört, beş yıl boyunca verim alınamamaktadır. Bu süreç üreticiye büyük bir ekonomik yük ve sabır dayatmaktadır. O hâlde bu sabrın ortağı devlet olmalı, üreticiye bu süre zarfında maddi ve teknik her türlü desteği sağlamalıdır. Bu destek üretimin sürekliliği açısından hayati önemdedir.

Bir diğer temel sorun ise kuraklıktır. İklim krizinin ağır sonuçlarıyla yüz yüzeyiz ama maalesef, sadece kuraklık değil, mesele aynı zamanda kötü planlama, yanlış yatırım ve rant düzenidir. Siirt'in etrafına yıllar içinde birden çok baraj yapılmıştır ancak bu barajlar ne içme suyu ihtiyacını karşılayabilmiş ne de tarım arazilerinin sulanma sorununu çözebilmiştir. Bu bir çelişki değil mi? Açık bir ihmal ve tercih meselesidir. Baraj yapıyorsunuz ama halkın çeşmesinden su akıyor, çiftçinin bahçesine su ulaşmıyor. O hâlde bu barajlar kimin için, ne için yapılıyor; kime hizmet, neye hizmet ediyor? Ortada açık bir gerçek vardır: Bu barajlar halkın derdine derman olmamış, tam tersine doğaya, tarıma ve iklime zarar vermiştir. Özellikle Siirt'in fıstığı gibi ürünlerin gelişimi bu mikroiklim değişikliklerinden olumsuz etkilenmiştir. Üstelik barajlar nedeniyle yok olan tarım arazileri suya rağmen susuz kalmak zorunda bırakılmış, köylüler ve verimsizleşen topraklar da bu işin cabası. Bu bir kalkınma değil bir rant modelidir. Yaz aylarında köylerimizde, mahallelerimizde insanlar günlerce susuz kalmaktadır; tarım yapamamakta, hayvancılık bitme noktasına gelmektedir. Siirt gibi barajlarla çevrili bir şehirde susuzluk yaşanması bölgede eşitsizlik politikaları uygulandığının en açık göstergesidir. Bu tablo, aynı zamanda halk iradesine yönelik sistematik bir gasbın da göstergesidir. Yerel halkın ihtiyaçlarını değil iktidarın çıkar ilişkilerini gözeten yatırımlar hizmet değil sömürüdür. Bu nedenle, bir an önce, halkı değil rantı önceleyen bu anlayışa son verilmelidir.

Eruh ilçemizden çarpıcı bir örnek vermek istiyorum: Bu yaz Eruh'ta bahçe sulamaları yasaklandı. Belediye su kıtlığını gerekçe göstererek bu kararı aldı ancak hepimiz biliyoruz ki bu tür yasaklar yapısal sorunların üzerini örtmekten başka bir işe yaramaz. Sorun geçici değil köklüdür ve çözüm de geçici yasaklarla değil kalıcı yatırımlarla mümkündür.

Değerli milletvekilleri, Siirt'in büyüyen sorunlarına çözüm bulması gereken idareciler ne yazık ki çözüm üretmek yerine halkın iradesini gasbeden uygulamalara imza atıyor. Bu anlayış değişmedikçe Siirt'in fıstığı da suyu da kurumaya mahkûm kalacaktır. İstihdamdan eğitime, sağlıktan ulaşımaya kadar Siirt'in tüm sorunları ancak halktan yana bir anlayışla çözülebilir. Biz bu kürsüden her zaman üreticinin,

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

emekçinin, Siirt halkının sesini yükseltmeye, sözünü söylemeye devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sarıtaş, teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü sözü Sayın Kadim Durmaz'a vereceğim ama sanki gelmemiş diye söylediler bana.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Yolda, hemen geliyor.

BAŞKAN - Yolda, geliyor.

O zaman biz zaman kaybetmemek açısından yerinden sisteme giren milletvekili arkadaşlarımıza birer dakikalık söz hakkına geçelim, geldiği zaman devam ederiz.

Evet, Sayın Mestan Özcan...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, İsrail ile İran arasında ateşkes sağlandığı haberlerine ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail ile İran arasında ateşkes sağlandığına dair gelen haberleri memnuniyetle karşılıyoruz ancak barış sadece bir metinle değil sahada gösterilecek samimi iradeyle sağlanır; bu nedenle, tarafları varılan ateşkese tam anlamıyla riayet etmeye davet ediyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye bölgede barışın ve istikrarın tesisi için uluslararası hukuku esas alan, diplomasiyi önceleyen adalet temelli bir duruşu kararlılıkla sürdürmektedir. Ancak özellikle şunu ifade etmek isterim: İsrail'in Filistin'de başlattığı vahşet Lübnan'a, Suriye'ye, Yemen'e ve nihayetinde İran'a kadar uzanan pervasız bir saldırganlığa dönüşmüştür. Bu yaklaşım yalnızca bölgeyi değil küresel barışı da tehdit eder hâle gelmiştir. Gazze'de bir an önce kalıcı ateşkes sağlanmalı, İsrail'in saldırıları derhâl durmalı, insani yardımların önü kesintisiz biçimde açılmalıdır. Türkiye nerede bir mazlum varsa yanında, nerede bir zalim varsa karşısında olmaya devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Nurten Yontar...

Buyurun.

2.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, 2024-2025 eğitim öğretim yılına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, 2024-2025 eğitim öğretim yılı çözülmemiş pek çok sorunla birlikte sona erdi. Eğitim öğretimden umudunu kesmiş çocuklar, mesleğini yapamayan öğretmenler, adaletsizliğe teslim olmuş aileler, depreme dayanıklı olmayan binalarda eğitim, temizlenemeyen okul binaları, yeterince ısınmayan sınıflar; ideolojik dayatmalarla çocukları bilimden uzaklaştıran tarikatların, cemaatlerin ve sermayenin tuzağına düşüren... Tüm bunlar yirmi üç yıllık AKP iktidarının ülkemize dayattığı karanlık bir mirastır. ÇEDES, Diyanet, Ensar, TÜRGEV derken en son Ülkü Ocaklarıyla protokol imzalayarak okulları siyasi ve dinî propaganda merkezlerine çevirdiniz. 8 Millî Eğitim Bakanı, 17 eğitim sistemi değiştirdiniz ama hiçbir şeyi düzeltemediğiniz gibi eğitimi daha da kötü hâle soktunuz. Sizin iktidarınız değişmedikçe bu ülkede hiçbir şey değişmeyecektir.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

3.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, 26 Haziran Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Tokat'a geliş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Sayın Durmaz Genel Kurula geldiği için şimdi gündem dışı üçüncü söz, 26 Haziran Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Tokat'a geliş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

26 Haziran 1919 Atatürk'ün Tokat'a gelişinin bu hafta 106'ncı yılını kutlayacağız. 19 Mayıs 1919'da Anadolu'nun üzerine güneş gibi doğan Gazi Mustafa Kemal Atatürk "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararlılığı kurtaracaktır." deyip Samsun'da, daha sonra on dört gün kampa girdiği Havza'da, daha sonra hepinizin bildiği gibi Amasya'da çalışmalar yapmış ve devamında Tokat'a doğru yola düşmüştür. İşte, 26 Haziran akşamı akşam 18.00 sularında Tokat'a gelmiş, Tokat'ın girişinde bir avuç kahraman asker dizilip bir manga askerle karşılaşmışlar. O, millet adına dünyaya karşı meydan okuyan Heyeti Temsiliye Reisi Mustafa Kemal'di, yanında Bandırma Vapuru'nda birlikte yoldaşlık ettiği Tokatlı Yüzbaşı Mustafa Süsoy da vardı; Tokat halkı da Belediye önünde coşkuyla Gazi'yi karşılayıp bağrına basmış yani Kurtuluş Savaşı'nın "Hey Onbeşli"lerinin ve "Çanakkale'de vatana kurban olsun." diye başına kına yakıp cepheye gönderdikleri Kınalı Alilerin diyarı Tokat halkı vardı.

Atatürk, Belediye toplantı salonunda hemşehrilerimize şu sözlerle devam etti: "Hiçbir müdafaa vasıtasına malik olmasak bile dişimiz tırnağımızla, zayıf ve dermansız kolumuzla mücadele ederek şeref ve haysiyetimizi, namusumuzu müdafaa etmeyi zaruri görüyorum. Tarih bize vatan uğrunda canını, malını esirgemeyen milletlerin asla ölmediklerini, hâlâ yaşadıklarını göstermektedir. Ben hayatımı hiçbir zaman milletimden üstün görmedim ve görmeyeceğim. Her an memleket için şerefimle ölmeye hazırım." dediği söz Tokat'ta söylenmiştir ve devam ederek Tokat halkına hitaben "Millî mücadele kaçınılmazdır. Türk milletinde gizli bulunan birçok yeteneğin, cevherin işi başarmaya yeterli olduğunu anladım." demiştir.

Değerli milletvekilleri, yoğun bir çalışmadan sonra tabii ki hedeflediği diğer yolculuklarına doğru, Sivas'a doğru devam eder ama Sivas'ta kendisine bir grup hainin pusu kurup zarar vereceğini bilen Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Tokat'taki ilgililere "Buradan Sivas'a kaç saatte gidilir?" der "Paşam, altı saat." derler; o zaman telgrafhaneyi emniyete alır "Ben yola çıktıktan altı saat sonra telgrafi çekeceksiniz 'Mustafa Kemal yola çıktı.' diye." der ve Sivas'a gittiğinde bu tertip de bozulmuş olur.

Tabii, ülkenin her yanında olduğu gibi Gazi Mustafa Kemal Atatürk Tokat'ta da ilk defa Kuvayimillie ordusunun kuruluş talimatını vermiştir. Yani Tokatlı Subay Mustafa Vasfi Süsoy onun hazırlıklarına başlamış ve bunu yapmıştır. Tabii, Atatürk, Tokatlıları da onore etme adına çok kıymetli bir şey söylemiştir: "Plevne kahramanı Gazi Osman Paşa'yı kendime rehber olarak seçtim. Ömrüm boyunca onun yolunu takip edeceğim. Türk ruhu Plevne'de yeniden hayat bulmuştur. Millet yolundaki mücadelemizde daima sembolümüz Plevne'de doğan millî ruh olacaktır. Felaket günlerinde Plevne Savaşı'nı ve Gazi Osman Paşa'yı düşüneceğiz." demiştir ve "Ne mutlu milletimize ki kendi bağrından bir Mustafa Kemal çıkardı." diyen Tokat halkı Gazi'yi bağrına basmış ve evlatları Mustafa Vasfi Süsoy'la o günden itibaren Kuvayimillie'ye ve millî mücadeleye önemli katkılar sunmuşlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

KADİM DURMAZ (Devamla) - Tamamlıyorum Başkanım.

Ben bu vesileyle, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıktıktan sonra Tokat'a ilk gelişinin 106'ncı yılını kutluyor ve Kurtuluş Savaşı'nda ve bu ülke için canını feda eden şehitlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet, hayatta olan gazilerimize de sağlık ve sıhhatler sunuyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Durmaz.

Yerlerinden birer dakikalık söz haklarına devam ediyoruz.

Sayın Murat Çan...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Kültür Yolu Festivali'nin tanıtım materyallerine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Cumhuriyetimizin kurucu değerlerine yönelik kayıtsızlık ve görmezden gelme hâli kervanına ne acıdır ki Kültür ve Turizm Bakanlığı da katıldı. Bakanlık, Kültür Yolu Festivali

düzenliyor ancak festival tanıtım materyallerinde cumhuriyet ve Samsun'u simgeleyen hiçbir unsura yer verilmiyor. Atatürk yok, Atatürk Anıtı yok, Bandırma Vapuru yok ama milyonlarca dolarlık lüks yatla Yunan sahillerinde tatil var. Cumhuriyetten koptunuz ama bu size yetmedi, şimdi de millettten, milletin ortak değerlerinden kopuyorsunuz.

Herkesi uyarıyoruz: Atatürk'ün adını söylemezsiniz, hele Samsun'dan hiç söylemezsiniz çünkü bu millet onun adını kalbine, vicdanına ve tarihine mühürlemiştir. Milyon dolarlık yatlarla Yunanistan tatilleri sizin olsun; bu millete cumhuriyet yeter, Ata'sı yeter!

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yılmaz Hun...

4.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır'lı çiftçilerin mağduriyetlerine ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Başkan.

Sebze meyve hasadının ve hububat hasadının başladığı bu dönemde Iğdır'lı çiftçiler yine ciddi mağduriyetlerle karşı karşıyadır. Verimli topraklara ve elverişli iklim koşullarına sahip olan Iğdır'da onlarca çeşit ürün yetiştirilmektedir ancak bu ürünlerin sağlıklı bir şekilde muhafaza edileceği yeterli sayıda soğuk hava deposu ve ambar bulunmamaktadır. Mevcut Toprak Mahsulleri Ofisi depoları yetersiz kalmakta; iktidar destekli bazı çevreler ise bu boşluğu fırsata çevirerek özel depolar üzerinden çiftçinin emeğini ucuza kapatmakta, stokçuluk yapmaktadır. Çiftçilerimiz maliyetin çok altında ürün satarak zarar ederken araçlar haksız kazanç sağlamaktadır; Tarım Bakanlığı, defalarca dile getirdiğimiz bu soruna sessiz kalmıştır. Iğdır'lı çiftçinin emeği heba olmamalıdır, bu konuda gerekli adımlar derhâl atılmalıdır; çiftçilerimizin alın teri korunmalıdır, emeği yok sayılmamalıdır.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Evrim Karakoz...

5.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'ün, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - AKP iktidarı, rant uğruna tarihimizde görülmemiş ölçüde maden ruhsatı veriyor. Dağlarımız, ovalarımız delik deşik; havamız, toprağımız, suyumuz kirleniyor. Atalarımızdan miras bu dünyanın en güzel ülkesi, dünyanın en verimli toprakları madenler yüzünden giderek kirleniyor ve çölleşiyor. Buradan AKP iktidarına sesleniyoruz: Bu rant sevdasından, bu yandaşı kollama sevdasından, bu maden sevdasından bir an önce vazgeçin. Zeytin yasasını geri çekin; havamıza, toprağımıza, ağaçlarımıza, suyumuza dokunmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Barış Bektaş...

6.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, gübre fiyatlarındaki artışa ilişkin açıklaması

BARİŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son bir haftada gübre fiyatları yüzde 25 ile yüzde 50 arasında arttı; bu artış, çiftçinin tarlasına gübre atamaması, toprağın verimsizleşmesi ve üretimin durması anlamına gelir. Bu tablo tesadüf değil, iktidarın yıllardır sürdürdüğü ithalata dayalı tarım politikalarının sonucudur. Gübre gibi en temel girdiye dahi ulaşamayan çiftçiden nasıl üretim beklenebilir? Bu fahiş zamlar karşısında tek bir önlem dahi alınmıyor çünkü iktidarın gündeminde ne çiftçi var ne tarım ne de toprak. Bu anlayış devam ederse tarımsal üretim daha da düşecek, Türkiye'nin gıda güvenliği ciddi şekilde tehlikeye girecektir. Hükûmete çağrıda bulunuyorum: Gübrede KDV'yi kaldırın, çiftçimiz üretmeye devam edebilsin.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ali Karaoba.

7.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Murat Dağı, Anadolu'ya sadece su değil havasına can, insanına hayat, doğasına güç de veriyor. Murat Dağı'ndan beslenen Gediz, Sakarya, Menderes Nehirleri ile Porsuk Çayı Batı Anadolu'nun temiz su ihtiyacının yüzde 40'ını karşılıyor. Uşak, Murat Dağı'nın suyunu içiyor. Uşak AK PARTİ

milletvekillerinin de imzaladığı zeytine ve doğaya ihanet yasası; su havzalarını, sit alanlarını, koruma alanlarını, ormanları, meraları ve tarım arazilerini madenciliğe açıyor. Maden sahalarında köylüye ait toprakların acele kamulaştırmayla el konulmasının yolu açılıyor. ÇED süreçlerini madencilerin lehine kısaltıyor. AKP Uşak milletvekillerine soruyorum: Bu kanunu sokakta Uşaklılara nasıl anlatacaksınız? Uşaklıların temiz suyuyla, köylünün toprağıyla ne alıp veremediğiniz var? Bu kanun teklifini geri çekin. Sadece doların yeşilini değil doğanın yeşilini sevin.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Serkan Sarı...

8.- *Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, TMO'nun açıkladığı buğday taban fiyatına ilişkin açıklaması*

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Çiftçi düşmanı AKP iktidarına sesleniyorum: Tarım Bakanı İbrahim Yumaklı'nın göreve geldiği günden, 2023 yılından bugüne kadar baktığımızda mazotun litresi 20,14 kuruşken buğday fiyatı 8,25 kuruş olarak açıklandı. Aradan geçen iki yılın sonunda mazotun litresi 54,57 kuruş oldu, bugün TMO'nun açıkladığı buğday taban fiyatı ise 13,5 lira yani mazota yüzde 180 zam gelirken buğdaya verilen fiyatta yüzde 60 artış yapılmış durumda. Çiftçimizin maliyetleri artarken -ne yazık ki çiftçimizi yalnız bırakan Tarım Bakanı- bugün TMO'nun da alım fiyatlarının çok çok altında almaya çalıştığını biliyoruz. Nem gerekçe gösterilerek, rutubet gerekçe gösterilerek, randevu verilmeyerek çiftçimiz ne yazık ki tüccarın eline itiliyor ama söz konusu yabancı Rus çiftçisi olduğunda buğdaya geçen sene 9,25 fiyat açıklanırken Rusya'dan 21 liraya buğday getirildi. Çiftçimiz yalnız değildir, çiftçimizi yok edemeyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aşkın Genç...

9.- *Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, kapanan şirket sayısına ilişkin açıklaması*

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son iki yılda iş dünyasında âdeta yaprak dökümü yaşanıyor. Resmî kayıtlarda 2024'te kapanan şirket sayısı yüzde 21 artarak 31.416'ya çıktı; 2025'in ilk beş ayında ise 11.440 işletme daha kepenk indirdi. Oranlara baktığınızda, 2022'de yüzde 13 seviyesinde olan şirket kapanış payı bu mayıs itibarıyla son on yılın zirvesi olan yüzde 29'a fırlamış durumda yani her 3 işletmeden 1'i ayakta kalamıyor. Bu ağır tablo seçim bölgem Kayseri'de de somutlaştı. Kayseri'nin önemli bir markası olan İpek Mobilya artan ham madde, enerji ve finansman maliyetleri nedeniyle üretimini durdurduğunu açıkladı. "Büyüyoruz." denilen ekonomi, sahada kapanan fabrikalarla, işsiz kalan emekçilerle iflas ediyor. Üretim zincirindeki bu kopuş durdurulmazsa sadece şirketler değil Türkiye ekonomisinin de temeli çatlayacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ayhan Barut...

10.- *Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması*

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, Meclise sunulan zeytinlik, mera, ormanlar, yaylak ve kışlaklar ile yer altı ve yer üstü varlıklarımızı ortadan kaldırmayı amaçlayan teklifi reddediyoruz. Anayasa'ya ve yasalara aykırılıklar taşıyan, daha önce madencilik gerekçesiyle Danıştay tarafından defalarca reddedilen hususlar bu torba yasa teklifiyle tekrar dayatılıyor; bunu kabul etmiyor, ısrardan vazgeçilmesini talep ediyoruz. Enerji ve madencilik alanındaki tüm düzenlemeler bilimsel yöntemlerle hazırlanmalı, ortak akılda buluşulmalıdır; hassas ekosistemler koruma altına alınmalı ve burada madencilik faaliyetlerine izin verilmemelidir. ÇED süreci bağımsız, bilimsel ve bağlayıcı yapıda olmalıdır. Plansız ve hukuka aykırı yapılaşmalara ve imar affı gibi düzenlemelere son verilmelidir. Telifisi mümkün olmayan sonuçların ortaya çıkmaması için bu yasa teklifi tümtüyle geri çekilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Metin İlhan...

11.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, gerçek enflasyona ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

AKP'nin "En düşük emekli maaşının artışına ilişkin bir gündemimiz yoktur." ifadesi emeklilerimizi çok ama çok sınırlandırmıştır çünkü yaşam TÜİK'in anlattığı ve iktidarın söylediği gibi ucuz değil. Kiralar ateş pahası, yaz geldi ama yine de meyve sebzenin yanına yaklaşılmıyor. Giyim kuşamı söylemeye gerek yok sanırım. Sofralar küçülüyor; halk, market market, pazar pazar geziyor ama yine de etiketlerle baş edemiyor. Değerli milletvekilleri, bizler TÜİK'in kurguladığı değil, vatandaşın yaşadığı gerçek enflasyonu konuşalım artık. Meyve taneyle, sebze istatistiki hesapla alınıyorsa tuz kokmuştur artık. Saraya harcanan milyarlarca liradan, yandaşlara verilen milyarlarca liralık desteklerden ve döviz garantili ödemelerden biraz tasarruf edilebilir ve emekliye 10 bin liralık artış sağlanabilir. Gelin, Meclis tatile girmeden emeklilerimize az da olsa rahat bir nefes aldıralım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mehmet Zeki İrmez...

12.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, mevsim normallerinin üzerindeki sıcaklıklara ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şırnak'ın özellikle Cizre ve Silopi ilçelerinde yaz aylarında hava sıcaklığı 50 derecenin üzerine çıkabilmekte. Mevsim normallerinin çok üzerinde olan bu kavurucu sıcaklar halkın yaşamını zora sokmaktadır. Bu dayanılmaz sıcaklıklarda yurttaşlar mecburen klima kullanmak zorunda kalmakta ve bu kullanım sonucu elektrik faturalarında fahiş artışlar yaşanmaktadır. Şırnak başta olmak üzere sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde seyrettiği bölgelerde elektrik faturalarında indirimle gidilmesi ve bu bölgelere özel tarife uygulanması gerekmektedir. Elektriğe erişim günümüzde en temel haklardan biri olduğu için yurttaşı fahiş fatura yükünden kurtarmak da devletlerin asli görevlerinden biridir. Yine, bu bölgelerde kamuda ve diğer çalışma alanlarında mesai saatlerinin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Nermin Yıldırım Kara...

13.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, nakliye yapan şoförlerin maliyetlerine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sadece bir hafta içerisinde motorine tarihte görülmemiş bir zam geldi. Geçen hafta 47 lira olan mazot, 56 lirayı aştı. Özellikle nakliye yapan kamyon, tır şoförleri ve bu gibi sektörler ciddi anlamda zarar görüyor. 2022 Ocakta 13 lira olan motorin, üç buçuk yılda 4 kat arttı, 56 lira oldu. İktidar ne yaptı peki? Çarşı pazar esnafını fırsatçılıkla suçlayarak gerçeklerden kaçma yolunu benimsiyor.

Hatay'dan İstanbul'a 2022'de bir tır 5 bin liralık mazot sarf ederken bugün 21 bin TL'lik mazot gideri ödemek zorunda kalmaktadır. Yine, Hatay'dan Adana-Niğde-Ankara-İstanbul Otoyolu'nu kullanan, Kuzey Marmara Otoyolu ve Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nden geçen şoförler 4 bin liralık bir maliyete katlanmak zorundalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Burak Akburak...

14.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, Tekirdağ'da sınava giren çocuğunu bekleyen bir babanın sözlerine ilişkin açıklaması

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Geçtiğimiz hafta sonu milyonlarca gencimiz üniversite sınavına girdi ama bu yıl sınav salonlarının dışında sessiz bir feryat var. Ne yazık ki aileler çocuklarını başka bir şehirde okutmak istemiyor. Tekirdağ'da bir baba çocuğunu sınava götürüp dışarıda beklerken ne dedi biliyor musunuz? "Yavrum başka bir şehir kazansa nasıl okutacağım? Elim ayağım titriyor, kazanmasın

diye dua ediyorum.” diyor, içimiz burkuldu. Gençler okuyamaz, aileler hayal kuramaz hâle gelmişse ne bugünümüz ne de yarınımız güvende olur. Bu sadece eğitim sorunu değil derinleşen ekonomik krizin, eriyen alım gücünün ve büyüyen yoksulluğun acı bir tablosu. Ezcümle, devletimiz büyüktür; gençlerin yanında yürümeli, onları kendi yurtlarında barındırmalı, karınlarını doyurmalı, harçlıklarını vermelidir; mezun olduklarında istihdam etmeli, üretime katmalı, geleceğini onlarla birlikte kurmalıdır. Türkiye’nin gerçek gücü gençlerinin hayal kurabildiği bir geleceğe sahip olmasıyla ölçülür. Türkiye’nin bunu yapacak gücü vardır.

BAŞKAN - Sayın Perihan Koca...

15.- Mersin Milletvekili Perihan Koca’nın, öğretmenlerin 25 Haziran Çarşamba günü başlatacakları yürüyüşe ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikasının çağrısıyla öğretmenler yarın, 25 Haziran Çarşamba günü İstanbul’da Ankara’ya, Türkiye Büyük Millet Meclisine yürüyorlar, “büyük öğretmen yürüyüşünü” başlatıyorlar. Öğretmenler taban maaş hakkı için yürüyorlar, belirli süreli iş sözleşmesinin kaldırılması için yürüyorlar, öğretmenler eğitim ve güzel sanatlar iş kolunun kurulması için yürüyorlar; yine, öğretmenler kamuyla özlük haklarında eşitlik için yürüyorlar. Biz de bu hakkı, onurlu mücadelenin yanındayız. İstanbul’dan Ankara’ya yürüyüşlerinin yanında olacağız ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu hakkı yürüyüşü bizler halkın vekilleri olarak karşılayacağız. Şimdiden bu hakkı direnişe ve yürüyüşe selam olsun.

BAŞKAN - Sayın Süleyman Bülbül...

16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül’ün, Aydın’lı çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Memleketim Aydın, bereketli topraklarında yetişen incir, zeytin, pamuk, kestane, çilek gibi tarım ürünleriyle ülkemizde önemli bir üretim ve ihracat merkezidir. Ancak çiftçi artık üretmiyor. Mazot 56 lira, 1 torba gübre bin lirayı geçti, damlama gübresi 2.500 TL’yi aşmış durumda, maliyetler karşılanamıyor. Yirmi üç yılda yatırım olmadığı için Aydın’lı çiftçilerimiz tarımsal sulama için ne yazık ki su bulamıyor. İhracat kısıtlamalarıyla piyasada yapay bir ürün fazlası yaratılıyor, fiyatlar dip yapıyor, üretici eziliyor, maliyetler bel büküyor. Çiftçi toprağa yatırım yapmak istiyor ama devletten destek göremiyor. Çiftçilerimiz dünya çiftçileriyle aynı şartlarda yarışmıyor çünkü onlar destekleniyor, bizimkiler kaderine terk ediliyor. Çözüm net: CHP iktidarında Tarım Kanunu uygulanacak, çiftçiye hakkı olan yüzde 1 destekleme primi öncelikle verilecek.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Orhan Sümer...

17.- Adana Milletvekili Orhan Sümer’in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan’a ve cezaevlerindeki sorunlara ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Türkiye’de cezaevlerinde doluluk oranı her geçen gün artarken koşullar da giderek insan onuruna aykırı bir hâle gelmekte. Özellikle Covid-19 sonrası yapılması planlanan yasal düzenlemelerin yaratmış olduğu beklenti boşa çıkmış, hem mahkûmlar hem aileler için derin bir mağduriyet süreci başlamıştır. Bugün cezaevlerinde 400 binden fazla tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. 8 kişilik koşullarda 40’tan fazla kişi kalmakta, cezaevi kampüslerinde yer alan kütüphaneler dahi yatakhaneye çevrilmiş, sosyal ve kültürel alanlar yok edilmiştir. Bu tablo sadece fiziksel değil, psikolojik ve insani bir çöküşü de beraberinde getirmektedir. Mahkûmlar günde yalnızca iki saat sıcak suya erişebilmektedir; hijyenin imkânsız hâle geldiğini, sağlık hizmetlerine ulaşmanın neredeyse mümkün olmadığını dile getiriyorlar. Cezaevi kapısının ardında kalanların da bu ülkenin vatandaşı olduğu unutulmamalıdır. Adalet sadece mahkeme salonlarında değil koşulların duvarlarında da var olmak zorundadır.

BAŞKAN - Sayın Aykut Kaya...

18.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, cezaevindeki Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık'a ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Beylikdüzü Belediye Başkanımız Mehmet Murat Çalık geçmişte lösemi ve lenfoma kanserlerini 2 kez yenmiş bir yol arkadaşımız. Cezaevi koşulları, kronik hastalığı olan bir insan için başlı başına büyük bir risk oluştururken maruz kaldığı sürekli stres, yetersiz tıbbi koşullar ve ailesinden kopukluk bu riski daha da derinleştirmektedir. Başkanımız sadece doksan günde 15 kilo kaybetmiş, üstelik günden güne bu kayıp devam etmektedir. Bu durumlar bağışıklık sistemini zayıflatmakta ve hastalığının yeniden nüks etme riskini artırmaktadır. Nitekim, 2 kez hastaneye sevk edilmiş ve şu anda da kontrol altında tutulmaktadır. Bu tablo insan haklarına da adalet anlayışımıza da devlet geleneğimize de aykırı bir durumdur. Herkesi vicdanlı, insafı ve adil olmaya davet ediyorum. Gelin, bu yanıştan dönün, Başkanımız Mehmet Murat Çalık'ı lütfen derhâl serbest bırakın.

BAŞKAN - Sayın Hasan Öztürk...

19.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, İsmail Hakkı Tonguç'a ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, büyük bir eğitim devrimcisi İsmail Hakkı Tonguç'u saygıyla anıyoruz. Silistre Tutrakan'da doğan Tonguç'un Hasan Ali Yücel'le birlikte attıkları adım "Türkiye'nin neresinde doğarsa doğsun hiçbir evladı kaderine terk edilmesin." diyeydi çünkü onların inancı şuydu: Bir köy çocuğu sadece saban tutmasın; bir gün keman da çalabilsin, hesap da yapsın, deney de yapsın; yazsın, düşünsün, yönetsin; belki müzisyen, belki mühendis, belki öğretmen, belki de bu memleketin kaderini değiştirecek bir devlet adamı olsun. Köy Enstitüleri sadece bir eğitim projesi değil bu toprakların ayağa kalkma, akli ve vicdanı kuşanma devrimiydi. Tarım yapan da marangozluk öğrenen de kitap yazan da aynı evdeydi. Bilginin toprağa karıştığı, emeğin alın teriyle birleştiği bir modeldi bu. Biz hâlâ o umudu arıyoruz ve biliyoruz ki onların izinden gidenler bu ülkenin karanlıkta kalmasına asla izin vermeyecek.

BAŞKAN - Sayın Özgül Saki...

20.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Bakırköy Cezaevindeki Ayşe Panuş'a ilişkin açıklaması

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Merhaba.

Ayşe Panuş İstanbul'da öğretmen, aynı zamanda feminist, ilkokul öğretmeni ve aynı zamanda ekolojist. Ayşe Panuş 21 Şubattan beri Bakırköy Cezaevinde. İddianamesinde hiçbir şey yok. Tensiple salıverilmesi için başvurular yapılıyor, hiçbirisi kabul edilmiyor. Aynı zamanda, Ayşe Panuş EĞİTİM-SEN'den benim mücadele arkadaşım. Halkların Demokratik Kongresi davası nedeniyle 21 Şubatta gözaltına alındı -sonra tutuklu bulunan bir grup arkadaşla birlikte Ayşe Panuş da alındı- hâlâ kendisi cezaevinde, birçok tahliye olmasına rağmen Ayşe Panuş tahliye edilmedi. Ben hem İstanbul'daki feminist arkadaşlar adına hem EĞİTİM-SEN 3 no.lu Şube arkadaşları adına Ayşe Panuş'un derhâl serbest bırakılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu...

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve Gazze'ye ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başkan Vekilliğiniz hayırlı olsun.

İnsan olan bu vahşet karşısında susmaz. Bakın, bakın, şu görüntüler Gazze'den. Daha dün yine İsrail, Gazze Han Yunus'ta masum çocukları diri diri yaktı; yanan çocukların çığlıkları, annelerin feryatları birbirine karıştı. Abluka acımasızca devam ediyor, ya aç susuz bırakarak ya da yakarak öldürüyor bebekleri, çocukları İsrail. Soykırıma karşı dünyanın tüm vicdanlı insanları isyan ederken iktidar sadece hamaset üretiyor ancak İsrail'le diplomatik ilişkiler devam ediyor. Limanlardan gemiler İsrail'e gidiyor, Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı petrol sevkiyat anlaşması iptal edilmiyor. Soykırım sürerken anlaşma devam edemez, uluslararası hukuk da anlaşmanın bitirilebileceğini söylüyor.

Ey iktidar, tribüne oynama, ikiyüzlü olma! Ey Meclis Başkanı, Mecliste Filistin konulu bir komisyon kur.

BAŞKAN - Sayın Sibel Suiçmez...

22.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'da sekiz yıl önce heyelan nedeniyle çöken grup yoluna ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Trabzon Ortahisar ilçemizin Okçular Mahallesi'nden Güney Mahallesi'ne, Armutlu Mahallesi'ne, Kavala Mahallesi'ne ve Taşköprü Yaylası'na ulaşımı sağlayan grup yolu sekiz yıl önce heyelan nedeniyle çökmüştü; aradan sekiz yıl geçmesine rağmen yol hâlâ kapalı. Yıllardır halk uzun ve masraflı alternatif yollarla, zor şartlarda ulaşım sağlamak zorunda bırakılmıştır. Bir memlekette bir grup yolu sekiz yılda yapılamıyorsa ortada hizmet de yoktur devlet ciddiyeti de. Bu vurdumduymazlığın bedelini vatandaşlar ödüyor. İnsanlar yaylalarına, tarlalarına mezralarına, ulaşamıyorlar; hayvancılık, tarımcılık yapıp geçimlerini sağlayamıyorlar. Vatandaşın talebi nettir: Grup yolunun derhâl yapılmasını istiyorlar.

Bir kez daha buradan Bakana sesleniyorum: Derhâl bu grup yolunun yapımına başlayın.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Şebnem Bursalı...

23.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, yerli ve millî savunma sanayisine ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

İsrail'in işgalci ve soykırımcı politikaları tüm bölgeyi tehdit ediyor, Türkiye olarak her türlü senaryoya hazır olmak zorundayız. Tam bağımsız Türkiye hedefinin stratejik ayaklarından biri de hiç şüphesiz yerli ve millî savunma sanayi.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde başlatılan Millî Teknoloji Hamlesi sadece bir kalkınma değil güvenlik vizyonudur. Bugün İHA'dan SİHA'ya, KAAAN'dan KIZILELMA'ya, hava savunma sistemlerinden millî denizaltılara kadar pek çok projeye artık savunmamızı dışa bağımlı olmadan kurabiliyoruz. Türkiye, tehditlere karşı yalnızca tepki veren bir ülke değil tehditleri önceden görüp önleyici adımlar atan ve oyun kuran bir ülke konumundadır.

Bu vesileyle, savunma sanayimizin gelişmesinde emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Sayın Cumhurbaşkanımızın kararlılığını ve vizyonunu takdirle anıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sabahat Erdoğan Sarıtaş... Yok.

Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu...

24.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Sağlık Bakanının 7 maddede Türkiye Yüzyılı vadettiğine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) -

Sağlık Bakanı 7 maddede Türkiye Yüzyılı vadetmiş ve bu 7 maddenin hepsi bomboş. Ne var içinde? Organ bağışında dijital başvuru olacakmış, özel hastanede çalışan doktorlar 2 kurumda çalışacakmış. Bu mudur vaat Allah aşkına? Acil serviste muayene bekleyen, oda bekleyen, yoğun bakım bekleyen hastaya var mı bir vaadiniz? Yok. Peki, SMA, DMD hastaları için şehir merkezlerinde dilenen aileler için bir vaadiniz var mı? Yok. Hasta başına üç dakika muayeneye sınırlanan doktorlar için bir vaadiniz var mı? Yok. Özetle sağlık, ticarethane; hasta, müşteri olmuş; Sayın Bakan maval okumaya devam ediyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Mahmut Tanal...

25.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ekonomik baskı yaratan geleneksel uygulamalara ve vefat eden TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle göreviniz hayırlı olsun.

Şanlıurfa'da ve bölgemizde evlenmek isteyen gençlerin önüne hâlâ başlık parası, mehir parası, süt parası, ekonomik baskı yaratan geleneksel uygulamalar çıkmaktadır. Gençler borçla evleniyorlar, aileler ekonomik çöküş yaşıyor.

Anayasa'nın 41'inci maddesi ailenin korunmasını devletin görevi sayar. Buradan Maliye Bakanlığının ve Kültür ve Turizm Bakanlığının birlikte, etkili önlemler geliştirmelerini bekliyoruz. Ama bu ülkede bir genç yuva kurmak isterse önce borçla, sonra da çaresizlikle yüzleşiyor. Sayın Cumhurbaşkanı gençlere “Neden evlenemiyorsunuz?” diyor. Gençler ekonomik krizlerden dolayı evlenemiyor. Devlet bu düzene seyirci kalamaz, gençlerin kaderi başlık parasına teslim edilemez, teslim edilmemelidir. İktidarın acilen bu konuda bir önlem almasını bekliyorum.

Rahmetli Sırrı ağabey olsaydı bugün yine Türkiye'yi güldürürdü. Mekânı cennet olsun Sırrı ağabeyimizin.

BAŞKAN - Sayın Şerafettin Kılıç...

26.- *Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, uyuşturucu tehdidine ilişkin açıklaması*

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan; yeni görevinizi tebrik ediyorum, hayırlı hizmetlerinizde başarılar diliyorum.

Bu ülkede her gün bir çocuk daha sessizce karanlığa çekiliyor; sokakta, okulda hatta evinde bile uyuşturucunun tehdidiyle baş başa kalıyor. Uyuşturucu, artık sadece bir sağlık meselesi değil gençliğimizin varlığına yönelik bir beka meselesidir. Aileler çaresiz bırakılmış, gençler görmezden gelinmiş, devlet ise bu büyük tehlikeye karşı yetersiz kalmıştır. Koruyucu önlemler kâğıt üstünde, tedavi hizmetleri yetersiz, sosyal destek mekanizmaları ise âdeta yok hükmündedir. Göz göre göre karanlığa sürüklenen çocuklarımız için hâlâ kapsamlı, kararlı ve samimi bir mücadele başlatılmamıştır. Bilinmelidir ki karanlık bir geleceğin ilk adımı sessiz kalınan bir çılgıktır. Gençlerimizi uyuşturucuya karşı sahihsiz bırakmamak için şimdi hesap vaktidir.

BAŞKAN - Sayın Sevdâ Karaca Demir...

27.- *Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, kamu işçilerinin eylemine ilişkin açıklaması*

SEVDÂ KARACA DEMİR (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kamu işçileri ayakta, Erdoğan-Şimşek programının dayattığı sefalet ücretine karşı insanca yaşanacak ücret isteyen işçiler bugün ülkenin her yerinde meydanda eylemlerdi. Eskişehir’de DSİ işçileri “Masa susarsa meydanlar konuşur.” diyor. İstanbul’da tersane işçileri “Sabır tükendi, mücadele başladı.” diyor. Antep’te sağlık işçileri “Hakkımızı alana kadar ayakta yız.” diyor. İç cephe yaygarası yapıp kamu kaynaklarını sermayenin talanına açanlar kamu işçilerinin sefaletle karşı eylemlerini valilik genelgeleriyle yasaklamaya çalışıyor. Yalnızca maaşları için değil onurları için de mücadele eden yüz binlerce kamu işçisine sesleniyoruz: Size ve tüm işçilere kazandıracak olan, sendika ayrımı yapmadan birleşik bir mücadele yürütmektir. Cebinizden çalınıp sermayeye aktarılan her bir kuruş için mücadele haktır. Bu daha başlangıç, eylemlere devam.

BAŞKAN - Sayın Ali Bozan...

28.- *Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin'deki gençlerin sorunlarına ilişkin açıklaması*

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Mersin uyuşturucu, dolandırıcılık ve çeteleşmede çok kötü durumda. Son aylarda gençlerin intihar vakaları arttı, dolandırıcılık diz boyu, silahlı çatışma ve öldürme vakaları arttı. Gençleri bu çukurdan kurtarmamız gerek. Mersin’in en büyük sorunu gençlerin gelecek sorunu, uyuşturucu ve dolandırıcılık çemberine kapılıp kurtulamamalarıdır. Gençleri bu çukurdan çekip kurtarmadan Mersin’in hiçbir sorununu çözemeyiz. Kime gitsek, kimin derdini dinlesek “Gençlerimizi kurtarın.” diyorlar. Buradan Mersin’in geleceğini düşünen tüm partiler, yerel yönetimlere, kurumlara, kanaat önderlerine çağrıda bulunuyoruz: Gelin, Mersin’imizi, gençlerimizi geleceksizlikten arındıralım; başka bir gencimizin daha hayatına mal olmadan uyuşturucu, dolandırıcılık ve çeteleşme çukurunu el birliğiyle kapatalım.

BAŞKAN - Sayın İnan Akgün Alp...

29.- *Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Sarıkamış'ın Beşyol köyündeki su sorununa ilişkin açıklaması*

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın milletvekilleri, Kars'ın Sarıkamış ilçesi kurulduğundan beri AK PARTİ'ye çok yoğun destek vermiştir; milletvekili verdi, belediye başkanı verdi, encümen verdi. Sarıkamış'ın Beşyol köyünde su yoktur. Bugün köylüler eylem yaptı, yolu trafiğe kapattılar. AK PARTİ ustalık dönemini nankörlük dönemine çevirmiştir. Sarıkamış'ın Beşyol köyüne derhâl bu yıl su temin edilmesini talep ediyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Jale Nur Süllü...

30.- *Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, iklim yasasına ve Maden Yasası'nda yapılacak değişikliklere ilişkin açıklaması*

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki torbalara doldurduğumuz maddeler değil aslında ülkemizin geleceği oluyor görüştüğümüz torba yasalarla ve bir milletvekili olarak Mecliste gerçekten bir ikiye bölünmeyle karşılaşmaktan son derece üzüntü duyduğumu belirtmek istiyorum.

Şimdi, bir yanda görüşeceğimiz -yeşil badana- iklim yasası, diğer yanda Maden Yasası'nda değişiklikler. Güya doğayı, çevreyi koruyor gibi yapan iklim yasasını görüşürken kısaca toprağımızı, geleceğimizi yok edecek Maden Yasası değişikliklerinde ikiye bölünmeyle ne yazık ki tarihe geçeceğiz ve bu iklim yasasının acilen geri çekilmesi gerekiyordu Komisyona ama Komisyona geri gelmeden aynı şekilde iklim yasası tekrar karşımıza geldi. Maden Yasası'yla ise tam bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zeynep Oduncu...

31.- *Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve Raman Dağı'nda katledilen yıllık atlarına ilişkin açıklaması*

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Teşekkür ediyorum Başkan, yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Batman'da güvenlik bölgesi ilan edilen Raman Dağı'nda en az 7 yıllık atı silahla vurularak vahşice katledildi. Bu dağlar halktan kopartıldı, yaşamdan izole edildi ama belli ki doğayı katletmek isteyenlere serbestlik alanı hâline getirildi. Bu nasıl bir güvenlik anlayışıdır ki korunması gereken canlılar kurşunların hedefi oluyor. Üzerinden günler geçti ancak ne Valilikten ne de ilgili kurumlardan tek bir açıklama dahi gelmedi. Sessizlik bu suça ortak olma anlamındadır. Buradan soruyorum: "Güvenlik bölgesi" dediğiniz yerlerde hayvanlar niçin öldürülüyor? Kim bu cesareti veriyor bu katillere? Yetkilileri göreve çağırıyoruz. Bu vahşetin üzeri örtülmemeli, failer derhâl açığa çıkarılmalı ve adaletin önünde hesap vermelidir. Bu katliamın takipçisi olacağımızı buradan bir daha söylüyoruz.

BAŞKAN - Sayın Gülcan Kaçmaz Sayyigüt...

32.- *Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve Van'da suya yapılan zamma ilişkin açıklaması*

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Teşekkür ederim Sayın Başkan, yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Van'da kayyum rejimi her alanda eziyete dönüşmüş durumda maalesef. Van halkının su hakkı bile artık tehdit altında. Kayyum denetimindeki Van Büyükşehir Belediyesine bağlı VASKİ'nin uygulamaları halkı bezdirmekte. Kayyumlarla kentimiz 9 milyar lira civarında borçlandırılırken bunun faturası her gün halka kesilmektedir. VASKİ bir yılda birkaç kez suya astronomik oranda zam yapabilmekte, geçmiş yıllarda yüzde 42'leri bulan zamlar bugün de unutulmuş değil. 2025 yılı Ocak ayından bugüne suya en az 2 kez zam yapıldı. Yılbaşında yapılan zamlar 22 lira 36 kuruş olan 1 metreküp suyun fiyatı haziran ayında yapılan zamlar 34 lira 27 kuruşa kadar yükseltilmiştir. Su yaşamdır ve insan hakkıdır. Vanlının su hakkını gasbden anlayıştan vazgeçin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Karaman...

33.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, uyuşturucu bağımlılığına ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatandaşlarımız adına hesap soruyoruz. Gençlerimizin umutlarını, hayallerini yok eden, aileleri çaresizlikle tüketen uyuşturucu bağımlılığı eğitmeden iş hayatına kadar pek çok alanda yıkıcı etkiler yaratıyor. Aileler çaresizlik içinde devletin daha güçlü ve etkili politikalarla yanlarında olmasını bekliyor. Bu mücadele sadece kolluk kuvvetlerinin işi değil sağlık, eğitim ve sosyal destekle birlikte ele alınmalıdır ancak ne yazık ki Hükûmetin ortaya koyduğu eylem planları kâğıt üzerinde kalmaktan öteye gidemiyor. Biz iktidardan uyuşturucuya karşı kâğıttan kaplan olmasını değil gerçek bir mücadele azmi bekliyor ve ortaya koyduğu eylem planlarıyla ilgili hesap bekliyoruz çünkü şimdi hesap vakti.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Antalya Büyükşehir Belediyesi Gençlik Meclisi üyelerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şu an Parlamentoda izleyici bölümünde bulunan Antalya Büyükşehir Belediyesi Gençlik Meclisi bizleri izlemekte. Kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Teşekkür ediyoruz ve devam ediyoruz.

Sayın Ayten Kordu...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve KESK'in ülke genelinde başlattığı eylemlere ilişkin açıklaması

AYTEN KORDU (Tunceli) - Teşekkürler Sayın Başkan, yeni görevinizde ben de başarılar diliyorum.

Onurlu ve insanca bir yaşam için; ekonomik, özlük, sosyal ve demokratik talepleri için yıllarca mücadele yürüten Kamu Emekçileri Sendikası (KESK)'in mücadelesini selamlıyor, sefalette anlaşılanlar değil emeğin mücadelesini verenler mutlaka kazanacaktır diyoruz. Ortalama kamu emekçisi maaşının yoksulluk sınırının yarısına düştüğü, emekçilerin, işçilerin açlık sınırının altında yaşadığı, grev hakkının yok sayıldığı, eşit işe eşit ücretin sağlanmadığı, binlerce KHK'li emekçinin haklarının hâlâ yok sayıldığı bir sistemde KESK'in ülke genelinde başlattığı eylemleri ve taleplerini destekliyor, kamu emekçilerinin insanca yaşam ve gerçek toplu sözleşme hakkı için yürüttüğü bu mücadeleyi sahipleniyoruz. Emekten yana bütçe ve adil TİS süreci derhâl sağlanmalı, KHK'li kamu emekçileri işlerine iade edilmeli ve barajsız sendika, yasaksız grev ve güvenceli iş için Meclise verilen kanun teklifimizin bir an önce yasalaşması için gerekli adımlar atılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Önder Aksakal...

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve İsrail'in yarattığı gerilime ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, yeni görevinizin hayırlı olmasını diliyorum.

Sadece Orta Doğu'yu değil dünyamızın tümünü bir anda savaş alanına çevirme çılgınlığını yapabilecek bir meczup ülkenin yani İsrail'in yarattığı gerilim, insanlık tarihinde eşine az rastlanır bir hâl almıştır. Gazze'de her gün onlarca masumun katledilmesine devam edilirken gündemden düşürülen bu saldırılar arasında son on iki gündür komşumuz İran'la yaşanan uzaktan kumandalı savaş hâli açıklanan sözde ateşkesle dinlenmeye çekilmiş görünüyor. Devletimiz tarafından terörsüz Türkiye yolunda ortaya konulan kural ve koşulların muhatapı terör örgütlerinin de sözde kendilerini feshettikleri günden bu yana havaya ısıklı çalarak zamana oynadıklarını göz önüne alırsak ABD öncülüğünde yürütülen planının yarın kapımıza hangi kisveyle çıkacağını kestirmek güç olmayacaktır. Türkiye olarak daha kararlı bir

duruş bugünden tezi yok ortaya konulmalı ve teröristlerin silahlarıyla birlikte teslim olacakları süreç zaman geçirmeden tamamlanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Güzelmansur...

36.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, deprem illerindeki yerinde dönüşüm süresinin uzatılması talebine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem illerinde yerinde dönüşüm süresini uzatın demekten dilimde tüy bitti; ne duyan var ne anlayan var, iktidar vurdumduymaz davranıyor. Hatay'da 21 metrekairelik konteynerlerde yaşayan depremzedeler umurunuzda bile değil. Yerinde dönüşüm süresi 30 Haziranda doluyor. Kurumlar tıkanmış, insanlar ruhsat almak için sıra bekliyor, sadece Hatay'da 94 bine yakın başvuru var; yaklaşık 7 bin kişi inşaata başlayabilmiş, 87 bin insanımızı süründürüyorsunuz, belirsizliğe mahkûm ediyorsunuz. Bunu yapmaya hakkınız yok, bu süreyi uzatmalısınız, Hatay halkı bunu hak ediyor. "Bu süreyi bir yıl daha uzattık." demek çok mu zor? Eğer bu süreyi uzatmıyorsanız "Biz bunu depremzedeye hibe vermek istemiyoruz." anlamını çıkarırız. Çıkın, aksini açıklayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Elvan Işık Gezmiş...

37.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tüm itirazlarımıza rağmen Meclis Genel Kuruluna getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifi, doğamızın ve yaşam alanlarımızın geleceği için büyük tehdit oluşturmaktadır. Bu karar, ÇED kararı alınmadan izin ve ruhsat süreçlerinin başlamasına yol açmaktadır. Hâlbuki aylardır söylüyoruz; seçim bölgem Giresun'da da fındık bahçeleri, ormanlık Çatalağaç köyündeki asırlık anıt ağaçlar tıpkı barışın sembolü zeytin ağaçları gibi yok edilmek isteniyor. Üstün kamu yararı gerekçesiyle koşulsuz şartsız tüm alanları madencilik faaliyetlerine açmak isteyenler şunu bilmelidir ki asıl kamu yararı gelecek nesillerin suyunu, toprağını, havasını korumaktan geçer. Asırlık zeytin ağaçlarımızdan, fındık bahçelerimizden, ormanlarımızdan elinizi çekin!

BAŞKAN - Sayın Aliye Timisi Ersever...

38.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Genel Kurula getirilmek istenen madenlerle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sayın Başkan, zeytin sadece bir ağaç değildir, bu toprağın belleğidir, Anadolu'nun binlerce yıllık hikâyesidir; zeytin ağacı emeğin, bereketin ve barışın simgesidir. Atatürk'ün başlattığı zeytin seferberliği bu ülkenin geleceğine yazılmış bir manifestodur ve Zeytin Kanunu dünyada eşi benzeri olmayan bir örnektir. Şimdi siz getirdiğiniz düzenlemeyle sadece ağaçları değil geçmişi ve geleceği yok etmek istiyorsunuz. Kaz Dağları'nı talan, Akbelen'i yok ettiniz; İliç'i siyanüre, Salda'yı betona, İkizdere'yi dinamite teslim ettiniz. Yetmedi mi? Yeni bir kıyıma daha geçit vermeyeceğiz, ülkemizin ve çocuklarımızın geleceğine hep birlikte sahip çıkacağız.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Aşila...

39.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, iklim kanununa ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Allah, yerleri ve kökleri kusursuz yarattığını Fâtır suresi 41'inci ayette açıkça beyan etmiştir. İnsan dâhil tüm canlılar karbon salımı yapar, bu da Allah'ın bizlere doğuştan verdiği bir özelliktir. Lakin iktidar "Gökler kusurlu, iklimler değişiyor, biz düzelteceğiz; karbon ise atmosferi kirletiyor, biz sıfırlayacağız." diyor. Tamam da siz kimsiniz kardeşim? Allah'ın yarattığında kusur aramak -haşa- "Allah yanlış ya da eksik yaratmış, biz düzelteceğiz" demek açıkça şıktır. Asla bu günaha ortak olmayacağız; hakikatin yanında, Allah'a ve insanlığa savaş açanların da karşısında dimdik duracağız. Galip olan sadece Allah'tır.

İklim kanunu bu Mecliste asla kabul edilmemelidir diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Necmettin Çalışkan...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Komisyon toplantısına katıldı efendim.

BAŞKAN - Tamam.

Sayın Talih Özcan...

40.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'nin Konuralp bölgesine ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Düzce'nin Konuralp bölgesi iki bin yıllık tarihiyle birbirinden farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Adını Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda yer alan ilk Türk komutanlarından olan Konuralp Bey'den almıştır ancak Konuralp 2014 yılında belde statüsünü kaybederek mahalle yapılmıştır. Konuralp, bugün yeniden ilçe olma mücadelesi vermektedir. Konuralp'ın Düzce'nin en büyük ilçelerine yakın nüfusu vardır, bugün yaklaşık 13 bin insanımız yaşamaktadır. Konuralp'ta turizm var, tarih var, üniversite vardır, kültürel miras vardır. Bölge halkı büyük potansiyele sahip olan Konuralp'ın hem sosyal hem de ekonomik kalkınması için yeniden belediye vasfını kazanmasını istiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Talat Dinçer...

41.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, esnaf ve sanatkârlara ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülke genelinde 2,5 milyon esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır. Seçim zamanı cadde cadde, dükkân dükkân gezip esnaftan oy isteyen iktidar bugün esnafın sesini duymuyor. Ekonomik krizin yükünü sırtlanan esnaf yüksek vergiler, fahiş kiralara ve prim borçlarıyla boğuşurken bir de "hasılat tespiti" adı altında kasasına vergi memuru oturtuluyor. Siftah yapmadan günü kapatan, sattığını yerine koyamayan esnaf artık tükendi. Bir yılda ortalama 120 bin esnaf kepenk kapatıyor, bu da yaklaşık 500 bin kişinin aç kalması anlamına gelmektedir. Esnaf banka faizlerinin yüksek olmasından dolayı krediye erişemiyor, ayakta kalamıyor. İktidarın vurdumduymazlığı esnafı kaderine terk etmiş durumda. Bir an önce banka faizlerinin düşürülerek esnafa can suyu olacak kredilere ulaşması sağlanmalıdır. "9000 prim gün sayısı 7200'e indirilecek." diye söz veren iktidar bunu da unuttu ama biz buradayız, toplumun temel taşı olan esnafın yanındayız.

BAŞKAN - Sayın Mühip Kanko...

42.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, kamuda tasarrufa ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek önderliğinde AKP iktidarı 2024'ü tasarruf yılı ilan etti, dediler ki: "Kamuda harcamaları yüzde 10-15 azaltacağız." Ama ne oldu? Son bir yılda kamunun tüketim harcamaları yüzde 64 arttı, bu bir rekor. Kemer sıkmadılar, kemeri vatandaşa sıktırdılar. Devletin tasarruf yapması gereken yerde lüks araçlar, saraylar, israf devam etti. Emekliye, asgari ücretliye, çiftçiye "Para yok." diyenler ballı ihalelerle şatafata para akıttı. Hani kamuda tasarruf? Hani enflasyonla mücadele? Bu millet açıklıkla mücadele ediyor, siz saraylarla övünüyorsunuz. Tasarrufu millete, israfı saraya layık gören bu anlayışı reddediyoruz. Bu milletin alın terini, vergisini çarçur etmenize izin vermeyeceğiz; bu saray düzenini er geç değiştireceğiz.

BAŞKAN - Ve son olarak Sayın Hasan Öztürkmen...

43.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Osmaniye Belediye Başkanı İbrahim Çenet'in sosyal medya hesabından paylaştığı haritaya ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

MHP'li Osmaniye Belediye Başkanı İbrahim Çenet sosyal medya hesabından harita paylaşımında bulunarak Gaziantep'in ve Hatay'ın ilçelerini Osmaniye'ye bağladı. Çenet, Osmaniye'yi büyükşehir yapmak için hazırlıklara başladıklarını belirterek Hatay'ın Erzincan ve Dörtöyl ilçeleri ile Gaziantep'in Nurdagi ve İslahiye ilçelerinin Osmaniye'ye katıldığı bir haritayı paylaştı. Nurdagi ve İslahiye Gaziantep'in koparılmaz parçalarıdır. Şehrin tarihi ve kültürel bağlara sahip ilçelerinin başka bir ile

bağlanması kabul edilemez. Makam sahibi herkesi ciddiyete davet ediyorum. Bu iddialar doğru mudur? Söz konusu ilçeler Osmaniye'ye bağlanacak mıdır? Bu iddialar doğru ise bunun kararı nerede ve kimler tarafından alınmıştır?

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, yerinden bir dakikalık söz isteyen tam 44 milletvekiline söz verdim. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Bu biraz fazla bir sayı ancak ilk günüm olduğu için bunu kısmak istemedim, her milletvekilinin yerinden söz kullanmasını uygun gördüm. Her gün böyle olacak diye bir şey yok yalnız, onu söyleyeyim. Elimden geldiği kadarıyla, söz isteyen milletvekillerinin elbette ki sözünü kısmayacağım, kesmeyeceğim. O yüzden, sizler de en azından bu konuda biraz duyarlılık gösterirseniz bana yardımcı olmuş olursunuz, şimdiden teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerine yerlerinden söz vereceğim. Her grup başkan vekiline toplam 5+1... Ancak Sayın Grup Başkan Vekilleri beş dakikada sözlerini tamamlarsa bir dakikaya ihtiyaç duyulmaz zaten; o yüzden, ben rica ediyorum, beş dakika içerisinde sözlerimizi tamamlayalım. Tabii ki tamamlamak için yine bir dakika veririm.

Şimdi, YENİ YOL Partisi Grup Başkanı Sayın Bülent Kaya.

Buyurun.

44.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni çalışma haftasına, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, hayatını kaybeden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, Amasya Genelgesi'nin 106'ncı yıl dönümüne, uyuşturucuyla mücadeleyle, İsrail'in İran'a saldırılarına ve İklim Kanunu Teklifi'nin yeniden gündeme alınması kararına ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeni bir çalışma haftasına başladık, hepimiz için ve milletimiz için hayırlı bir hafta olmasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Sözlerimin başında da Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili olarak seçilmiş olan çok Değerli Başkanımız Sayın Pervin Buldan Başkanımıza yeni görevinde başarılar diliyorum, geçmiş tecrübeleriyle de Türkiye Büyük Millet Meclisini en iyi şekilde yöneteceğinden şüphemiz olmadığını bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Sayın Başkan, 40'tan fazla değerli milletvekiline söz verdiniz birer dakika, eminim milletvekili arkadaşlarımız kendi sorunlarını dile getirmek için bu bir dakikalara çok ihtiyaç hissediyorlar. Bizler gruplar olarak Meclisi istişare ve uzlaşıyla götürürsek birçok zaman kaybını engelleriz, asıl konuşması gereken milletvekili arkadaşlarımıza da yeterli zamanı bırakmış oluruz diyorum. Dolayısıyla bir dakikalardan fedakârlık yapmak Meclisin çalışma hızını artırmaz; tam tersine, Meclisi bir uzlaşı kültürüyle yönetmeyi becerebilirsek, dayatmadan uzak, ortak akılla yönetmeyi başarırırsak burada milletvekillerinin birer dakikalarını kesmek gibi bir durumla karşı karşıya kalmamış oluruz diye de sözlerime başlamak istiyorum.

Yine, sözlerimin başında, hayatını kaybetmiş olan Adalet ve Kalkınma Partisi Manisa Milletvekili İsmail Bilen Bey'e Allah'tan rahmet diliyorum; kederli ailesine, Adalet ve Kalkınma Partisi camiasına ve sevenlerine de başsağlığı dileklerimi bir kez daha iletmek istiyorum.

Amasya Genelgesi'nin, 21-22 Haziran 1919, 106'ncı yıl dönümü. Bu belge aynı zamanda millî egemenliğe dayalı yeni bir devletin ilk adımıydı. "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." sözüyle başlayan bu belge, aslında ülkemizin içerisinde bulunduğu bu kadar sıkıntıdan ve ülkemizin etrafında yer almakta olan bu ateş çemberinden çok dar bir akılla değil ancak milletin azim ve kararıyla kurtulabileceğimize dair Kurtuluş Savaşı'ndaki ortak inancın bugün de geçerli olduğunu bizlere bir kez daha hatırlatması açısından önemli.

Yine, bir diğer önemli çalışmamız: Uyuşturucuyla mücadele kapsamında, biz bu hafta bütün Türkiye genelinde uyuşturucuyla mücadeleyi önemseyen bir çalışmanın startını veriyoruz Türkiye Büyük Millet Meclisinde. Pazar günü YENİ YOL Grubunu oluşturan Saadet, DEVA ve Gelecek Partilerinin çok kıymetli Sayın Genel Başkanlarından ve uyuşturucu müptelası olmuş vatandaşlarımızın

ailelerinden oluşan ve uzmanların da yer aldığı bir çalıştayla bu konuyu enine boyuna Ankara'da masaya yatırdık. Ardından, bu hafta da Türkiye Büyük Millet Meclisinde bunu gündem yapacağız. Bütün il ve ilçe teşkilatlarımız olarak uyuşturucuyla mücadeleyi bir millî güvenlik meselesi, bir beka meselesi olarak gördüğümüzü ifade ediyorum. Yirmi iki yıllık süreç içerisinde elbette bu konuda atılmış olumlu adımlar olmakla birlikte bugün uyuşturucu kullanma yaşının çocuklarda 9'a, uyuşturucudan ölme yaşının 13'lere kadar düştüğü bir ülkede gerçekten alarm zillerinin çaldığını hep beraber kabul etmemiz gerekiyor. Bu hususu bu duruma getiren herkesin hesap vermesi için, elbette bizler de millet adına hesap sormak için Uyuşturucu ile Mücadele Haftası kapsamında bunu inşallah gündemleştirmek için elimizden gelen her türlü çabayı ortaya koymuş olacağız.

Yine, İsrail'in İran'a hadsiz, uluslararası hukuka aykırı terörist saldırıları devam ediyor. Batılı devletler kendileri için hak gördükleri kitle imha silahlarını ya da nükleer silahları söz konusu başkaları olunca maalesef âdeta bir savaş sebebi olarak görebiliyorlar. Bu hususta İsrail her türlü kınamayı hak ediyor, Netanyahu her türlü kınamayı hak ediyor ama buradan birilerine tavsiyem, Amerika Birleşik Devletleri ve Trump'la ilgili dillerini ve ellerini korkak alıştırmasınlar; en az Amerika Birleşik Devletleri ve Trump da İsrail kadar iş birlikçidir ve bu sürecin arkasındadır. Dolayısıyla Türkiye'de üsleri bulunan... Tabii ki bunların NATO üsleri olduğunun farkındayız. Özellikle Kürecik'teki radarımızdan NATO'yla paylaşılan istihbari bilgilerin İsrail'le paylaşıldığına dair ciddi endişelerin de varlığının farkındayız. Dolayısıyla burada Amerika Birleşik Devletleri'ni ve Trump'ı es geçen her açıklamanın eksik olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyoruz. Dolayısıyla bu hususta da mutlaka ve mutlaka belli adımlar atmamız lazım.

Gelelim Meclisin çalışma takvimine. 9 Nisan yani bundan iki buçuk ay önce iklim yasası birden, âdeta gökten inen bir kararla, 4'üncü madde görüşülürken geri çekildi. Sebep olarak "Hayırdır, niye çekiyorsunuz?" denildiği zaman da "Bu konunun daha enine boyuna konuşulup tartışılabilmesine imkân sağlamak için bunu yapıyoruz." denildi. Aradan iki buçuk ay geçti, yine geldik dün akşam gökten gelen bir kararla iklim yasasının yeniden gündeme alındığını hep beraber müşahade etmiş olduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Şimdi eğer bu iklim yasasını tekrar görüşmek, daha geniş müzakere etmek için geri çektiyseniz, bu iki buçuk aylık süreç içerisinde muhalefetle herhangi bir çalışma yapmadınız, kamuoyunu tatmin etmeye dönük herhangi bir çalışma yapmadınız, komisyon da bu konuda toplanmadı yani sadece iki buçuk ayı biz boşuna heba etmiş olduk. Bu Türkiye Büyük Millet Meclisi sizin canınız istediği zaman kanun getirip canınız istediği zaman geri çekip tekrar canınız istediği zaman geri getireceğiniz bir çalışma düzeniyle yol yürüyemez. Bunun sadece bize değil kendi parti grubunuzdaki arkadaşlara karşı da asgari ölçüde bir nezaketsizlik olduğunu düşünüyorum.

İklim yasasıyla ilgili "Bu yasa bir ticaret kanunudur." diyoruz, iktidar partisi "Evet, doğru ama iklimle ilgili ilk kanunumuz bu." diyor. Peki, ilk kanunumuz da iklim kanununa ticaretle mi başlayacaksınız? Zaten sizin iklim kanununa emisyon ticaret sistemiyle başlamış olmanız demek sizin iklim yasasına yaklaşımınızı ortaya koyuyor. Her şeyi para gören bir anlayışın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Son bir dakikada toparlayayım müsaadenizle.

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - İklim yasasına emisyon ticaret sistemiyle başlamak demek sizin derdinizin aslında iklimle mücadele olmadığını, her şeyin ucunun bir şekilde paraya dokunduğunun bir işaretidir. Tam da iklim yasasını görüşmeye aldığınız dönemde zeytinlik alanlarında, 400 bin dönümü aşkın alandaki zeytinliklerin taşınmasından tutun da ormanlık alanların madenlere açılabilmesi, ÇED raporlarının verilmesini kolaylaştıran süreçleri ve bütün ÇED süreçlerinde yatırımcı ve madenci lehine yapılan düzenlemelere hız verilmesine dair düzenlemeleri de bu Meclisten geçirmeye çalışıyorsunuz. O zaman derler ki madem iklim, madem çevre sizin için önemli; bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu! Dolayısıyla elbette hepimiz madenlerimizin stratejik ürünler olduğunun farkındayız ama çevrenin ama

iklimin ama doğanın ama insanın en az para kadar, en az maden kadar dikkat etmemiz gereken hususlar olduğunu ifade ederek bu yasaya olan itirazlarımızı devam ettireceğimizi buradan ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kaya.

İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurunuz.

45.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 98'inci Birleşimde Genel Kurulda yaşananlara ve turizm sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

13 Ocak 2017'de bu çatı altında, Parlamentonun çatısı altında, HDP milletvekili Garo Paylan, Türkiye'yi soykırım yapmakla suçladı ve bu konuşmayı yaptıktan hemen sonra o birleşimi yöneten Meclis Başkan Vekili Sayın Ahmet Aydın duruma vaziyet etti ve dedi ki: "İç Tüzük 161'e göre bu suçtur." Hakikaten de suçtu ve bunun gereğini yaparak Garo Paylan'a 3 birleşime katılmama cezası verdi ama bununla da kalmadı; yanı sıra, o konuşmaların tutanaklardan çıkarılması için konuyu Parlamento gündemine getirdi ve bir oylama yapılarak o konuşmalar ki suç isnat eden ve suç unsuru olan o konuşmalar Parlamento tutanaklarından çıkarıldı. Geçtiğimiz günlerde, neredeyse kopyası, neredeyse aynısı olan bir süreç yaşandı Parlamentonun çatısı altında ve o gün, DEM PARTİ adına konuşma yapan George Aslan, aynen Garo Paylan'ın olduğu gibi, aynı ifadeleri kullanarak Türkiye'yi soykırım yapmakla suçladı ve ne yazık ki o gün Meclisi yöneten Sayın Başkan Vekili bir taraftan yapması gerekenleri yapmadığı gibi bir taraftan da cezai bir süreç başlattı. Ceza konusunu tartışmak istemiyorum ancak Meclis çatısı altında Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir soykırımcı olarak suçlanmasını o gün de reddettik, bugün de reddediyoruz çünkü bunun çok önemli uluslararası yansımaları olacaktır. Nedir bu yansımalar? Biz Türk Dışişleri Bakanlığı olarak, Parlamento temsilcileri olarak dünya genelinde Türkiye için atılan bu iftiraların önüne geçmek için her türlü çabayı ve gayreti gösterirken bizim kendi Parlamentomuzun çatısı altında böyle bir iftiranın, böyle bir saldırının yapılması kabul edilemez. Bugün Sayın Genel Başkanımızın dirayetiyle yaptığımız temaslara pek çok parti genel başkanı, yetkilileri ve en önemlisi de Meclis Başkanıyla görüştük ve o gün yapılmış olan o konuşmaların ilerleyen dönemde Türkiye'nin aleyhine pek çok olumsuz sonuçlar doğurma ihtimaline karşılık tutanaklardan çıkartılması için müracaatlarımızı yaptık. Bu konuyu Parlamentonun dikkat ve tensiplerine arz ediyorum ve Sayın Başkandan bu konuda olumlu adımlar atmasını bekliyorum. Bununla ilgili de Türk kamuoyunu, yüce Türk milletini bilgilendirmek için bu konuşmayı yaptım.

Saygıdeğer milletvekilleri, geçen nisan ayında Türkiye'nin ticaret açığına şöyle bir göz attık. Bakın, 30,6 milyar dolarlık ithalat yapmışız; 20,7 milyar dolarlık da ihracat yapmışız yani 9,9 milyar dolarlık korkunç bir açıkla karşı karşıyayız. Peki cari açık ne kadar? Bu açık kısmen turizmle kapatılmış yani nisan ayında 7,9 milyar dolarlık inanılmaz bir cari açıkla karşı karşıyayız. Peki, en önemli sektörlerimizden bir tanesi olan turizm ne aşamada? Turizm hakikaten can çekiyor; turizmle ilgili BDDK'nin raporlarını aldığımızda karşıma son derece ciddi, korkunç bir rakamsal tablo çıktı. Bakın, 2025 yılının ilk çeyreğindeki verilere baktığımızda şu anda sektörün 521 milyar liralık borcunun olduğunu görüyoruz; bunun 418 milyar lirası otellere ait yani oteller çok ciddi bir borç batağı içerisinde ve takipteki kredi borcu, kredi miktarı 5,8 milyar lira. Sektör kan ağlıyor ve ne yazık ki bu sene ağırlıklı olarak güney illerimizde ve Ege sahillerimizdeki otellerin doluluğu yüzde 30'lar civarında. Korkarım önümüzdeki dönemde, sanayiye etkileyen bu yüksek faiz, düşük kur politikası ve alınmış olan pek çok hatalı ve yanlış karar turizm sektöründe de çok ciddi yansımalar ve sonuçlar doğuracaktır ki bunun faturasını Türkiye olarak hep beraber ödeyeceğiz.

Şöyle resmî rakamlara baktım kaç tane otel var satılık diye. Dün itibarıyla 1.324 turistik tesis satışa çıkmış. Çok ciddi bir rakamdan bahsediyoruz. Bu kadar ciddi borcun yanı sıra otellerin satışa çıkmış olması da çok vahim bir gerçeği gözler önüne seriyor.

Bir başka sorun daha: Şu anda Türkiye'de 4.500 turistik işletme ve otel kapatıldı, kapısına zincir vuruldu. Niye biliyor musunuz? Bu otellerin tamamının ruhsatları belediyeler tarafından verilmişti ve Turizm Bakanlığı dedi ki: "Belediyeler bu ruhsatı veremez, bundan sonra bu ruhsatı ben vereceğim."

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum.

Anayasa Mahkemesi bunu iptal etti ama buna rağmen bu uygulamaya devam etti Turizm Bakanlığı çünkü 5-6 tane yandaş firmanın yaptığı çalışmalar ve raporlamalar söz konusuydu. Onları zengin etmek için 4.500 işletmenin kapısına zincir vuruldu ve şimdi bunlar tek tek mahkemeye müracaat ederek Anayasa'ya aykırı bir işlem olduğunu vurgulayarak haklarını geri alıyorlar. Peki, böyle bir durumda bu ülkenin Turizm Bakanı nerede? Bu ülkenin Turizm Bakanı ne yapıyor? Bu ülkenin Turizm Bakanı böyle bir durumda tam 1,5 milyar liralık yatıyla, bir daha söylüyorum, 1,5 milyar liralık yatıyla Yunan sularında keyif çatıyor. Turizm kan ağlarken, 4.500 işletmenin kapısına zincir vurulmuşken bu ülkenin Turizm Bakanı tam 1,5 milyar liralık yatıyla Yunan sularında keyif çatıyor. Peki, bu yapı, bu siyasal anlayış nasıl iktidara gelmişti biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim; lütfen, rica ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ederim.

“Biz kimsesizlerin kimsesi, sessiz yığınların sesi olacağız.” diye gelmişti ve bunlar fakir sofralarında diz çökerek iktidara gelmişlerdi. Bugün bu iktidarın Sayın Bakanı 1,5 milyar liralık yatırımın jakuzisinde keyif yapıyor, Türk turizmi kan ağlıyor. Ha, bu arada baktım, Sayın Bakan gitti ya, Yunan sularında keyif çatıyor ya, Yunanistan'da nasıl bir hava estirmiş diye, Yunan medyası da diyor ki: “Gözümüz aydın, Bakan buralara kadar gelmiş, artık Türkler akın akın gelecek. Geçen yıl 1 milyon 200 bin kişi gelmişti, bu yıl da 1 milyon 400 bin kişi Yunanistan'a gelecek.” Peki, ne kadar bunun karşılığı? Yaklaşık 3 milyar dolar civarında Yunanistan ekonomisine, Yunan turizmine bir katkı. Ve Sayın Bakan, bütün bunlar yaşanırken, bütün bu vahim olaylar yaşanırken ne yazık ki o lüks yatıyla, o 50 metrelik, o devasa ultra lüks yatıyla Yunan sularında keyif çatıyor ve Türkiye gerçeklerinden habersiz siyaset yapıyor.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun.

46.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni yasama döneminde görev üstlenen milletvekillerine, vefat eden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, şehit Eren Bülbül'e, İsrail'in İran'a yönelik saldırılarına ve Türkiye'nin stratejik konumuna ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden necip Türk milleti!

Sayın Başkan, yeni göreviniz hayırlı olsun. Bu vesileyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni yasama döneminde görev üstlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş nezdinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekillerimizi, siyasi parti gruplarımızın Grup Başkanlarını ve Grup Başkan Vekillerini, ayrıca ihtisas komisyonlarımızın başkanlıklarına seçilen kıymetli milletvekillerimizi içtenlikle tebrik ediyorum; millet iradesinin tecelligâhı olan yüce Meclisimizin yürütme, denetim ve yasama faaliyetlerinde görev alacak olan tüm arkadaşlarımıza üstün başarılar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, 22'nci, 23'üncü, 26'ncı ve 27'nci dönemlerde AK PARTİ Manisa Milletvekilliği görevini yapan ve bugün Meclisimizde cenaze töreni düzenlenen Sayın İsmail Bilen'e Allah'tan rahmet, ailesine ve AK PARTİ camiasına başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri! “Biris de çıkıp demiyor ki: ‘Eren, iyi ki varsın!’” 24 Haziran 2017, henüz 15 yaşında bir Anadolu evladı, şehidimiz Eren Bülbül bu cümleyi yazarak gönüllerimize dokunmuştu. O gün söylediği bu sade ama derin cümle bir milletin hafızasında yer etti. Eren vatanına duyduğu bağlılıkla bizlere çok şey öğretti. Bugün milyonlarca yürek bir ağızdan söylüyor: “İyi ki varsın Eren!” Vefayla, rahmetle, minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde yaşadığımız geniş coğrafya ve küresel düzen vahim bir belirsizlik ve çatışma girdabına hızla sürüklenmektedir. Risklerin arttığı, tehditlerin yoğunlaştığı bu kaotik ortam insanlığın ortak vicdanını ve geleceğini tehdit eder hâle gelmiştir. 13 Haziran 2025 tarihinde İsrail tarafından İran'a yönelik başlatılan geniş kapsamlı saldırı yalnızca iki ülke arasında yaşanan bir gerilim değil bölgemizi ve hatta tüm dünyayı etkileyebilecek çok boyutlu bir kriz dinamizmini harekete geçirmiştir. İsrail'in "Yükselen Aslan" isimli bu operasyonu sadece askeri hedefleri değil sivil alanları da kapsamış, birçok üst düzey İranlı komutan ve bilim insanı katledilmiştir. Bu saldırı, uluslararası hukukun açıkça ihlalidir. Gazze'de yaşanan insanlık trajedisini unutturmaya çalışan, emperyalist odakların desteğiyle hareket eden İsrail kan dökerek, yıkım üreterek ayakta kalma stratejisini sürdürmektedir. Sayın Genel Başkanımızın ifadesiyle "İsrail, emperyalizmin ileri karakolu, küresel barışın ise amansız muhalifidir." ABD'nin bu saldırıya doğrudan ya da dolaylı desteği bölgesel ve küresel barış çabalarını sekteye uğratmaktadır. 3 nükleer tesisin bizzat ABD tarafından bombalanması yalnızca İran'a değil aynı zamanda tüm bölge ülkelerine karşı bir tehdit mesajı içermektedir. Bu noktada, Türkiye'nin konumu son derece kritik ve stratejiktir. İsrail'in saldırgan tutumu sadece İran'ı değil Türkiye'yi de hedef almakta, Türk ve Türkiye Yüzyılı vizyonumuza, terörsüz bir geleceğe ve milletimizin birliğine gölge düşürme çabasına dönüşmektedir. Türkiye bu oyunları görmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet İttifakı vatan sevdası ve millet şuuruyla bu kirli senaryolara karşı durmaktadır. Milletimizin birlik ve beraberlik ruhu içimizdeki provokasyonlara, dışımızdaki komplolara geçit vermeyecektir. Barıştan yana olan Türkiye, hem bölgesel istikrarın sağlanması hem de küresel huzurun temini için her türlü yapıcı adımı desteklemektedir ancak barış savunmak acziyeti değil; hakkın, hukukun ve adaletin yanında dimdik durmayı gerektirir. Gazze'de bekelerin, kadınların, sivillerin katledilmesini sessizce izleyenlerin bugün insan hakları dersi vermeye kalkışması kabul edilemez bir çelişkidir. Birleşmiş Milletler pasif ve edilgen bir yapı olmaktan çıkmalı, barışa yönelik gerçek adımları atmalıdır. Savaşları sonlandırma sözü verenler yeni savaşların fitilini tutuşturuyorsa bu yalnızca politik bir tutarsızlık değil, aynı zamanda insanlık vicdanına ihanettir. İsrail'in nükleer silahlarını meşru, İran'ın nükleer programını ise tehdit olarak gören anlayış çifte standardın ötesinde açık bir adaletsizliktir. Türkiye Cumhuriyeti devleti ve büyük Türk milleti bu çarpıklıklara asla sessiz kalmayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Milliyetçi Hareket Partisi olarak barıştan yanayız ancak onurumuzdan, egemenliğimizden, bekamızdan da asla taviz vermeyiz.

Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin yüksek ferasetiyle ifade ettiği gibi, başka Türkiye yoktur, bu ülke hepimizindir; bu bayrak bizindir, bu millet bizim onurumuzdur. Yeni yüzyılda el ele verip Türkiye Yüzyılı'nı birlikte yazacağız, provokasyonlara karşı dikkatli, kara propagandalara karşı hazırlıklı olacağız. Türk milleti tarihin her döneminde hedefte olmuştur ancak her defasında bu oyunları bozmayı başarmıştır; bugün de aynı irade, aynı kararlılık, aynı millî ruh dimdik ayakta.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekiline vekâleten Hakkı Saruhan Oluç, buyurun.

47.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, vefat eden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, İstanbul'da düzenlenen "Barışın Yolunu Açmak" isimli konferansa, Şam'da Mar İlyas Rum Ortodoks Kilisesi'ne düzenlenen saldırıya, tutuklanan Avukat Mehmet Pehlivan'a ve Çağlayan Adliyesi önünde avukatlara yönelik müdahaleye ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Pervin Buldan, öncelikle sizi kutlamak istiyorum. Yeniden bu koltukta oturmanız bizim için moral ve umut kaynağı oluyor. Kolay gelsin.

Sayın vekiller, maalesef, geçmiş dönem birlikte çalıştığımız, hem nezaketi hem de diyaloga açık tutumuyla hatırlarımızda kalmış olan Manisa Milletvekili Sayın İsmail Bilen vefat etti; gerçekten üzüldük. Bugün Meclisten uğurlandı kendisi. Kendisine Allah'tan rahmet; ailesine, sevenlerine ve AK PARTİ Grubuna başsağlığı diliyoruz.

Sayın vekiller, bu hafta sonu İstanbul'da bir konferans gerçekleşti, konferansı "Barış İçin Toplumsal Girişim" isimli bir organizasyon gerçekleştirdi. İçinde aydınların, yazarların çizerlerin, sanatçıların, akademisyenlerin bulunduğu bir toplumsal girişimden söz ediyoruz. Konferansın adı "Barışın Yolunu Açmak"tı. Gerçekten, son derece önemli tartışmalar oldu; çok farklı siyasi görüş ve toplumsal kesimleri "barışın tartışılması" ortak paydasında buluşturan bir konferans oldu yani bir yandan Sayın Bülent Arınç'ın, diğer yandan Sayın Hikmet Çetin'in tartışmalara katıldığı ve katkı sunduğu, Sayın Rıza Türmen'in açılışını yaptığı bir konferans oldu. Gerçekten, barış meselesinin demokrasiyle, adaletle, adalet alanında hukuk, yargı alanında reformla birlikte düşünülmesi önemli; bu vurgulandı bütün konferans boyunca.

"Barış" dediğimiz, sadece silahların susması değil elbette ki; farklı kimliklerin eşit ve özgürce yaşayabildiği, geçmişin acılarından ders çıkararak ortak geleceği inşa etme çabasıdır aynı zamanda ve cesarettir aynı zamanda. Bu nedenle, bu tür çabaların, bu tür girişimlerin, bu tür konferansların, toplantıların; sivil toplum örgütlerinin, kadınların, gençlerin, derneklerin, vakıfların bulunduğu bu tür organizasyonların gelişmesi tüm toplumun ortak çabasıyla barışın filizlenmesine ve gelişmesine, kalıcı olmasına da yol açacaktır. Hem Türkiye açısından hem Orta Doğu bölgesi açısından baktığımızda bu böyle bir gerçekliktir. 10 maddelik bir sonuç bildirgesi yayınlandı bu konferansta ve özellikle Orta Doğu'da savaşın, âdeta üçüncü dünya savaşının adımlarının atıldığı bir dönemde gerçekleşmesi son derece önemliydi.

Konferansın temel mesajı kendi ifadeleriyle şöyle oldu, dediler ki: "Ülkemizin karşı karşıya olduğu bölgesel savaş tehlikesine karşı demokratik siyaset alanının geliştirilmesi, barış ve refah içinde bir arada yaşayan bir toplumun varlığı en büyük, belki tek güvencedir. Yani sıra, Kürt sorununa Türkiye'nin demokratikleşmesi çerçevesinde çözüm öngören somut bir projenin hazırlanmasına ihtiyaç vardır. Güvenlikçi zihniyeti değiştirecek çoğulcu, katılımcı bir demokrasi projesine ihtiyaç vardır. Konferansımız sadece terörsüz Türkiye değil; mutlu, eşit, özgür barış ve refah içindeki bir Türkiye'nin ülkede yaşayan herkesin hakkı ve umudu olduğu inancıyla barış ve demokrasiyi kazanmak için bütün toplum kesimlerine, barış talebine sahip çıkma çağrısı yapmaktadır. Umudumuz ve dileğimiz odur ki bu kadim topraklara barış gelsin, hoş gelsin, sefalar getirsin." Bizler de aynı dilekleri paylaşıyoruz bu konferansı düzenlemiş olanlarla ve bu tür çalışmaların artmasını özellikle destekliyoruz.

Sayın vekiller, Şam'da Mar İlyas Rum Ortodoks Kilisesi'ne yönelik düzenlenen ve en az 30 kişinin yaşamını yitirmesine, onlarcasının da yaralanmasına neden olan saldırıyı derin bir üzüntü ve öfkeyle karşıladığımızı özellikle ifade etmek isterim. Bu menfur saldırı IŞİD tarafından üstlenilmiştir ancak bu saldırı sadece bir ibadethaneye, bir topluluğa ya da belli bir inanca yönelmiş değildir; bu saldırı, halkların birlikte barış ve eşitlik içinde yaşama umuduna, ortak yaşam tahayyülümüze yönelmiş açık bir saldırdır. Biz bu zihniyeti tanıyoruz, bu karanlık yapıları tanıyoruz; halklara, inançlara, kimliklere düşman bu örgütler bölge halklarının barış, özgürlük ve eşitlik taleplerine karşı emperyalist çıkarlarla beslenen taşeron yapılar olarak faaliyet sürdürdüler. IŞİD ve benzeri yapılar yalnızca bölge ülkelerinin değil tüm insanlığın ortak düşmanı oldular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim.

Bugün Şam'da kiliseye saldırımlar dün Sincar'da Ezidi kadınları kaçıran, Kobani'de çocukları katleden Kuzey ve Doğu Suriye'ye saldırımlardır esas itibarıyla. Bu saldırı Orta Doğu'nun çok kimlikli, çok inançlı yapısını hedef almıştır. Dini, dili, mezhebi ne olursa olsun halkların birlikte yaşama iradesi bugün en ağır biçimde sınanmaktadır hem Suriye'de hem İran'da hem Irak'ta hem Orta Doğu'nun bütün ülkelerinde. DEM PARTİ olarak bizler halkların iradesine, ortak yaşama, barışa ve demokrasiye düşman olan her türlü karanlık yapının, her türlü savaş politikalarının karşısında durmaya devam

edeceğiz; bunu bir kez daha ifade ediyoruz. Bölgedeki barış çabalarını baltalayacak her tür ilişkiden radikal gruplara, örtük ya da açık destekten, savaş politikalarını teşvik eden ilişkilerden vazgeçilmesi çağrısını bir kez daha yapıyoruz. Orta Doğu’da gerçek bir barış ancak halkların eşitliğine ve iradesine, kimliğine, kültürüne saygı gösterilerek sağlanabilir. Bunu bir kez daha söyleyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Toparlıyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Şam’daki Mar İlyas Kilisesi’nde yaşamını yitiren tüm insanları saygıyla anıyor, yaralıları acil şifalar diliyoruz. Acıları acımızdır diyoruz.

Geçtiğimiz hafta İstanbul’da Sayın İmamoğlu’nun avukatı Mehmet Pehlivan tutuklandı. Tutuklama gerekçesini okuduk. Hiç kimse bu tutuklamanın hukuki olduğunu, avukatlıkla ilgili olmadığını söyleyemez. Bunun yanlış olduğunu düşünüyoruz. Avukatların savunmanlık yaptığı için tutuklanmasını kabul etmiyoruz. Yurttaşın savunma hakkının kalmadığı yerde hukuktan bahsedilemeyeceğini bir kez daha vurguluyoruz.

Türkiye Barolar Birliğine yönelik Çağlayan Adliyesi önündeki polisin sert müdahalesini kınıyoruz. Avukatlara yönelik bu tutumun yanlış olduğunu bir kez daha vurguluyoruz.

Tutuklanmayı bir cezalandırma aracı olarak gören yargıçların hukuk insanı olamayacaklarını bir kez daha vurguluyoruz.

Bir kez daha şunu 3 maddede toparlayalım ve vurgulayalım: Tüm, şu anda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, son cümlem, izin verirseniz.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum.

Tutuksuz yargılama esas olandır, adil yargılama esas olandır ve masumiyet karinesi mahkeme kararı ortaya çıkana kadar geçerli olan ve buna uygun davranılması gereken bir ilkedir. Bunlara uygun davranmamak demek, hukuk alanında, yargı alanında gerçekten büyük adaletsizliklerin ortaya çıkmasına neden olmak demektir. Bir kez daha iktidarı bu konuda uyarıyoruz ve bu krizden, hukuk alanında yaşanan adalet krizinden çıkmanın yolunun hızlı bir reform olduğunu ifade ediyoruz. Hukuku üstün kılacak, yargıyı bağımsızlaştıracak, savunmayı güçlendirecek ve halkın adalet talebini esas alacak bir iradeye ve reforma ihtiyaç var. Bunun yakıcı bir ihtiyaç olduğunu bir kez daha vurgulayalım ve bu konuda Meclisin adım atması gerektiğini bir kez daha söylemiş olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun.

48.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, yeni dönemde görev yapacak Başkan Vekili Pervin Buldan’a ve kürsüdeki Kâtip Üyelere, vefat eden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen’e, 23 Haziran 2019 seçimlerinin 6’ncı yıl dönümüne, tutuklanan Avukat Mehmet Pehlivan’a ve baroların Çağlayan Adliyesinden başlattığı yürüyüşe, İstanbul 5. İdare Mahkemesinin Ekrem İmamoğlu’nun diplomasına ilişkin ara kararına ve Recep Tayyip Erdoğan’ın yirmi iki saat evvel paylaştığı “tweet”e ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, öncelikle hem sizin Meclis Başkan Vekilliğinizin hem de kürsüyü paylaştığınız Kâtip Üyelerimizin yeni dönemde başarılı bir çalışma dönemi geçirmelerini diliyor ve sizleri kutluyorum.

Elbette üzücü bir haber var; AKP Manisa Milletvekili Sayın İsmail Bilen’e de Allah’tan rahmet, parti camiasına, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Evet, bugün 24 Haziran 2025; bundan tam altı yıl evvel dün yani 23 Haziran 2019’da İstanbul’da yerel seçimleri Ekrem İmamoğlu 807 bin farkla kazanmıştı. Peki, niye ki haziranda seçim olmuştu, seçimler martta olur değil mi? Evet, 31 Mart 2019’da sizi yendik, 13 bin farkla yendik. Gözümüzün

içine baka baka “13 bin farkla seçim mi kazanılırmış? dediniz. Sonra “Çaldınız.” dediniz, sonra sandık görevlilerine iftira attınız; 6 Mayıs 2019 tarihinde verilmiş mazbatayı iptal ettiniz ve sonra seçim yenilendi, o fark 13 binden 807 bine çıktı. Peki, bu size bir akıllanma, bir uslanma fırsatı sundu mu? Sunmadı. 2019’dan 2024’e kadar atılacak ne kadar iftira varsa hepsini attınız. Bu sefer, Ekrem İmamoğlu size İstanbul’da 1 milyon fark attı. Sen misin İstanbul’da 1 milyon fark atan, sen misin Cumhurbaşkanlığına aday olan, sen misin her türlü ikaza rağmen -tırnak içinde- uslanmayan; bir 19 Mart darbesiyle Ekrem İmamoğlu’nu hapse attınız. Bu, demokrasi tarihinin ayıbıdır. 23 Haziran 2019’un 6’ncı yıl dönümünü demokrasi bayramı olarak kutluyor, Ekrem İmamoğlu başta olmak üzere içerideki bütün başkanlarımıza ve arkadaşlarımıza selamlarımızı ve dayanışma dilekelerimizi iletiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, yetiniyor musunuz? Mehmet Pehlivan tutuklandı, gencecik bir avukat. Görevini yapmaya çalışmasını yani Ekrem İmamoğlu’nu savunmaya gayret etmesini örgüt suçları içine atıyorsunuz. Hukukçu olan var mı aranızda? İsnat var, isnat; iddianame yok daha. Olmayan örgütü, olmayan örgütün avukatı nitelemesiyle de avukatları içeriye atıyorsunuz. Bu, yalnızca sizin ayıbınız değil, Türkiye demokrasisinin bir ayıbı olarak tarihe geçiyor. Sonra, İstanbul Barosu, Ankara Barosu, 70’ten fazla baro Türkiye Barolar Birliğinin Başkanlığında toplanıyor, Çağlayan Adliyesinden İstanbul Barosuna yürüyüş yapmaya çalışıyor. Anayasa bu, Anayasa; biliyoruz değil mi, Anayasa. Ha, bu kitabı biliyoruz; üzerine sadakat yemini ettiğimiz bir kitap bu. Onun 34’üncü maddesi “Herkes, önceden izin almadan, silahlı ve silahsız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir, bu hak ancak kanunla sınırlanabilir.” diyor. Bunların içerisinde “İstanbul Valisi, canı isterse, istediği yürüyüşü iptal edebilir.” diyor mu? Diyor mu? Demiyor ama siz kolluk kuvvetlerine kanunusiz emirler vererek avukatları, milletvekillerini Çağlayan Adliyesi önünde ablukaya alıyorsunuz. Türkiye Cumhuriyeti’nin demokrasisinin, adaletinin çok büyük bir ayıbıdır, üstelik de Çağlayan Adliyesi önünde gerçekleşmiştir; emeği geçen herkesi eşit olarak kınıyorum, bu kadar açık ifade etmek isterim.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi var, Ekrem İmamoğlu’nun iptal ettiğiniz diplomasına ilişkin bir ara karar verdi, 13 maddelik bir liste yayınladı, bu listede “Ey üniversite, YÖK, Başsavcılık, Dışişleri Bakanlığı şu sorduğum sorulara yönelik, fezlekeye yönelik yanıtlarını ver ki ben bu diploma iptalinin haklı olup olmadığını idari yargı üzerinden denetleyeyim.” diyor. Cevabınız ne? Hâkim ve Savcılar Kurulu 2025 yılı ara kararnamesiyle Başkan Recep Şendil ile üye Gün Yazıcı’yı İstanbul Bölge İdare Mahkemesi üyesi olarak oradan alıp sürüveriyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şimdi, diyeceksiniz ki: “Ya, HSK yaz kararnamesi, ne alakası var? Ona denk gelmiş.” Başka bir hâkime daha denk gelmişti, onu da hatırlatayım mı? Hani “ahmak” davasında her türlü baskıya, tehdide, şantaja rağmen istediğiniz cezayı vermeyeceğini anladığınız zaman İstanbul’dan Samsun’a sürdüğünüz hâkim gibi. O hâkim konuştu, o hâkim “Benim ifadem alınsın.” dedi, HSK ifadesini bile almadı, resen ya da talep üzerine soruşturmadı bile; işte, geldiğiniz dava, geldiğiniz nokta budur. Gazetecileri tutuklayarak, avukatları tutuklayarak bu memleketi yönetemezsiniz. Bu memleketin insan kaynağı, entelektüel birikimi, ahlakı, direnci, inancı ve kararlılığı her geçen gün daha fazla yükselmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun lütfen, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Son olarak, antiemperyalist havalarıyla her gün bize hamaset nutukları atan Recep Tayyip Erdoğan yirmi iki saat evvel bir “tweet” paylaştı, diyor ki: “İsrail ve destekçilerinin komşumuz İran’a yönelik saldırılarının daha büyük bir felakete dönüşmemesi için yoğun çaba harcıyoruz.” Bu İsrail ve destekçileri kim ki bu B-2 uçaklarını 6 bin mil öteden, 30 küsur saat uçurarak İran’ı bombalayan, adını bile anamadığımız İsrail’in destekçileri kim ki? Sonra devam ediyor, diyor ki: “İran’ın egemenliğine ve bölgesinin güvenliğine yönelik saldırılar kimden gelirse gelsin asla

tasvip etmiyoruz, tepkimizi açıkça ortaya koyuyoruz.” Ya “Kimden gelirse gelsin.” dediğiniz kim ki; Amerika mı, Trump mı? Onu bile söyleyemiyorsunuz öyle mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hangi tepkinizi ortaya koyuyorsunuz? Hiçbir tepki falan ortaya koymuyorsunuz. Bu, Türkiye'nin dış politika alanında geldiği “mıs” gibi yapma politikasının ve acınaklı durumunun son açık göstergesidir. Buradan biz Trump'ı kınıyoruz, Amerika'yı kınıyoruz, İran'a bomba yağdırırları kınıyoruz, Gazze'yi cehenneme çevirenleri kınıyoruz; onları kınamayanları da kınıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta.

Buyurun.

49.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ve yeni dönemde görev alan tüm milletvekillerine, vefat eden eski Manisa Milletvekili İsmail Bilen'e, Hatay'ın ana vatana katılışının yıl dönümüne, İsrail'in saldırılarına, yerli ve millî savunma sistemlerine, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de öncelikle yeni görevinizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. Bu vesileyle de Başkanlık Divanında görev alan tüm milletvekili arkadaşlarımızı, komisyon başkanlıklarında görev alan tüm milletvekili arkadaşlarımızı, Grup Başkanı veya Grup Başkan Vekili olarak görev alan tüm arkadaşlarımızı tekrar tebrik ediyorum.

Evet, hepimiz dün maalesef acı bir haberle, İsmail Bey'in vefatıyla büyük bir üzüntü yaşadık. Kendisi bu Türkiye Büyük Millet Meclisinde 22, 23, 26 ve 27'nci Dönemlerde birlikte mesai yaptığımız kıymetli bir milletvekilimizdi; Manisa'ya hizmet etmiş, ülkesine hizmet etmiş kıymetli bir dava arkadaşımızdı. Kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz; sevenlerine, tüm camiamıza da başsağlığı diliyorum. Mekânı cennet olsun inşallah.

Bugün 24 Haziran ama dün, 23 Haziran 1939'da Hatay'ın ana vatana katılışının yıl dönümüydü. Bu vesileyle, Hatay'ın ana vatan Türkiye'ye katılmasının resmîyet kazandığı gün olarak tekrar hatırlamak ve kutlamak istiyoruz. Hatay binlerce yıllık tarihi, zengin kültürü ve vatan sevdalısı insanlarıyla milletimizin ayrılmaz bir parçasıdır. Hatay'ın Türkiye Cumhuriyeti topraklarına katılması sadece bir coğrafi birleşme değil, aynı zamanda milletimizin azim ve kararlılığıyla yürüttüğü bir diplomasi zaferidir. Hatay'ın, 6 Şubat depremleri sonrasında yeniden inşası ve ihyası için de kararlılıkla büyük bir azimle ve şevkle çalışıyoruz. İnşallah, en kısa zamanda da Hatay eski ihtişamlı günlerine dönecektir diyoruz.

Maalesef ülkemizin de içinde bulunduğu bölge coğrafyamızda yeni sınamalardan geçmekteyiz. İsrail'in Filistin'e yönelik hukuksuz saldırıları masum sivilere yönelik katliamlar ve bölgede giderek derinleşen insani kriz sadece Orta Doğu'nun değil, insanlığın ve tüm dünyanın da vicdanını yaralamaktadır. İran ve İsrail arasındaki gerilim bölgesel barışı tehdit ederken Filistin halkı her geçen gün daha da ağırlaşan bir işgal düzenine mahkûm edilmektedir. İsrail'in Gazze, Lübnan, Yemen, Suriye ve son olarak İran'a yönelik saldırıları artık bir devletin meşru müdafaa hakkından çok uzak bir haydut devleti pratiğiyle yürütülmektedir. İran'ın bu saldırılara karşı uluslararası huktan kaynaklanan meşru müdafaa hakkını kullanması doğal, hukuki ve meşrudur. Ancak asıl tehlike bölgemizde sınırları yeniden şekillendirmek isteyenlerin taşıdığı niyettedir. İşte, tam da bu noktada, böyle bir dönemde Türkiye'nin başında kararlı ve dirayetli bir lider olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın, Recep Tayyip Erdoğan'ın bulunması çok önemlidir ve kıymetlidir. Bu tehlikeleri sadece önden gören değil, bunlara karşı tedbirlerin alınması için yirmi iki yıldır iktidarımızla birlikte alınabilecek tüm tedbirleri de ortaya koyan cesur bir liderin liderliğinde bugün Türkiye bölgesinde önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'yi dönüştüren ve değiştiren özellikle savunma sanayimizde yaptığımız dönüşümler ve değişimlerle

bu gücümüze güç katmaktayız. Bir zamanlar kalorifer peteğine benzediği iddiasıyla alay edilen millî muharip uçağımız KAAN, bugün gökyüzüyle buluşmuş, dost ve düşman herkese Türkiye'nin iradesini göstermiştir. Sadece KAAN değil, ATAK helikopterinden GÖKBEY'e, Anka ve Akıncı'dan KIZILELMA'ya, MİLGEM'den TCG ANADOLU'ya, SİPER, HİSAR ve diğer hava savunma sistemlerimize kadar bugün sahada etkinliği kanıtlanmış yerli ve millî savunma ürünlerimizle âdetâ bir teknoloji devrimi gerçekleştirilmiştir. Türkiye, gökyüzünde ve menzilin ötesinde artık caydırıcı bir güçtür. Bugün konuştuğumuz her bir füze sistemi geçmişte “Yapamazsınız.” diyenlere verilmiş bir cevaptır. Biz sadece savunmuyor, gerektiğinde en hassas hedefleri etkisiz hâle getirebilecek kabiliyete de sahip olduğumuzu gösteriyoruz.

Bugün Türkiye'nin dış politikasıyla ilgili söz söyleyenleri, zamanında Hamas'a “terör örgütü” diyenlerin bir kere daha dönüp kendi düşüncelerini sorgulaması ve bütün dünyanın vicdanını sızlatan Gazze olaylarında Hamas'ı suçlayanları da yine kendilerini bir kere daha sorgulaması noktasında uyarmak durumundayız. Akıllanma ve uslanmadan bahsedersiniz ancak yaşanan her olayda “Acaba bir gerçeklik payı var mıdır?” diye hiç bakmaksızın her türlü söylenti veya iddiayı da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - ...çürütmek noktasında büyük bir çaba ve gayretin içerisinde olduğunu gördüğümüz ana muhalefete şunu söylemek lazım: 30'u aşkın etkin pişmanlıktan yararlanarak, seçilmiş İBB Başkanının yaptığı işleri anlatanların olduğunu hatırlatmak isterim. Bunların hepsi yargı sürecinde, mahkemede, zamanı geldiğinde zaten tek tek, tek tek kimin ne yaptığı değerlendirilecek ve cezası neyse de alacaktır. Ancak insan bir kere bile olsun şu şüpheden bahsetmez mi? “Varsa bir suç ve cezası gereken yapılınsın.” demeyenlerin kalkıp bu ülkede akıllanmaktan ve uslanmaktan bahsetmesini anlamlandıramıyorum. Kendileri haftada bir Silivri'ye gidip ne yapacaklarının talimatlarını hâlâ bir kişiden alıyorlar. CHP'yi bu noktaya getiren bu anlayışı da kınıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum Başkanım.

İki yıl önce yere göğe sığdıramadıkları, peşine bir sürü insanın da ortak olarak aday olarak gösterdikleri eski Genel Başkanları Kemal Kılıçdaroğlu hakkında söylenenlerle ilgili cesurca çıkıp savunamadıkları için lütfen kendi siyasetlerine, kendi anlayışlarına bu ülkeyi feda etmesinler. Bu ülkenin hâkimleri de savcılar da görevlerini yapacaklardır. Siz her ne kadar engellemeye çalışsanız da bağımsız yargı işini yapacaktır ve sonucu hep birlikte göreceğiz diyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, söz hakkı veriyorum.

Buyurun.

50.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - AKP Grup Başkan Vekilinin partimize yönelik sözleri kabul edilemez, şiddetle kendisine iade ettiğimi ifade edeyim. (CHP sıralarından alkışlar)

23 bin hâkim, savcının 17-18 binini yeni aldınız. O cübbelerin hepsine düğme, cep ve rozet diktiniz ve yargıyı araçsallaştırdınız. Türkiye'de siyasetin finansmanının tarihini siz yazdınız. Ne Ankara Büyükşehir Belediyesinin ne İstanbul Büyükşehir Belediyesinin dünyada ünlü rüşvet skandallarına yönelik partiniz ve iktidarınız döneminde hiçbir adım atmadınız. 17-25 Aralık döneminde ayakkabı kutularıyla sizlere gelen paralar, günlerce sıfırlayamadığınız evlerdeki paralar ve rezidansların 20 küsuruncu katlarında çıkan para sayma makinelerine ilişkin hiçbir soruşturma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - ...hiçbir kovuşturma yapılmadı; bunları unuttuk mu sanıyorsunuz?

Biz bağımsız olduğu sürece, tarafsız olduğu sürece yargının her türlü faaliyetine saygı duyarız ancak Adalet Bakan Yardımcınızı siyasi görevden görevli olarak İstanbul'a gönderip Türkiye'de 1.400 belediye varken yatıp kalkıp İstanbul'un CHP'li belediyelerine operasyon yapmanızı bırakın bize, vatandaşa anlatamıyorsunuz. Dolayısıyla uslanma ve akıllanma tavsiyemi buradan bir kere daha yapıyorum yoksa ilk seçimde tekmelediğiniz sandıktan çıkan sonuçları hep beraber göreceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, teşekkürler Sayın Günaydın.

Sayın Usta, buyurun.

51.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Başkanım, Gökhan Bey'in bahsettiği 17-25 Aralıkta o yalan ve iddiaların hepsiyle ilgili soruşturmalar yapıldı ve bunların yalan, asılsız ve doğru olmadığına dair kanıtların hepsi ortaya konuldu. Ha, görmüyorlar, duymuyorlar; elbette işlerine gelmeyi görmeyiz, duymazlar, kimseye zorla bir şeyi kabul ettirecek değiliz ama bu gerçekler çok açık ve net.

Kendi il başkanlıklarını, aldıklarını söyledikleri o para kulelerini saydıkları görüntüleri izah edememişken, kamuoyuna bunu açıklayamamışken gelip kendi yaptıkları görüntüleri ve görselleri bize yamamaya çalışmaları kabul edilebilir değil. Aynı şekilde söyledikleri her türlü yalanı ve iddiayı kendilerine iade ediyoruz.

Biz hiçbir zaman seçim sandıklarını tekmelemedik; bu ancak tek parti anlayışı zihniyetinde, eski CHP döneminde yaşanmıştır. Biz her zaman için milletin iradesine saygı duymuşuzdur, milletin iradesine saygı duyduğumuz gibi milletin menfaatine olacak her işte de millettten yana olmuşuzdur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - ...ama sırf seçilmiş bir belediye başkanı diye İstanbullunun parasını -İstanbullunun hizmetine sunulması gereken işleri yapmayıp- çarçur edenlere, kendi sistemini kurup bunu bir yerlere götürenlere de elbette müsaade etmeyeceğiz, kamuoyuna bunları anlatmaya da devam edeceğiz.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Usta.

Sayın Günaydın, lütfen tartışmayı daha fazla uzatmayalım çünkü ara vereceğim. Son kez söz veriyorum.

Buyurun.

52.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tartışmanın uzamaması için maddi gerçeklerin bu denli açık bir şekilde gözümüzün önünde eğilip bükülmemesi lazım. "Sandığı tekmelemedik." diyorlar. Yahu, daha yeni örnek verdim, 31 Mart 2019 tarihinde ortaya çıkmış seçim sonuçlarını, zarftan çıkan 3 pusuladan 1'ini saymayarak o sandığı tekmeleyen siz değil misiniz? O nedenle ikinci kere o sandığı getirmediğiniz mi? O nedenle 13 bin farktan 807 bin farka çıkmadınız mı? Attığınız iftiraların hangisi kanıtlandı? FETÖ'cü diyordunuz değil mi? Oralarda sandık görevlilerine "Çaldınız." diyordunuz değil mi? Hangisine ilişkin bir tek soruşturma yapıldı? Sonra 807 bin farkı yediniz. Hâlâ diyorlar ki: "Sandığı biz tekmelemiyoruz." Sonra soruşturmalar tamamlanmışmış. Ya, kısık sesle "Oğlum, evdekileri sıfırla." derken neyi kastediyordu? Neyi kastediyordu bana bir anlatsanıza. Acaba para kutularıyla, ayakkabı kutularıyla gelen paralar kimin parasıydı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hemen tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ha, denilebilir ki: O paraları FETÖ'cüler koydu, hâkimler FETÖ'cüydü, polisler FETÖ'cüydü; hepsini kabul edelim. Ya, sonradan o paraların size ait olduğunu beyan ederek o paraları geri almadınız mı? Yani bu kadar gerçekler çarpıtılabilir mi? Dolayısıyla iktidarınız siyasetin finansmanının ve yolsuzluğun iktidarındır, tarihidir. Bütün bunlarda er geç bağımsız yargı önünde hesap vereceksiniz. Rakiplerinizi içeriye attırarak da siyaset yapamayacağınızı yine size göstereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Peki.

Son kez, Sayın Usta, siz de lütfen, ara vereceğim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - “Son kez.” diye bir şey yok, sataşma olursa cevabımı veririm. Ne demek son kez?

BAŞKAN - Son, son; ara vereceğim arkadaşlar.

53.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, gerçekleri saptıran birisi varsa o da kendileri. Bunların hiçbirinin gerçek olmadığı, bunların hepsinin, bu “tape”lerin, ses kayıtlarının hepsinin uydurma olduğu bizzat yetkili kurumlarca ilan edildi. Böyle bir işleyişin olmadığını kendileri de çok iyi biliyorlar ama kişiye sorarsanız dünyayı nasıl bilirsiniz, kendinden bilirmiş; başka diyecek hiçbir şeyim yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.09

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- YENİ YOL Grubunun, İstanbul Milletvekili Elif Esen ve 22 milletvekili tarafından, bağımlı bireylerin tedavi, rehabilitasyon ve toplumsal entegrasyon süreçlerine ilişkin mevcut politikaların yeterliliğinin değerlendirilmesi, bağımlılıkla mücadelede kurumlar arası eş güdümün sağlanması, çocuklara ve kadınlara yönelik hizmetlerin güçlendirilmesi, bakım ve refakat süreçlerinde yaşanan sorunların giderilmesi, yürütülen programların etkisinin ölçülmesi ve önleyici hizmetlerin yaygınlaştırılması amacıyla 24/6/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/6/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/6/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkanı

Öneri:

İstanbul Milletvekili Elif Esen ve 22 milletvekili tarafından, bağımlı bireylerin tedavi, rehabilitasyon ve toplumsal entegrasyon süreçlerine ilişkin mevcut politikaların yeterliliğinin değerlendirilmesi, bağımlılıkla mücadelede kurumlar arası eş güdümün sağlanması, çocuklara ve kadınlara yönelik hizmetlerin güçlendirilmesi, bakım ve refakat süreçlerinde yaşanan sorunların giderilmesi, yürütülen programların etkisinin ölçülmesi ve önleyici hizmetlerin yaygınlaştırılması amacıyla 24/6/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/6/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Grubu adına Sayın Elif Esen.

Süreniz beş dakika.

Buyurunuz. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, ben de öncelikle göreviniz hayırlı olsun diyor, tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, çok Değerli Genel Kurul, milletvekilleri ve elbette ekranları başından bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; biliyorsunuz, YENİ YOL Grubu olarak, ülkemizi içten içe çürüten, ilişkili

olduğu 26 farklı suç türüyle cezaevlerini dolduran illetle, uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığıyla mücadele kampanyamızı başlattık. Meclisin en acil sorumluluklarından biri olarak gördüğümüz madde bağımlılığıyla topyekûn mücadele için bu hafta üst üste vereceğimiz 3 araştırma önergesinin ilki için YENİ YOL Grubu adına söz almış bulunuyorum.

“Uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadele, koruyucu, önleyici tedbirler, tedavi, rehabilitasyon, toplumsal entegrasyon ve temiz kalma süreçlerinin yeterliliklerinin araştırılması” başlığıyla bugün verdiğimiz önergenin ehemmiyeti hakkında saygıdeğer Genel Kurulu ve ekranları başından bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımızı bilgilendirmek istiyorum çünkü bu ülkede çocuklarımızı, gençlerimizi, ailelerimizi yutan bir yangın, bir girdap var ve adı da madde bağımlılığı.

Değerli milletvekilleri, uyuşturucu ve uyarıcı kullanımı artık gizli köşelerde değil sokakta, evin içinde, okulda, kimi zaman bir hastanenin koridorunda, dahası toplumsal hayatın her yerinde karşımıza çıkıyor; yetmiyor, rehabilitasyon merkezlerinin ve hatta çok korunaklı bildiğimiz cezaevlerinin içine akla ziyan türlü yöntemlerle sızdırılıyor, kurbanına nerede olursa olsun ulaşıyor. Bu sadece bireysel bir kriz değil bu bir toplumsal çöküş tehdidi. Zira, az önce bahsettiğim gibi, madde bağımlılığı ileri derecede ruhsal ve akıl sağlığı sorunlarıyla birlikte 26 farklı suç türüne kaynaklık ediyor: Kasten yaralama, gasp, hırsızlık, konut dokunulmazlığının ihlali, reşit olmayanlarla cinsel ilişki ve cinsel saldırı, fuhuş, taksirle adam öldürme bu suçlardan sadece bazıları çünkü bağımlılık eğitimi yarım bıraktıyor, aileyi çökertiyor, sosyal hayattan, toplumdan koparıyor, uzaklaştırıyor, işsizliği derinleştiriyor ve çocuklarımızı, gençlerimizi umutsuzluğa ve geleceksizliğe sürüklüyor. Uyuşturucu illetiyle samimi, gerçekçi, nitelikli mücadele yerine yeni cezaevleri inşaatları başlatarak bu işle baş edilemez. Bu, sorunu daha da derinleştirir. Artık tek tek yangınları söndürmenin zamanı değil yangının kaynağını ortadan kaldırmak, yapısal çözümler üretmek zamanı. Mevcut veriler çok açık, ülkemizde resmi verilere göre yaklaşık 2,5 milyon, araştırma sonuçlarına göre ise 10 milyon bağımlı bulunmakta. Bu sayıya rağmen sadece 138 adet bağımlılık tedavi merkezi bulunuyor ve bunların da yatak kapasitesi 1.396. Ülkemizin başkenti Ankara’da sadece 10 yataklı bir tek ÇEMATEM var. ÇEMATEM ne? Çocuk, Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi. 2023 yılında aile eğitim programları ve bağımlılıkla mücadele programlarına baktığımızda ise bu milyonlara rağmen 100 bin gibi bir sayıya ancak ulaşılabilindiğini görüyoruz. Oysa 85 milyonluk devasa bir nüfusta çocuklarımız ve gençlerimiz büyük bir risk altında. Uyuşturucuya başlama yaşı, tedaviye başvuran ailelerin başvurma süreçleri göz önüne alındığında 12-13 gibi gözüküyor ancak sahada yaptığımız görüşmelerde en son veri bize 9 olarak gelmişti ama pazar günü zirvemizi yaptık, zirvede anne-babalar misafirimizdi, 7’ye kadar bu yaşı düştüğünü söylediler ve her 3 bağımlıdan 2’si 15-24 yaş grubunda. Peki, bu veriler karşısında biz ne yapıyoruz, sorunla yüzleşebiliyor muyuz? Bu soruyu kendimize sorma cesareti gösterebiliyor muyuz? Bağımlılıkla mücadele sadece tedaviyle sınırlı kalmaz. Biz YENİ YOL Grubu olarak bu sorunun çok katmanlı yapısını biliyoruz. Kadınlar tedaviye erişemiyor çünkü damgalanıyor; çocuklar refakatsiz kalıyor, gençler toplumdan dışlanıyor çünkü yasal boşluklar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

ELİF ESEN (Devamla) - İşsiz kalan genç tedavi olsa bile yeniden hayata tutunamıyor çünkü sosyal destek yetersiz; koruyucu, önleyici hizmetler ihmal edilmiş durumda. Bugün, bağımlılıkla mücadeleyi eğitimden istihdama, sağlıktan sosyal korumaya uzanan çok boyutlu, birbiriyle entegre çalışan bir devlet politikası hâline getirmek zorundayız. Bu araştırma komisyonu önerimiz son derece önemli. Biz artık bahane değil çözüm üretmek istiyoruz, istatistik değil yaşam istiyoruz ve bir can bile feda edilemez diyoruz ve bugün bu Mecliste diyoruz ki artık önce hesap vakti, sonra çözüm vakti. Biz artık eylemle, kararlılıkla, kurumlar arası iş birliğiyle ve insanca yaşam hakkını esas alacak politikalarla bunun mümkün olabileceğini söylüyoruz ve hepinizi bu önergemize destek olmaya davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ELİF ESEN (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Esen.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Yavuz Aydın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Değerli milletvekilleri, uyuşturucuyla mücadele sadece bir asayiş sorunu değil doğrudan doğruya bir millî beka meselesidir. Bu zehir dalgası artık toplumun sinir uçlarına kadar yayılmış; sadece gençliği değil aileyi, eğitimi, sosyal hayatı ve adalet duygusunu da zehirlemiştir. Biz bu kürsüden daha önce de dile getirmiştik. Uyuşturucu madde kullanımının sebeplerinin araştırılması ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir araştırma önergesi vermiş, bu tehdide dikkat çekmiştik.

Gençleri korumak, aileleri desteklemek, bu mücadeleyi kurumlar arası eş güdümlle yürütmek zorundayız. Adalet Bakanlığına, İçişleri Bakanlığına, Millî Eğitim Bakanlığına ve Sağlık Bakanlığına açık sorular sormuştuk. Uyuşturucu kullanımıyla ilgili son on yılda kaç kişiye işlem yapılmıştır? Kaçı ceza almış, kaç denetim altına alınmıştır? Ve daha önemlisi geriye kalan 137 bin kişinin akıbeti ne olmuştur? Her zamanki gibi önergemiz iktidarın oylarıyla reddedilmiştir, bir kez daha siyasi hesaplar toplum sorumluluğunun önüne geçmiştir, gençlerimizin geleceği bir kez daha iktidar çoğunluğunun oylarıyla geri çevrilmiştir. Uyuşturucu sadece sokakta değil, artık okul önlerinde, mahalle aralarında, evlerimizin içinde kol gezmektedir. Çocuk yaşta gençler torbacıların hedefi hâline gelmiş, sentetik maddelerle beyinler çalınmıştır. Bu tablo sadece halk sağlığı değil, bir millî güvenlik sorunudur. Ayrıca bilinmelidir ki 2014 yılında FETÖ aklıyla TCK'nin 191'inci maddesinde yapılan değişikliklerle uyuşturucu kullananlar hakkında dava açılmadan denetim uygulanmakta, ceza almadan serbest bırakılmaktadır, bu düzenleme ne caydırıcıdır ne de adaletle bağdaşmaktadır. Türk milleti evladının sokakta zehirlenmesine asla razı değildir. Aile kutsaldır, toplumun huzuru da devletin asli görevidir. Uyuşturucu yalnızca bireyi değil toplumun ahlakını, direncini ve düzenini hedef almaktadır. Baronlar çocuklarımızı hedef alırken yönetenler kafasını çevirirse bu, tarihî bir vebaldir. Biz Türk milletinin Meclisindeyse bir gencin daha yitip gitmesine göz yumamayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Tedavi kadar önleme, rehabilitasyon kadar sosyal destek, kurumlar arası eşgüdüm kadar bilinçlendirme şarttır. Kadınlara, çocuklara ve ailelere yönelik hizmetlerin güçlendirilmesi acil ve hayati bir ihtiyaçtır. İYİ Parti olarak çağrımız nettir: Uyuşturucuyla mücadelede ihmale yer yoktur. Bu sorunu görmezden gelen her tutum yalnızca zamana değil milletin evlatlarına karşı işlenmiş bir ihmaldir. Bu vesileyle YENİ YOL Grubunun önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Çiçek Otlı konuşacak.

Süreniz üç dakika.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Sayın Başkan, yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Bu uyuşturucu, partimiz bakımından uzun zamandır mücadele ettiğimiz bir konu. Son dönemlerde Diyarbakır'dan Şırnak'a, Hakkâri'ye, İstanbul'a, İzmir'e kadar gençliğin uyuşturucuyla ölmesine ve uyuşturucu bağımlısı olmasına karşı uzun zamandır mücadele ediyoruz. Sadece uyuşturucu kullanımına karşı mücadele değil aynı zamanda uyuşturucuyu tedarik eden ve satışını yapanlara karşı da mücadele edilmesi gerekiyor. Cezasızlık politikası karşısında AKP iktidarının bu cezasızlık politikasını ortadan kaldırması gerekiyor. Baktığımızda, bütün emekçi semtlerinde, yoksulların yaşadığı yerlerde çeteler ve özellikle de uyuşturucu çeteleri cirit atmakta ve çoğalmaktadır. Okul önlerinde çikolata, dondurma alır gibi çocuklar uyuşturucu almaktadır, demek ki bunları önlemeye ihtiyacımız var. Sadece bir çeteleşme sorunu değil aynı zamanda, bir halk sağlığı sorunu olduğunu görmemiz gerekiyor.

Özellikle yoksulların yaşadığı yerlerde, AMATEM'lere ve ÇEMATEM'lere büyük şehirler dışında küçük şehirlerde ya da yoksulların olduğu yerlerde ulaşamıyor. 10 milyon gencin, insanın

uyuşturucu bağımlısı olduğu bir ülkede 140'a yakın AMATEM'ler ve ÇEMATEM'ler bulunmaktadır ve eğer siz tedavi olmak istiyorsanız en yakın yere gidiyorsunuz, yoksulsanız 200 kilometrelik yolun aynı zamanda yol parasını vermek, bazen bu ilk önleyici olan, sadece vücuda temizlik yapılmasını... Ve aileler çocuklarını kurtarmak için daha yüksek fiyatlar vermek zorunda. Sadece bir bağımlılıktan kurtarmak değil aynı zamanda psikolojik ve sosyal, davranışsal destekler de vermek zorundayız. Özellikle Kürt illerinde ana dilde destek sunmak zorundayız çünkü sadece bağımlılığı tedavi etmek değil bunun yarattığı psikolojik sorunları da kendi diliyle anlatması gerekiyor. Arkasından, bu konuda personel ve uzman azlığının olduğunu görmemiz gerekiyor. Bu personel azlığı ve uzman açıklığı da aslında bağımlılığın tedavi edilmesinde de en büyük zayıflıktır. Ön yargılar ve damgalama, eğer birisi çocuğunun uyuşturucu kullandığını görüyor ve bunu tedavi ettirmek istiyorsa bunu asla çevresine söyleyemiyor, ya rahatsızlığı olduğunu söylüyor ya da hasta olduğunu belirterek aslında bu damgalanmayı önlemeye çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (Devamla) - Bitiriyorum Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın

ÇİÇEK OTLU (Devamla) - Özellikle bu alternatif ve yenilikçi yöntemlerin kullanılmasının tedavideki bu bağımlılığın azaltılması için de önemli olduğunu söylemeye ihtiyacımız var. Örneğin, bu konuda kurulan destek hatlarına baktığımızda ya Sigara Bırakma Hattı aranıyor ya da Yeşilay hattı aranıyor yani hangi konuda arandığı konusunda da şeffaf verilere ulaşamıyoruz, bazen sıfır olarak söyleniyor. Özellikle Plan ve Bütçede bu konuda, uyuşturucuya karşı mücadelede destek sunulması ve bütçenin artırılması gerektiğini söyleyelim. Önümüzdeki dönemde de, özellikle DEM PARTİ olarak bu konuda değişik örgütlerle iş birliğimizi devam ettireceğiz, gençlikle birlikte de bu mücadeleyi yükselteceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Otlu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mühip Kanko. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım. Öncelikle size ve heyetinize başarılar diliyorum.

Sayın milletvekillerimiz, hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Bugün çok önemli bir konuyu konuşuyoruz: Uyuşturucu. Sadece bir madde bağımlılığı meselesi değil bu tabii, toplumun can damarlarını koparan bir felaket aslında. Sokak aralarında değil evlerin içinde, okullarda, çocuk odalarında, apartman girişlerinde, her yerde uyuşturucu satıcılarına, uyuşturucu kullanımına rastlamak mümkün gerçekten ve aileleri, mahalleleri ve toplumun geleceğini yıkıma uğrattıyor. Özellikle, son dönemde "met" diye adlandırılan metamfetamin kullanıma sunulmuş olan en önemli uyuşturucu. Verilere baktığımızda, 2023 yılında uyuşturucu maddelerle bağlantılı ölümler yüzde 22 oranında artmış, bu ölümlerin yüzde 61'i çoklu uyuşturucu kullanımından ve metamfetamin ise yüzde 42'ye ulaşıyor yani metamfetamin kullanan her bağımlının 2'sinden 1'isi maalesef kaybediliyor. Peki, bu rakamlar neyi anlatıyor? Çocuğunun cansız bedenini teşhis etmeye çalışan bir annenin çılgınlığını, evladının madde bağımlısı olduğunu öğrenince yıkılan bir babanın çaresizliğini anlatıyor. Uyuşturucu sadece gençleri değil anneleri, babaları, kardeşleri, eşleri de öldürüyor.

Devlet nerede, önlem nerede; bir de ona bakalım. Rehabilitasyon merkezleri yetersiz, tedavi görmek isteyen gençler aylarca sıra bekliyorlar. Aileler destek talep ettiğinde karşılarında ne psikolog ne rehber ne de sıcak bir el bulabiliyor. Birçok aile, evladını kurtarmadan, adli kontrolle salverilen torbacıların tehdidiyle yaşamaya çalışıyor. Devletin korumadığı çocukları, sokaktaki çeteler sahipleniyor. Bu sadece sağlık sorunu değildir; okulu bırakmanın, çeteleşmenin, kadına şiddetin, işsizliğin ve en acısı intiharların kapısını aralayan bir şeydir. Bu krizle baş etmeye çalışan milyonlarca aile sosyal devletin gölgesini bile hissedemiyor. Maalesef, iktidar lüks konvoylarla gezip aile değerleri dersi verirken o ailelerin çocukları mezara, anneleri karakola, babaları borç batağına giriyor. Uyuşturucu bataklığına düşmüş çocuklarını kurtarmak için evini, arabasını satan aileler var bu ülkede. Uyuşturucu bataklığına saplanmış evlatlarının ölüm tehditleriyle yaşayan binlerce anne baba var. Türkiye Büyük Millet Meclisi raporlarına göre Türkiye'de madde bağımlılığı yaşı 10-11'e kadar düşmüş durumda ve her yıl 100 binden fazla yeni madde bağımlısı ortaya çıkıyor.

Buradan çağrımdır: Artık geçici pansuman değil radikal ve kalıcı önlemler almak gerekiyor. Her ilde ve ilçede bağımlılıkla mücadele merkezleri kurulmalı; aileler psikolojik, sosyal ve hukuki destek almalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MÜHİP KANKO (Devamla) - ...okullarda erken farkındalık eğitimleri verilmeli, madde satıcılarına karşı sıfır tolerans uygulanmalı, uyuşturucuya karşı mücadele bütçesi artırılmalı ve bu kaynak doğrudan kamuya bağlı sağlık kurumlarına aktarılmalıdır. Uyuşturucu sorunu sadece sokakta birkaç genci ilgilendirmiyor; bu, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğini, aile yapısını, sosyal huzurunu tehdit eden bir ulusal güvenlik meselesidir. Bugün harekete geçmezsek yarın bu kürsüden sadece sayıları değil kayıp bir kuşağın yok olup gidişini konuşacağız. Evlatlarımızı, ailelerimizi, toplumumuzu korumak için susmayacağız. Bu kara düzeni değiştirmek gerekiyor ve değiştireceğimize inanıyoruz.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kanko.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ümmügülşen Öztürk...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sayın Başkan, hayırlı olsun yeni göreviniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisinin grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bağımlılık meselesi yalnızca bireylerin değil ailenin, çevrenin ve tüm toplumun sağlığını, huzurunu etkileyen çok katmanlı bir sorundur. Bir annenin gözyaşında, bir gencin suskunluğunda, bir babanın çaresizliğinde bu meselenin ne denli yakıcı olduğunu hep birlikte görüyoruz. İşte, biz yirmi üç yıldır AK PARTİ Hükümeti olarak bu soruna sadece sağlık politikası değil aynı zamanda bir insani sorumluluk anlayışıyla yaklaştık.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye genelinde 105 Yeşilay Danışmanlık Merkezi hizmet vermekte, bağımlı bireylere ve yakınlarına tamamen ücretsiz psikolojik ve sosyal destek sağlanmaktadır. 2024 yılı itibarıyla 1 milyon 400 bin çağrıya yanıt verilmiş, 81 bin kişi üzerine danışmanlık sunulmuş; 403 bin bireysel görüşme, 156 bin sosyal destek hizmeti gerçekleştirilmiştir. İŞ-KUR iş birliğiyle 246 birey istihdama kazandırılmış yani mesele sadece tedavi değil rehabilitasyon ve topluma yeniden kazandırma bakışıyla ele alınmaktadır. Bursa, Diyarbakır, Kayseri’de hizmet veren Yeşilay Rehabilitasyon Merkezleriyle yatılı tedavi gerektiren bireylere bütüncül bir iyileşme süreci sunulmaktadır. Kayseri’de açılan merkez kadınlara özel yatılı rehabilitasyon imkânı sunan ilk tesis olmuştur. Alo 191 hattı uyuşturucuyla mücadelede yedi gün, yirmi dört saat hizmet sunarken Alo 171 hattı sigara bırakmak isteyen vatandaşlarımıza destek vermeyi sürdürmektedir.

Sayın milletvekilleri, bu mücadele sadece tedaviyle sınırlı değildir. Önleyici ve eğitici adımlar da büyük bir hassasiyetle yürütülmektedir. Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programlarıyla 43 binden fazla eğitici aracılığıyla 16 milyondan fazla kişiye, farklı kurumlarımızla birlikte toplam 17 milyonu aşkın vatandaşımıza ulaşılmıştır. Okulda Bağımlılığa Müdahale Programı kapsamında 10 bin rehber öğretmen eğitilmiş, binlerce öğrenci ve aileye erken müdahale desteği sağlanmıştır. Yeşilay Yaşam Becerileri Programı çocuklarımızın duygusal dayanıklılığını güçlendiren, sağlıklı yaşam becerilerini artıran yenilikçi bir önleme programı olarak yaygınlaştırılmıştır. Bu çalışmalar yalnızca bir kurum değil devletin tüm organları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte yürütülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (Devamla) - Bağımlılıkla Mücadele İl Koordinasyon Kurulları yerel düzeyde eş güdümü sağlamakta, Ulusal Strateji Belgesi ve eylem planları düzenli olarak güncellenerek hayata geçirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bağımlılıklara karşı yılmadan ve azimle mücadele etmeye, sağlıklı bir gelecek hedefimize koşmaya devam edeceğiz. Bu zorlu yolda omuz veren başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Sağlık Bakanlığımıza, Yeşilaya, tereddütsüzce elini taşın altına koyan tüm kurumlara, bu uğurda mücadele eden tüm paydaşlara, gönüllülere ve en çok da sabırla evladının elinden tutan annelere, babalara yürekten teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Kabul edilmiştir. Başkanım, ihtilaf yok mu Divanda?

BAŞKAN - Saydık.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Muhalefet çoğunlukta şu anda; 36'ya 38 efendim.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Arka tarafı görmediniz.

BAŞKAN - Biz saydık arkadaşlar.

Sayın milletvekilleri, şimdi İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, ABD'nin İsrail-İran çatışmasına müdahalesiyle ortaya çıkan gelişmelerin Türkiye ve bölge açısından siyasi, ekonomik ve güvenlik yönleriyle ele alınabilmesi için genel görüşme açılması amacıyla 24/6/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/6/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/6/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, ABD'nin İsrail-İran çatışmasına müdahalesiyle ortaya çıkan gelişmelerin Türkiye ve bölge açısından siyasi, ekonomik ve güvenlik yönleriyle ele alınabilmesi için genel görüşme açılması amacıyla 24/6/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/6/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Metin Ergun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) - İYİ Parti Grubu olarak verdiğimiz genel görüşme önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, konuşmamın başında genel bir hususun altını çizmek istiyorum: Tarihsel olarak da doğrulandığı gibi, bu coğrafyada dış politika oluştururken ideolojik körlüğe, inanç ve mezhep duygusallığına yer yoktur. Eğer coğrafyanızın, ülkenizin ve milletinizin gerçeklerinden kopuk şekilde ideolojik körlükle veya inanca bağlı duygusallıkla hareket ederseniz emperyalizmin tuzağına düşebilirsiniz, istemeden de emperyalist planlara hizmet edebilirsiniz. Bu coğrafyada hassasiyetlerinize uygun anlık bir gelişme karşısında şükür namazı kılarken farkında olmadan kendi cenaze namazınızda saf tutmuş olabilirsiniz. Onun için, başta da ifade ettiğim gibi, bu coğrafyada dış politika oluştururken ideolojik körlüğe, inanç ve mezhep duygusallığına yer olmaması gerekir.

Muhterem milletvekilleri, İsrail'in İran'a yönelik saldırısıyla başlayan bölgesel krizin Türkiye üzerindeki etkilerini siyasetüstü bir şekilde değerlendirmemiz gerekmektedir. İYİ Parti olarak bu doğrultuda bir genel görüşme yapılmasını talep ediyoruz zira bu krizden en çok etkilenecek olan ülke Türkiye olacaktır. Türkiye bu gelişmelerden ekonomik, güvenlik ve toplumsal açılardan doğrudan etkilenecektir ve elan etkilenemeye başlamıştır. Krizin başladığı andan itibaren aradan geçen on bir günde uluslararası hukuk ve bölgesel istikrar büyük ölçüde zarar görmüştür. İsrail'in İran'a yönelik saldırıları Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ndeki devletlerin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı ilkesinin geçerliliğini bir kez daha sorgulatmıştır. Öte yandan, İran'ın nükleer tesislerinin vurulması nükleer sızıntı riski ortaya çıkarmıştır. Türkiye, İran sınırında yaşayan vatandaşlarını korumak için bu risklere karşı acil önlem talep etme hakkına sahiptir. Diğer taraftan, saldırılar sonrası petrol fiyatları sert şekilde artmış, Türkiye'nin enerji faturası yükselmiştir. Bu durum enflasyonu tetiklemekte, sanayi maliyetlerini artırmakta ve halkın alım gücünü zayıflatmaktadır. Unutulmamalıdır ki enerji artık yalnızca ekonomik mesele değildir, aynı zamanda ulusal güvenlik konusudur.

Muhterem milletvekilleri, İran'da yaşanabilecek iç karışıklıkların PJAK ve benzeri terör örgütlerinin güçlenmesine zemin hazırlama ihtimali vardır. Bu durum bölücü terör örgütünün İran kanadını aktifleştirerek Türkiye'nin sınır güvenliğini tehdit edebilir. Suriye ve Irak'ta PKK-PYD'nin oluşturduğu riskler bu tehdidin ciddiyetini göstermektedir. Türkiye sınır güvenliğini güçlendirmeli, millî güvenliğine yönelik tehditleri bertaraf edecek adımları atmalıdır. Bununla birlikte, İran'daki istikrarsızlık, olası bir iç savaş riski Türkiye'ye yönelik yeni bir göç dalgasını tetikleyebilir. Türkiye'nin yeni bir göç dalgasını kaldıracak mecali, takati yoktur. Bu nedenle sınır güvenliği acilen güçlendirilmelidir. Ülkemizin sınır komşuları ve bölge ülkeleriyle menfaatlerini gözeterak barışçıl ilişkilerini sürdürmesi bölgesel istikrar açısından büyük önem arz etmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bir genel görüşme bu krize karşı çok boyutlu bir millî duruş geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken önergemize desteklerinizi bekliyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergun.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Sema Silkin Ün.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

YENİ YOL GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkanım, sizi yeni göreviniz dolayısıyla tebrik ediyorum, sağlıklı döneminizi tamamlamanızı temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri: İYİ Partinin İsrail-İran savaşının ülkemize olası tehditlerinin konuşulması için verdiği görüşme önergesini kritik önemde buluyor ve destekliyoruz. Gazze'de hedefine ulaşamayan İsrail bunun öfkesini çıkarmak için yönünü İran'a çevirdi, ABD'yi de kendisine ortak etti, savaşı genişletti. Saldırının zamanlamasını da özel olarak seçerek İslam İşbirliği Teşkilatının toplantısında bir araya gelen İslam ülkelerine cevabını vermiş oldu "Siz kınayabilirsiniz, ben önemli bir üyenizi bombalamakla meşgulüm." dedi.

Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu önceki gün, içinde bulunduğumuz savaş hattına dair birçok açıdan yapılması gerekenleri ifade etti, ben yalnızca birkaçına değinebileceğim. Mesela, millî güvenlik stratejimiz yeni tehdit unsurlarına göre yenilendi mi? Mesela, savunma sanayi tesislerimizin güvenliği için özel tedbirler alınmaya başlandı mı? Mesela, bölgenin bütün nükleer silahlardan arındırılması için küresel bir girişim başlatıldı mı? Mesela, Kürecik gibi istihbari anlamda kritik tesisler tamamıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetim ve denetimine geçirildi mi? Ben şimdi bu soruları soruyorum ama daha 7 Ekimden beri dile getirdiğim İsrail-Türkiye çifte vatandaşlarının İsrail'de askerlik yapmasının, savaş suçu işlemesinin önüne geçecek basit bir yasa çalışmasını dahi yapmadınız. Evet, bölgemiz ateş çemberinde; İsrail-İran savaşıyla birlikte hepimiz gördük ki Mossad çeteleri yalnızca sınır ötesinde değil, devletlerin tam kalbinde sabotajlarla operasyonlar yürütebiliyorlar. İran'ın içinde bir istihbarat örgütü âdeta devleti felç etti, her gün bir Mossad hücresi çökertiliyor ve İsrail artık "Finalde Türkiye'yle karşılaşacağız." diyor. Ben de açıkça diyorum ki: Türkiye-İsrail çifte vatandaşları

gidip İsrail ordusunda silah kuşanıyor, sonra elini kolunu sallayarak Türkiye'ye geri dönüyorlar. O orduya gidip hangi eğitimleri alıyorlar? Buradan hangi bilgilerle gidiyorlar, döndüklerinde hangi emirleri uygulamak üzere geliyorlar? Bu soruların cevabını araştırdınız mı? Eğer araştırdıysanız ve susuyorsanız bu gaffet değil, ülkenin millî güvenliğine yönelik açık bir tehdide boyun eğmektir. İsrail ordusunda sözde askerlik, özde teröristlik yapan her Türkiye-İsrail çifte vatandaşı potansiyel bir Mossad casusudur. Yıllar önce “one minute” çıkışıyla mazlumların duasına giren Sayın Cumhurbaşkanının Meclisteki iradesine sesleniyorum: İnanın, çok büyük hayal kırıklıkları yaşattınız bize. Filistin konusunda “Bu da olmaz.” dediğimiz ne varsa hepsini öldürdünüz ama biz hâlâ merhum Karakoç'un o güçlü ifadesine tutunmak istiyoruz: “Göğsünüzdeki soylu çınara güveniyoruz.” Hiçbirimiz sizlerin düşmanı değiliz ama kardeşliğin gereğini bekliyoruz. Sizden bir adım bekliyoruz, milletimiz de o adımı bekliyor. Yeter ki cesur olun, harekete geçin. Bu millet sizi affeder umarım ve dilerim Allah da affeder. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Ün.

Değerli milletvekilleri, birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.59

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.58****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Birleşime on beş dakika daha ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.59

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.21****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti grup önerisinin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Utku Çakırözer.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın Başkan, öncelikle sizi ve Diğandaki arkadaşlarımızı yeni görevleriniz nedeniyle tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, İsrail ve ABD'nin İran'a yönelik saldırılarıyla ilgili Cumhuriyet Halk Partimizin tavrı nettir. Sayın Genel Başkanımızın, Sayın Grup Başkan Vekilimizin bugün ısrarla vurguladıkları gibi, İran'ın egemenliğine, toprak bütünlüğüne yönelik bu saldırıları kınıyoruz ve kesinlikle karşıındayız. Evet, bölgemizde kimden gelirse gelsin nükleer silaha karşıyız; evet, içeride de dışarıda da halkına baskı yapan rejimlerden rahatsızız ama bunun çözümü, hiçbir uluslararası meşruiyet olmaksızın İran'ın egemenliğini yok sayıp savaş açmak, saldırmak olamaz. İran'da rejimin değişip değişmeyeceğı de tamamen İran halkının bileceğı iştir. Biz böyle düşünöyoruz da iktidardaki saray rejiminin, şahsım iktidarının tavrı nedir? "Aman Trump kızmasın, aramız bozulmasın." diye bir kınama dahi yok, üç maymunu oynuyorsunuz. Sözde sürekli diplomatik inisiyatif içindesiniz ama sonuç hep fiyasko! Ne Gazze'de ne İran'da savaşı engelleyecek en ufak caydırıcılığınız yok. İslam dünyasını Türkiye'de topladınız, tam da ABD İran'ı vururken. İşte, sonuç bildirgesi burada; sayfalarca nutuk, Rohingya bile var ama ABD, İran'a savaş açmış, tek cümle yok burada. 57 ülkeyi getiriyorsun, bir tane anlamlı karar alamadan dağılıp gidiyorsun.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye hiç bu kadar emperyalist projelerin peşine savrulmadı. Atatürk, İnönü, Demirel, Ecevit dönemlerinde Türkiye'nin itibarının ardında dış politikada uluslararası hukuka ve ülkelerin egemenliklerine gösterilen saygı vardı. O beğenmediğiniz Ecevit, Bush yönetiminin Irak'ı işgal baskısına sonuna kadar direndi; uluslararası hukuka aykırı hiçbir saldırıya Türkiye'nin destek vermeyeceğini korkusuzca dünyaya ilan etti. Peki, ya siz? CHP'yi eleştirdiğiniz kadar hatta onun onda 1'i kadar Trump'ı eleştirdeniz belki yine sonuç alamazdınız ama en azından itibarımızı korumuş olurdunuz ama nerede sizde o cesaret! Her gün yerden yere vurduğunuz bu CHP var ya, işte bu CHP sayesinde rahmetli Genel Başkanımız Deniz Baykal liderliğindeki grubumuz ve diğer vatansever milletvekilleri sayesinde bu Meclis 1 Martta tarih yazdı. Emperyalistlerle birlikte getirdiğiniz Irak tezkeresine bizler "hayır" dedik. Peki, şimdi ne yapıyorsunuz? "Erdoğan bu akşam Trump'la görüşsün, ABD vizesi alsın." diye çıt çıkaramadan bekliyorsunuz. Beyaz Saray'a niye gideceksiniz? Şaka gibi ama yine kendi elinizle bozduklarınızı düzeltmek için; Türkiye'ye yaptırımlar kalsın, F-35 programına geri dönelim. Peki, biz niye bu derdi çekiyoruz? Putin mutlu olsun diye 2,5 milyar dolara, bugünkü parayla 100 milyar liraya S-400 füzeleri aldığınız için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) - O gün de uyardık, "Yapmayın." dedik, dinlemediniz. Soruyorum, S-400'ler bugün nerede? Sandıkta. Parası ödenmiş F-35'lerimiz nerede? Amerika'da,

hangarda. Uçağımız var mı? Yok. Hava savunma sistemimiz var mı? Yok. İşte, beceriksizliğin faturası budur değerli arkadaşlarım. Türkiye, savunmasında görülmemiş zafiyet ve eksiklik içindedir.

Sayın milletvekilleri, Filistin’de, İran’da yaşananları 86 milyon endişe ve kaygıyla izliyoruz. Deniyor ki: “Tehditlere karşı iç cepheyi güçlendirelim.” İç cephenin tahkimi sözde değil gerçek anlamda kardeşliği ve iç barışı sağlayarak mümkündür. Seçilmiş belediye başkanlarını, adalet isteyen gençleri zindana koyarak, ifadeleri nedeniyle gazetecileri cezaevine koyarak bu iç cephe güçlenmez. İç cephe demokrasiyle, adaletle, hukukun üstünlüğüyle, bağımsız ve tarafsız yargıyla güçlenir.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Çakırözer.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Oğuz Üçüncü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, dün vefat eden Manisa Milletvekilimiz İsmail Bilen’i rahmetle yâd ediyor, AK PARTİ camiasına başsağlığı diliyorum.

Değerli Başkanım, size de görevinizde başarılar diliyorum.

İYİ Partinin, Amerika Birleşik Devletleri’nin İsrail-İran çatışmasına müdahalesiyle ortaya çıkan gelişmelerin Türkiye ve bölge açısından siyasi, ekonomik ve güvenlik yönleriyle ele alınabilmesi için genel görüşme talebiyle ilgili AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum ve talep edilen bu hususu şimdi hep birlikte zaten partiler olarak yerine getirmiş olduk. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; 13 Haziranda terör devleti İsrail’in uluslararası hukuku daha önce de yok saydığı gibi yine yok sayarak İran’a gerçekleştirdiği saldırı, 22 Haziranda Amerika Birleşik Devletleri’nin İran’ın nükleer tesislerine yönelik gerçekleştirdiği saldırılarıyla bölgemizin bir yaygın ateşe dönüşmesi için tehlikeli bir tırmanış ortaya koymuştur, yine uluslararası hukuk yok sayılmıştır. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan -biraz önceki konuşmacılara da cevap olsun diye söylüyorum- bu konuyla ilgili duruşumuzu açık, net, ters anlaşılmayacak bir şekilde ortaya koymuştur. Her ne kadar bütün dikkatimiz şu an İran’a ve komşularına yönelmiş olsa da terör devleti İsrail’in Gazze’de 7 Ekim 2023’ten sonra başlattığı soykırım maalesef, hız kesmeden devam ediyor ve son sağlık tesisini yok ederek, milyonlarca insanı da aç bırakarak işlediği sonsuz savaş suçlarına her gün yenisini eklemektedir.

Yine, komşumuz Suriye’de gerçekleşen bir kiliseye yönelik intihar saldırısı provokasyon kokan bir organize hareket olarak yine malum devleti aklımıza getiriyor.

Değerli Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Alman Şansölye Friedrich Merz’in İsrail’in bölgede ortaya koyduğu vahşeti “Pis işlerimizi görüyorlar.” diye Batı dünyası adına tanımlaması bir gerçeği ortaya koyarken aynı zamanda uluslararası hukuk düzenini de temelsiz bırakmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (Devamlı) - Oysa uluslararası hukuka riayet ve bunun bölge barışına faydası Türkiye’nin Montrö Antlaşması’ndan doğan haklarını etkin bir şekilde uygulayarak Karadeniz bölgesini savaş bölgesi olmaktan korumuştur.

Değerli milletvekilleri, bölgenin lokomotif gücü olarak ülkemizin, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde, kalıcı ateşkeslerin ve onurlu barışların sağlanması için bütün diplomatik gayretleri hız kesmeden ortaya koyduğuna hepiniz şahitsiniz. Savaşın yaygınlaşmasının oluşturacağı olası ekonomik, sosyal ve en önemlisi askeri krizlere ülkemiz hazırlıklı ve dayanıklıdır. Hükûmetimiz caydırıcılığımızın, yirmi üç yılda, göz dolduracak şekilde altyapısını oluşturdu ve Cumhurbaşkanımızın da dediği gibi -onunla da bitirmek istiyorum- hiç kimse bu ülkeyi başka bir yerle karıştırmasın; her şeye hazırız, her şeye şimdiden çalışmalarımızı yaptık, barış için gayret edeceğiz ama ülkemizi de savunacağız.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Üçüncü.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN - Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, Divanda ihtilaf vardır, dolayısıyla elektronik cihazla oylama yapacağız ve karar yeter sayısı arayacağız.

İki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.33

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

İki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ikinci oylamada da karar yeter sayısı bulunamadı.

Birleşime on dakika daha ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.46

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 19.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100'üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti grup önerisinin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, akaryakıt zamlarının nedenlerinin araştırılması amacıyla 24/6/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/6/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/6/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

24 Haziran 2025 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, akaryakıt zamlarının nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan -12460 grup numaralı- Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/6/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Hüseyin Olan.

Buyurunuz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkanım, öncelikle yeni göreviniz hayırlı olsun, başarılar diliyorum yeni görevinizde.

Türkiye'de benzin ve motorin fiyatları son yılların en büyük rekorunu kırarak tarihî zirveleri gördü. On bir günde benzine yaklaşık 5 TL, motorine ise 8,5 TL zam geldi. Bu basit bir fiyat artışı değil; Türkiye halklarının yaşamını doğrudan etkileyen, yoksulluğu derinleştiren, ekonomik kırılganlığı büyüten yapısal bir sorunun sonucudur. İran-İsrail gerilimi, Orta Doğu'daki savaş atmosferi Türkiye ekonomisini her seferinde olduğu gibi yine derinden etkiledi. Ancak şunu unutmamak gerekiyor: Bölgedeki her gerilim Türkiye'ye anında zam olarak, kriz olarak dönüyorsa bu, Türkiye ekonomisinin dışa bağımlılığının, plansızlığının ve savaş politikalarının bir sonucudur. Bakınız, dünya genelinde son

dönemde petrol fiyatlarında belirli dalgalanmalar yaşansa da Türkiye'deki akaryakıt fiyat artış oranları dünya ortalamasının çok üzerinde seyrediyor. Bunun nedeni Türkiye'de uygulanan yüksek vergi politikaları, döviz kurunun baskılanamaması ve savaş ortamının ekonomik dengeleri sarsmasıdır. 2023 yılına göre 2024'te uluslararası Brent petrol fiyatı yıllık bazda yüzde 7'ye yakın düşüş göstermiştir, dün itibarıyla da binde 77 daha düşüş göstererek 69,59 dolar olmuştur. Son bir ayda Brent petrol fiyatı yüzde 7,84 arttı ancak bir yıl öncesine göre hâlen yüzde 17,37 daha düşük seviyede bulunuyor. Dünyada ortalama olarak son bir ayda petrol fiyatları yüzde 7 civarında artarken Türkiye'de akaryakıt fiyatları yüzde 20'nin üzerinde artmıştır. Bunun adı "basit piyasa hareketi" değildir; bu, kriz yönetemeyen, savaş ekonomisiyle halkın sırtına bindirilen ağır bir yükür. Dünyada petrol fiyatları istikrarlı ya da düşüş eğilimindeyken Türkiye'de sürekli artış olması döviz kurundaki istikrarsızlık, yüksek vergi politikaları ve ülkenin yapısal dışa bağımlılığıyla doğrudan ilişkilidir. İsrail-İran gerilimi, Gazze'de süren vahşet, Suriye'deki çözümsüzlük ve bölgesel kutuplaşma sadece sınır ötesinde kalmıyor; pazarda, mutfakta, ulaşımında akaryakıt istasyonunda kendisini gösteriyor. Türkiye halkları için bu sürecin faturası ağırdır. Bu nedenle, çiftçi mazot fiyatları yüzünden üretim yapamamaktadır, işçi ulaşım parasını düşünmeden işe gitmekte zorlanmaktadır, esnaf maliyet artışını ürünlere yansıtmaya pazar yeri yangın yerine dönüyor, emekçi halk zam yağmuru altında eziliyor, enflasyon gerçek rakamların çok üzerinde kendisini hissettiriyor, asgari ücret açlık sınırının altında kalıyor, emekliler sefaletle baş başa bırakılıyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ekonomisinin savaş politikalarına değil barışa ve demokratik çözüme ihtiyacı vardır. Türkiye halkları ve Kürt halkı artık biliyor ki ülkeyi yönetenler barış eksenli, halktan ve üretimden yana bir ekonomi tercih etmezse akaryakıt fiyatlarındaki zam da mutfaktaki yangın da pazardaki fahiş artış da bitmeyecektir, halkın sofrasında huzur kalmayacaktır. Türkiye'deki akaryakıt fiyatlarındaki yükseliş üretimden dağıtım kadar her aşamada maliyetleri artırmakta, bu da tarım sektöründeki girdi maliyetlerinin artmasından taşıma ve lojistik giderlerin yükselmesine kadar birçok sektörde olumsuz etkilere sebep olacaktır. Orta Doğu'da savaş bitmeden, Türkiye'de toplumsal demokrasi güçlenmeden, halkların ortak çıkarları temelinde barış ve çözüm tesis edilmeden ne mazot ucuzlar ne ekmek büyür ne de halk rahat bir nefes alır. O zaman en önemli şey olan barışa yatırım yapmak gerekiyor. Çözüm bellidir: Bölgedeki savaş politikalarından vazgeçilmelidir. Türkiye, Orta Doğu'da barış ve demokratik çözümün aktif rol almalıdır. İçeride demokratik çözüm yolu açılmalı, Kürt meselesinde kalıcı barış adımları atılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Üretim ekonomisi güçlendirilerek çiftçiye, işçiye, emekçiye nefes aldıracak politikalar devreye sokulmalıdır. Akaryakıt üzerindeki yüksek vergi yükü azaltılmalı, ulaşım ve temel üretim alanları halk lehine desteklenmelidir.

Değerli milletvekilleri, barış ve ekonomik kalkınma birbirinden ayrı düşünülemez. Halkların ortak geleceği savaşı, sömürsüz, demokratik ve toplumsal barışla mümkündür. Savaşa, yoksulluğa, zamlara mahkûm değiliz; barışla büyüyen, halkın emeğiyle güçlenen, adaletin ve özgürlüğün hâkim olduğu bir Türkiye ve Orta Doğu mümkündür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Olan.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın İrfan Karatutlu.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, öncelikle hayırlı olsun diyorum.

Kıymetli milletvekilleri, her zaman olduğu gibi konuşmama deprem bölgesinden birkaç cümleyle başlayacağım. Kahramanmaraş'ta rezerv alan bahanesiyle şehrin merkezinde ihtiyaç olan otopark yıkılıp AVM yapılmak isteniyor. 30 Haziranda bitecek olan yerinde dönüşüm uzatılmalıdır. Depremzedelere verilen TOKİ'lerde fahiş aidatlar alınmaktadır. Konteyner kentlerden çıkarılmak istenen kiracıların, kiracı depremzedelerin durumu tekrar değerlendirilmelidir.

Aklımın yettiği kadar... Elli yıl önce, biliyorsunuz, bir Eurovision şarkısı vardı “Aman petrol, canım petrol...” diye, “Eninde petrol, sonunda petrol, artık dizginlerin senin elinde petrol.” diye. Elli yıldır bir şey değişmedi, dizginler petrolün elinde ve ülkemizin doğal kaynaklarındaki eksiklik nedeniyle maalesef bu petrolün halkımıza fahiş fiyatla yansıtılmasını yaşıyoruz.

“Elli yıldır değişmedi.” dedim, kaynaklarımızın büyük bir kısmı biliyorsunuz petrol alımına gidiyor; tam bağımlıyız. Diyelim ki petrolün hemen hemen birçoğunun çıktığı komşumuz İran’da 2-3 lira iken petrolün litresi bizde niye en son fiyatlarda 53-54 lira? Baktığımız zaman petrolün fiyatından ziyade buna konulan vergilerden kaynaklanan bir artış var, hemen hemen ödediğimiz paranın yüzde 65-70’i vergilerde. Hatta hatta ülkemizdeki vergilerin yüzde 70’i maalesef ki petrol ve türevlerinden alınıyor. Son on-on iki günde ne oldu? İran-İsrail savaşı oldu, ham petrolün varili 65 dolardan 75 dolara çıktı. Hükûmet ışık hızıyla, anında, her gün 1-2-3 lira olarak 6-7 liralık zammı hemen buna yansıttı. Bugün itibarıyla anlaşmalarla birlikte, gördüğünüz üzere ham petrolün varili 68-69 dolara indi ama her gün 2-3 lira yansıtan Hükûmet nedense indirimleri iki üç gün öteleyerek yansıtmaya başladı. İndirime gelince kaplumbağa hızında ama artışa gelince gördüğünüz üzere ışık hızında.

Şimdi şunu gözlemleyeceğiz ve takip edeceğiz: Bakacağız, bu sulh, bu barış ortamı devam ettiğinde ve petrol eski fiyatlara döndüğünde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İRFAN KARATUTLU (Devamla) - Biz, biliyorsunuz, on iki gün önce 47 liradan petrolü yükseltmeye başlamıştık, bugün 53-54 liraya çıktı; tekrar bu petrolün varili 65 dolara indiğinde ne kadar zamanda biz 47 liraya düşeceğiz?

Bu arada konuşmamda birkaç akaryakıt, petrol fiyatı vererek sizlere hatırlatma yapmak istiyorum. 2015 yılında motorin 3,4 liraymış, 2018 yılında yani yedi yıl önce 5,6 liraymış, şu anda 53,5-54 lira.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Karatutlu.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Değerli milletvekilleri, son bir ayda neredeyse her hafta gelen zamlarla birlikte akaryakıt fiyatları aldı başını gitti. Bir yandan “Güçlü Türkiye” diyorsunuz, diğer yandan dünyanın en pahalı yakıtını bu millete reva görüyorsunuz. İsrail ile İran savaşın eşiğinde ama bizim ekonomimiz, borsamız onlardan çok daha fazla etkileniyor. Ukrayna ile Rusya yıllardır savaşıyor ama bizdeki enflasyon onlarda yok, bizde yedi yıldır ekonomik kriz var, âdeta savaşırsınız bir kriz dayatılıyor. Allah aşkına, yedi yılda atlatamadığınız krizin sebebi Ukrayna-Rusya savaşı mı yoksa İsrail-İran gerilimi mi yoksa faiz sebep enflasyon sonuç mu? Bilen birisi varsa anlatsa da biz de anlasak. Litresi 55 lira sınırına dayanmış olan mazotun da benzinin de içinde destek yok ama vergi çok. Her litreye yansıttığınız o sessiz vergilerle bu milleti fark ettirmeden soymaya devam ediyorsunuz. Adına “gizli vergi” deniyor ama aslında bu doğrudan halkın cebine uzanan bir el. Bugün bir depo mazotun yarısından çoğu vergi. Bu ülkede artık çiftçi de üretici de tüketici de sizin bütçe açığımıza çalışıyor. Siz “Kasa tutturacağız.” diye milletin cüzdanını boşaltıyorsunuz, sonra da çıkıp utanmadan “Büyüyoruz, ekonomi iyiye gidiyor.” diyorsunuz. Büyüyen, sizin yandaş müteahhitlerinizdir; büyüyen, halkın borcudur. Dünyanın hiçbir yerinde bu kadar kısa sürede bu kadar yüksek bir zam silsilesi görülmez. “Efendim, dışa bağımlıyız, petrol ithalatı pahalı.” Evet, peki sizin göreviniz ne? Bu halka bahane üretmek mi, çözüm üretmek mi? “Yerli ve milli” diyorsunuz ama akaryakıtta seçim dönemlerinde “Petrol bulduk.” şakası yapmak dışında dışa bağımlılığı azaltacak hiçbir stratejik adım atmadınız.

Değerli arkadaşlar, halk “güçlü devlet” lafını değil hayatında karşılığını görmek istiyor. Güçlü devlet nedir, biliyor musunuz? Güçlü devlet Fransa gibi, Almanya gibi kriz anlarında akaryakıtı doğrudan sübvansiyon uygulayıp halkını koruyandır. Fransa litre başına 15 ila 18 sent indirim yaptı, vergiden feragat etti. Almanya benzin ve motorinde vergileri düşürdü, toplu taşımayı sembolik 9 euroya sundu. İspanya şehir içi ulaşımda akaryakıtı değil vatandaşı destekledi. Hollanda ise tarımsal üretimi

güçlendirmek için Avrupa Birliği kaynaklı destekleri doğrudan üreticiye aktardı. Onlar kriz gelince halkını ezmemeyi seçti, bizde ise kriz vatandaşın vergi toplamak için fırsata çevrildi. Bütçeniz açık verince akaryakıt zammı, döviz artınca akaryakıt zammı, emekli zam isteyince yine akaryakıt zammı. Bu bir politika tercihi değil krizi vatandaşın vergi toplama fırsatına dönüştürme zihniyetidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Olgun.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Güzelmansur.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Başkan, özellikle sizi ve yeni seçilen Divan üyesi arkadaşlarımı tebrik ediyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bugün burada sadece akaryakıt fiyatını değil bir yönetim anlayışını, iktidarın tercihlerinin vatandaşa nasıl bir bedel ödettiğini konuşmak istiyorum. 13 Haziranda İsrail-İran geriliminin artmasıyla birlikte Brent petrol 80 dolara kadar çıktı, 13-23 Haziran arasındaki on günde ise sadece motorine 8 lira 44 kuruş zam geldi. Her zamanki gibi bu zamlar anında pompaya yansıtıldı. Ne zaman ham petrol artıyor, hemen ertesi gün zam geliyor ama devletin motorinden aldığı ÖTV'ye hiç kimse dokunmuyor. "Eşel mobil sistemi" diye bir sistem vardı; bu, 2021'e kadar uygulanıyordu yani öyle ani artışlar, böyle dalgalanma olduğu zamanlarda eşel mobil sistemi direkt devreye giriyor, 11 lira olan ÖTV, akaryakıt artışı olduğu zaman daha aşağı iniyordu, ne kadar artış varsa o kadar düşüyordu, daha sonraki gelen indirimlerde ise buna tekrar ilave ediliyordu. Hükûmet ne yaptı? Bunu tercih etmedi. Ne yaptı? Hemen gelen zammı vatandaşa uygulattırdı, vatandaşın üzerine yükledi çünkü halkın fiyatların altında ezilmesi, zam yağmurlarında boğulması bu iktidarın umurunda değil. Diyeceksiniz ki: "Motorin zammını iktidar yapmıyor." Evet. "İktidar yapmıyor ama uluslararası gerilimler zam yaratıyor." diyeceksiniz. Ben de diyorum ki iktidarın halkı korumak için eli boş değil, çaresiz değil. Bu bir tercih meselesi. Halkını korumak isteyen iktidar halkını korur. (CHP sıralarından alkışlar) Burada yapması gereken tek bir şey var: Bu zamları ÖTV'den karşılaması gerekiyordu. Ne geçti elinize? Geçen hafta 8 lira 44 kuruş zam yapıyorsunuz. Bu hafta ise -dün indirim geldi- yine ham petrolün 70 dolara kadar inmesiyle şimdi tekrar büyük bir indirim gelmesi bekleniliyor. Ne oldu? İğneden ipliğe her şeye zam geldi ama şimdi petrol fiyatları düştüğü için de bu indirimler ne yazık ki halka yansıtılmadı. Neden yansıtılmıyor? Çünkü zaten herkes perişanlık içerisinde; nakliyeciler perişan, sanayiciler perişan, otobüsçü perişan, tırcı perişan. Artırdığı, yükselttiği fiyatı tekrar indirir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamlı) - Orta Doğu coğrafyasında bu gerilim kalıcı bir olgudur. Sınır ötesi çatışmalar, yaptırımlar, siyasi krizler petrol fiyatlarını sürekli dalgalandıracaktır. Ben de buradan Hükûmete sesleniyorum: Eşel mobil sistemini tekrar devreye koyun, bu halka acıyın. Bu halk artık bu zamları kaldıramıyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Güzelmansur.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Çolakoğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclis araştırması önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, sizlere de yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Ayrıyeten, AK PARTİ Milletvekilimiz İsmail Bilen'e Allah'tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı diliyorum.

Bugün ilim olan Zonguldak'ın Çaycuma ilçesinde bir doğal gaz sıkışması, patlaması sonucunda 6 vatandaşımız yaralandı; 2'si ağır. Yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Orta Doğu'da yaşanan kriz gözümüzün önünde, bununla birlikte, petrol fiyatları da yükselişe geçti. İran ve İsrail arasındaki iyimser tablonun, ateşkes

söylemlerinin 80 dolara dayanan petrol fiyatlarında -bununla beraber- prim riskinin azalmasına ve hızlı bir düşüşe sebep olduğu ortadadır. Bu iyimser haberlerin ortaya çıkmasıyla beraber fiyatlar 70 doların altında belirlenmiş, bugün gece yarısından itibaren de 1 lira 67 kuruş civarında bir indirim gelmiştir. Bu indirimler bu iyimser tablolar çerçevesinde devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Zamları devlet yapıyor.” söylemi kesinlikle doğru bir söylem değildir. Bakın, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu’nun 10’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Petrol alım satımında fiyatlar en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşur. Yerli ham petrol için, teslim yeri olan en yakın liman veya rafineride teşekkül eden ‘Piyasa Fiyatı’ fiyat olarak kabul edilir.” hükmü çerçevesinde rafineri fiyatı serbest piyasa koşulları içinde belirlenir yani burada fiyatları belirleyen serbest piyasa koşulları mevcuttur. Rafinerilerin EPDK’ye sunmuş oldukları metodoloji doğrultusunda erişilebilir en yakın piyasa fiyatları üzerinden belli bir kâr marjı eklenerek rafineri çıkış fiyatı da belirlenir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye yaklaşık günlük olarak 120 bin varil petrol üretmektedir. Bununla beraber, en son Zonguldak Filyos açıklarında bulunan doğal gazla da şu anda üretim 9,5 milyon metreküpe ulaşmıştır. Türkiye’de üretimi yapılan günlük ham petrolün yaklaşık 75 bin varili de yine bizim Şirnak sahasında, Gabar sahasında üretilmektedir ve hedefimiz de 100 bin varile çıkmaktır. Türkiye doğal gazında ise yüzde 95’i... Dediğim gibi Zonguldak Filyos açıklarında 9,5 milyon metreküp doğal gaz üretilmektedir, hedefimiz de inşallah 2026 yılında bunu 20 milyon metreküpe, 2028’de ise 40 milyon metreküpe çıkarmaktır. Bu çalışmalar gelecek için, yerli enerji için önemli adımlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önergede hayat pahalılığı konusuna değinilmiştir. Çözüm yine bizim Hükümetimizdir, yine çözüm Cumhuriyet’tir. Burada önergede şunu da özellikle vurgulamak istiyorum: Yüksek fiyatlarda motorin, yüksek fiyatlarda benzin fiyatları... Dedim ki gelirken bir tablo çıkartayım. Bu tabloda Avrupa’daki akaryakıt fiyatlarını çıkardım. Burada gerçekten vergi oranlarına baktım, Türkiye sıralamada Avrupa’da 29’uncu sırada benzinde. Bakın, burada bizim yüzde 40’larda vergi oranımız varken bugün gelişmiş ülke denilen Finlandiya’da vergi oranları yüzde 65’e dayanmış değerli arkadaşlar. Bakın, Almanya yüzde 60’ları geçmiş, Yunanistan, İtalya, İrlanda, Hollanda, bunlar yüzde 60’ların üzerinde vergi alıyorlar arkadaşlar. Türkiye’de şu anda oran yüzde 40’larda ve halkımıza sunma, maliyet anlamında da bizler 30’uncu sıradayız arkadaşlar yani Avrupa’da halkına en ucuz akaryakıtı veren ülke yine Türkiye’dir diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Çolakoğlu.

Sayın milletvekilleri, DEM PARTİ grup önerisinin oylamasından önce bir yoklama talebi vardır, şimdi bu talebi yerine getireceğim.

Önce yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim.

Necmettin Çalışkan? Burada.

Mustafa Bilici? Burada.

Mehmet Karaman? Burada.

Birol Aydın? Burada.

Şerafettin Kılıç? Burada.

Mustafa Kaya? Burada.

Medeni Yılmaz? Burada.

Haydar Altıntaş? Burada.

Hakan Şeref Olgun? Burada.

Elif Esen? Burada.

İdris Şahin? Burada.

Evrin Rızvanoğlu? Burada.

Mehmet Aşıla? Burada.
Yasin Öztürk? Burada.
Selçuk Türkoğlu? Burada.
Rıdvan Uz? Burada.
Şenol Sunat? Burada.
Metin Ergun? Burada.
Yavuz Aydın? Burada.
Burhanettin Kocamaz? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Şimdi yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.
(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)
BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.
Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.25

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.36****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100'üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Sayın milletvekilleri, pusula veren sayın milletvekilleri lütfen Genel Kurul Salonu'ndan çıkmasınlar.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 25 Haziran 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.39

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, 2023 yılından bu yana uygulanan trafik cezalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/28814)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu tarafından, yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Trafik ekipleri tarafından karayolundan yararlananların can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla sürekli denetimler yapılmakta, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve ilgili yönetmeliğe aykırılık teşkil eden araç, sürücü ve ilgilileri hakkında gerekli cezai işlemler uygulanmaktadır.

Can ve mal güvenliği açısından denetimler son derece önem taşımakla birlikte, ekonomideki kriz derinleştikçe, her gün artan sorunları çözemedikçe, iktidarın elini vatandaşın cebine uzattığı görülmektedir. Ayrıca, aynı güzergah üzerinde seyir halinde olan aynı aracın ve defalarca durdurularak, şoförünün güvenlik kontrolünden geçirilmesi de vatandaşların şikayet konusudur.

Trafik ihlallerinde kesilen cezalar bu yılın başında her bir ihlal için yüzde 44 oranında zamlanırken, bu yılın Mart ayında kesilen ceza sayısı 2 milyon 546 bin 588 iken, Nisan ayında ceza sayısı 3 milyon 165 bin 405'e; 2025 yılının ilk 4 ayında kesilen ceza sayısı ise 11 milyon 246 bin 716'ya çıkmıştır. Motorlu araç sahiplerine kesilen trafik cezalarının bu hızla devam etmesi halinde 2025 bütçesindeki 68 milyar TL hedefinin 100 milyar TL'yi de aşacağı belirtilmektedir. Bu çerçevede;

1. Her bir yıl ayrı ayrı gösterilmek üzere 2023,2024 yılları ile önergenin yanıtladığı tarihe kadar olan dönemde yapılan denetim ve kesilen ceza sayısı kaçtır?
2. Kesilen cezaların kaç güvenlik güçleri, kaç EDS üzerinden kesilmiştir?
3. Belirtilen dönemde tahakkuk eden ve tahsilatı yapılan toplam trafik cezası tutarı kaç TL'dir?
4. Belirtilen dönemde sürücü, yaya ve yolculara en çok uygulanan trafik cezası türleri sırasıyla hangileridir?
5. Aynı güzergah üzerinde seyir halinde olan araçların defalarca durdurularak, sürücülerinin güvenlik kontrolünden geçirilmesinin gerekçesi nedir?

T.C.
ULAşTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji Geliřtirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-2792804
Konu : Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAşKANLIğINA

İlgi : 04.06.2025 tarihli ve E-43452547-120.07-1640882 sayılı yazımız.

Sivas Milletvekili Sayın Ulaş KARASU'nun 7/28814 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**SİVAS MİLLETVEKİLİ SAYIN ULAş KARASU'NUN
7/28814 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde belirtilen hususlar, Bakanlığımız görev alanında yer almamaktadır.

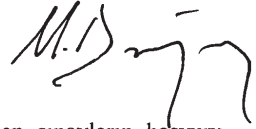
2.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, ÖSYM tarafından belirlenen 2025 yılı sınav ücretlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29036)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.**02.06.2025**

Mesut Doğan

Ankara Milletvekili

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yürütülen sınavların başvuru ücretleri, son yıllarda kamuoyunun gündemine sıkça gelen konular arasında yer almaktadır. 2025 yılı itibarıyla TUS, DGS, ALES, YDS ve KPSS gibi merkezi sınav ücretlerinde önceki yıla göre %43 ila %84 arasında değişen oranlarda artış yapılmıştır. Bu artış oranları, aynı dönemde %30 oranında artan asgari ücret ve %35 seviyesinde kalan en düşük memur maaşı artışı ile kıyaslandığında dikkat çekici bir dengesizlik göstermektedir.

Örneğin, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı (TUS) başvuru ücreti 2024 yılında 1.900 TL iken, 2025 yılında 3.500 TL'ye yükselmiş; bu da yalnızca bir yılda %84'lük bir artışa işaret etmektedir. ALES ve YDS gibi akademik kariyer için temel öneme sahip sınavların ücretlerinde de %70'e varan artışlar gözlemlenmiştir. Bu durum, kamu hizmeti niteliğindeki sınavlara erişimi zorlaştırmakta, gelir adaletsizliği bağlamında eğitimde fırsat eşitliğini zedelemektedir. Özellikle sınavlara çok sayıda oturumla giren ve ekonomik imkânları kısıtlı olan adaylar açısından bu artışlar ciddi bir yük oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılı için ÖSYM tarafından belirlenen sınav ücretleri hangi mali gerekçelere ve hesaplamalara dayanarak belirlenmiştir?
2. 2024-2025 arasında sınav ücretlerine yapılan artış oranlarının, aynı dönemdeki asgari ücret (%30) ve memur maaşı (%35) artışlarının çok üzerinde olmasının gerekçesi nedir?
3. ÖSYM'nin sınav hizmetleri maliyetleri hangi kalemlerden oluşmaktadır? Bu maliyetlerde son bir yılda ne kadar artış yaşanmıştır?
4. Öğrencilerin ve iş arayan gençlerin kamu sınavlarına erişimini kolaylaştırmak adına, ÖSYM sınav ücretlerine dair herhangi bir sübvansiyon ya da ücret indirimi planı bulunmakta mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-309845

Konu : Soru Önergeleri-246

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.06.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1643997 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Ankara Milletvekili Sayın Mesut DOĞAN tarafından verilen 7/29036 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, kamu kurum ve kuruluşlarının kullandığı kiralık binalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29158)

04 Haziran 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Engin ALTAY

İstanbul Milletvekili

Kamu kurumlarının ve özellikle bakanlık merkez teşkilatlarının özel mülkiyete ait binalarda faaliyet göstermesi, uzun vadede kamu bütçesine önemli yükler getirmektedir. Ankara'da, bazı bakanlıkların merkez birimlerinin kamuya ait binalar yerine özel kişilere veya şirketlere ait yapılarda hizmet verdiği; bu durumun yüksek kira ödemeleriyle bütçeye ciddi maliyet oluşturduğu görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde kamu kurumlarının kullanımında olan toplam bina sayısı kaçtır? Bunlardan kaç kamu mülkiyetindedir, kaç özel mülkiyetten kiralanmıştır?
2. Ankara ilinde, bakanlıkların merkez teşkilatlarına ait toplam hizmet binası sayısı kaçtır? Bu binalardan kaç kamuya ait, kaç kiralıktır?
3. Hâlihazırda Ankara'da kiralanmakta olan bakanlık merkez teşkilatı binalarının listesi nedir? Her biri hangi bakanlık tarafından kullanılmaktadır, adresleri nedir, hangi kişi ya da şirketten kiralanmıştır?
4. Ankara'daki bu kiralık bakanlık binalarına 2020–2024 yılları arasında yıllık bazda ayrı ayrı olmak üzere ne kadar kira ödemesi yapılmıştır?
5. Bakanlık merkez teşkilatlarının sadece 2024 yılında kiralık binalara ödediği toplam kira bedeli nedir? Bu miktar, genel kamu kira giderlerinin ne kadarına karşılık gelmektedir?
6. Ankara'daki kiralık binalarda hizmet veren bakanlıkların kamuya ait taşınmazlara geçmesi durumunda yapılabilecek tasarruf miktarına ilişkin bir bütçe veya maliyet analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
7. Kamu hizmetlerinin uzun vadeli olarak kiralık binalarda yürütülmesinin maliyet/fayda açısından değerlendirilmesine dair herhangi bir stratejik plan veya rapor hazırlanmış mıdır?
8. Bakanlıkların merkez teşkilatlarının kamunun kendi mülklerine taşınmasını sağlamak amacıyla yapılan/yapılması planlanan yatırım projeleri veya bina inşaatları var mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-309849

Konu : Soru Önergeleri-247

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.06.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1646034 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İstanbul Milletvekili Sayın Engin ALTAY tarafından verilen 7/29158 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

4.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, PTT'nin giderlerine ve mali durumuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29159)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10/06/2025

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili

Temelleri 1840 yılında Posta Nâzırlığı olarak atılmış olan PTT ülkemizin en güzide devlet teşekküllerinden birisidir. Ancak bu kurum maalesef çok kötü yönetilmekte ve son yıllarda üst üste zarar açıklamaktadır. Günümüzde PTT A.Ş. hem T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile ilişkili kuruluş hem de Türkiye Varlık Fonu (TVF) portföyünde yer alan bir kuruluştur.

14 Mayıs 2025 tarihinde TBMM KİT Komisyonu'nda PTT A.Ş.'nin 2020, 2021, 2022 ve 2023 yılları mali tabloları görüşülmüştür. Sayıştay Raporları'nda PTT A.Ş.'nin 2020 yılında 740 Milyon TL, 2021 yılında 387 Milyon TL, 2022 yılında 259 Milyon TL ve 2023 yılında 2 Milyar 388 Milyon TL zarar ettiği ortaya konulmuştur. Özellikle yıllar bazında gelir tabloları incelendiğinde, "Genel Yönetim Giderleri" kaleminin çok yüksek olduğu tespit edilmiş ve Brüt Satış Kârı'ndan da yüksek olduğu gözlemlenmiştir. PTT A.Ş.; serbest piyasa koşullarında, normal şartlarda herhangi bir Anonim Şirket'in iflas edeceği ve/veya konkordato ilan etmesini gerektiren bir durum ile karşı karşıyadır.

Bu bağlamda,

- 1- Personel maaşları, huzur hakları, temsil/ağırlama giderleri ve amortismanlardan vb. harcama kalemlerinden oluşan Genel Yönetim Giderleri'nin kısılmasına yönelik herhangi bir tedbir alınmış mıdır? Alınmışsa bu tedbirler nelerdir?
- 2- PTT A.Ş.'nin, Brüt Satış Kârı'nı arttıracak ve Genel Yönetim Giderleri'nin de üzerine çıkaracak bir eylem planı bulunmakta mıdır?
- 3- 2020-2023 yılları PTT A.Ş.'nin toplamda oluşan zararı 3 Milyar 774 Milyon TL olup bu zararın giderilmesi amacıyla yapılması kararlaştırılan yönetim kararları nelerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-309851

Konu : Soru Önergeleri-247

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.06.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1646034 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin EKMEN tarafından verilen 7/29159 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

